

Výskumný ústav dopravný

SPRACOVÁVANIE MONITORINGU A ANALÝZY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOPRAVE

Č. zmluvy objednávateľa: 185/A301/2015

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA – ČASŤ B

Číslo projektu: VUD 102/2015
Odberateľ: MDVRR SR
Dátum publikovania: November 2015
Generálny riaditeľ: Ing. Ľubomír Palčák
Zodpovední riešitelia: Ing. Gabriela Ligasová
Ing. Ingrid Dorčíková

Financované z Európskeho fondu
regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

Investícia do Vašej budúcnosti

IDENTIFIKÁCIA SPRÁVY

Generálny riaditeľ: Ing. Ľubomír Palčák

Vecný garant projektu: Mgr. Mária Brišiaková
MDVRR SR

Riaditeľ divízie: Ing. Roman Ondrejka, PhD.

Projektový manažér: Bc. Michal Dorčík

Kľúčový expert: Ing. Gabriela Ligasová

Ing. Gabriela Ligasová

Časť B:

Fragmentácia ekosystémov v krajine dopravnou
infraštruktúrou
Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci
dopravnej infraštruktúry
Výskyt invázných druhov rastlín v rámci dopravnej
infraštruktúry
Zabratie pôdy dopravnou infraštruktúrou

Zodpovední riešitelia projektu:

Ing. Ingrid Dorčíková

Časť A:

Bilancia produkcie emisií v cestnej doprave
Bilancia produkcie emisií v železničnej doprave
Bilancia produkcie emisií vo vodnej doprave
Bilancia produkcie emisií v leteckej doprave
Prepravný výkon, objem prepravy
Environmentálna efektívnosť
Automobilizácia a motorizácia
Dopravná nehodovosť
Intenzita dopravy
Hluk z doprav

Počet strán	162
Počet obrázkov	32
Počet tabuliek	62
Počet príloh	2
Charakter správy	Záverečná správa k činnosti trvalého charakteru č. VÚD 102/2015 (č. objednávateľa: 185/A301/2015)

Zodpovedný riešiteľ projektu:

.....

OBSAH

IDENTIFIKÁCIA SPRÁVY	I
OBSAH	II
ZOZNAM TABULIEK	IV
ZOZNAM OBRÁZKOV	VII
ZOZNAM PRÍLOH.....	IX
ZOZNAM SKRATIEK	X
1. ENVIRONMENTÁLNE INDIKÁTORY VÝZNAMNÉ Z HĽADISKA HODNOTENIA STAVU A OCHRANY	
BIODIVERZITY NA SLOVENSKU	1
1.1 Fragmentácia ekosystémov v krajine dopravnou infraštruktúrou	3
1.1.1 Priemerná veľkosť nefragmentovaných parciel	5
1.1.2 Frekvencia rozdelenia územia s hraničnými parcelami.....	6
1.2 Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry	9
1.2.1 Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry	9
1.2.1.1 Evidencia dopravných nehôd dopravnou políciou.....	9
1.2.1.2 Evidencia počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci poľovných revírov.....	22
1.2.1.3 Evidencia počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	27
1.2.1.4 Evidencia počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií	53
1.2.1.5 Zhodnotenie stavu evidencie stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry jednotlivými subjektmi v Slovenskej republike.....	58
1.2.2 Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry	60
1.2.3 Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry	74
1.3 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci dopravnej infraštruktúry.....	81
1.3.1 Zoznam invázných druhov rastlín.....	83
1.3.2 Spôsoby odstraňovania invázných druhov rastlín.....	84
1.3.2.1 Vegetatívne rozmnožujúce sa invázne druhy rastlín	84
1.3.2.2 Generatívne rozmnožujúce sa invázne druhy rastlín	84
1.3.2.3 Vegetatívne i generatívne rozmnožujúce sa invázne druhy rastlín	85
1.3.3 Mapovanie invázných druhov rastlín	86
1.3.3.1 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry	86
1.3.3.2 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry	91
1.3.3.3 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry	91
1.3.3.4 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci vodnej dopravnej infraštruktúry.....	91
1.3.3.5 Zhodnotenie stavu evidencie výskytu invázných druhov rastlín v rámci dopravnej infraštruktúry	92
1.4 Zabratie pôdy dopravnou infraštruktúrou	92

1.4.1	Výmera poľnohospodárskej pôdy v Slovenskej republike	97
1.4.1.1	Výmera poľnohospodárskej pôdy na jedného obyvateľa Slovenskej republiky	103
1.4.1.2	Úbytok poľnohospodárskej pôdy	104
1.4.2	Zabratie pôdy urbanizáciou v Slovenskej republike	108
1.4.3	Zabratá pôda cestnou dopravnou infraštruktúrou, železničnou dopravnou infraštruktúrou, leteckou dopravnou infraštruktúrou a vodnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike a v krajských mestách	109
1.4.3.1	Zabratá pôda cestnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike	109
1.4.3.2	Zabratá pôda cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách.....	113
1.4.3.3	Zabratá pôda železničnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike	122
1.4.3.4	Zabratá pôda železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách.....	125
1.4.3.5	Zabratá pôda leteckou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike	128
1.4.3.6	Zabratá pôda leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách.....	131
1.4.3.7	Zabratá pôda vodnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike.....	134
1.4.3.8	Zabratá pôda vodnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách	137
1.4.4	Hustota cestnej a železničnej siete Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie	140
2.	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	143

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1-1	Početnosť dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v roku 2014	10
Tab. 1-2	Vývoj početnosti dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 – 2014	14
Tab. 1-3	Následky dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v roku 2014	15
Tab. 1-4	Vývoj následkov dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014.....	17
Tab. 1-5	Hmotná škoda v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v roku 2014	18
Tab. 1-6	Vývoj výšky hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014	21
Tab. 1-7	Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných v rámci poľovných revírov v roku 2014.....	22
Tab. 1-8	Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných v rámci poľovných revírov v roku 2014.....	23
Tab. 1-9	Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných v rámci poľovných revírov v rokoch 2008 - 2014.....	24
Tab. 1-10	Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných v rámci poľovných revírov v rokoch 2008 – 2014.....	26
Tab. 1-11	Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 1. časť.....	29
Tab. 1-12	Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014.....	44
Tab. 1-13	Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 1. časť.....	45
Tab. 1-14	Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v rokoch 2008 - 2014	49
Tab. 1-15	Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v rokoch 2008 - 2014 - 1. časť.....	51
Tab. 1-16	Početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií v roku 2014	54
Tab. 1-17	Početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií z hľadiska druhov živočíchov v roku 2014	55
Tab. 1-18	Vývoj početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií v rokoch 2009 - 2014	55
Tab. 1-19	Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií z hľadiska druhov živočíchov v rokoch 2009 – 2014	57
Tab. 1-20	Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v roku 2014.....	60
Tab. 1-21	Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 1. časť.....	61
Tab. 1-22	Početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014	71

Tab. 1-23	Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 - 2014.....	71
Tab. 1-24	Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 - 2014.....	73
Tab. 1-25	Počet úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v roku 2014.....	75
Tab. 1-26	Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v roku 2014	75
Tab. 1-27	Vývoj počtu úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v rokoch 2005 - 2014.....	78
Tab. 1-28	Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v rokoch 2005 - 2014 - 1. časť.....	79
Tab. 1-29	Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry z hľadiska druhov invázných rastlín v roku 2014.....	86
Tab. 1-30	Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 1. časť.....	87
Tab. 1-31	Vývoj výskytu invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v rokoch 2005 – 2014	90
Tab. 1-32	Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v SR v roku 2014	94
Tab. 1-33	Vývoj úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v rokoch 2005 – 2013	96
Tab. 1-34	Výmera jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v roku 2014.....	97
Tab. 1-35	Vývoj výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v rokoch 2005 – 2014	102
Tab. 1-36	Vývoj výmery poľnohospodárskej a ornej pôdy na 1 obyvateľa v SR v rokoch 2005 – 2014	102
Tab. 1-37	Výmera poľnohospodárskej a ornej pôdy na 1 obyvateľa v SR v roku 2014	103
Tab. 1-38	Úbytok poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v roku 2014.....	105
Tab. 1-39	Vývoj úbytky poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v rokoch 2005 - 2014	107
Tab. 1-40	Vývoj výmery zabratej pôdy urbanizáciou v SR v rokoch 2005 – 2014.....	107
Tab. 1-41	Výmera zabratej pôdy urbanizáciou v SR v roku 2014	108
Tab. 1-42	Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v roku 2014.....	110
Tab. 1-43	Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v rokoch 2005 - 2014	112
Tab. 1-44	Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v roku 2013.....	114
Tab. 1-45	Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2009 - 1. časť	116
Tab. 1-46	Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v roku 2010.....	119
Tab. 1-47	Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2011 - 2013 - 1. časť	120
Tab. 1-48	Výmera pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v SR v roku 2014.....	122
Tab. 1-49	Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 - 2014	124

Tab. 1-50	Výmera pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v roku 2014	125
Tab. 1-51	Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014	127
Tab. 1-52	Výmera pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v SR v roku 2014	128
Tab. 1-53	Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 – 2014.....	130
Tab. 1-54	Výmera pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v roku 2014.....	131
Tab. 1-55	Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014	133
Tab. 1-56	Výmera zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi SR v roku 2014	134
Tab. 1-57	Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou – verejnými prístavmi v SR v rokoch 2005 - 2014	136
Tab. 1-58	Výmera zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi v krajských mestách SR v roku 2014.....	137
Tab. 1-59	Vývoj výmery zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi v krajských mestách SR v rokoch 2005 – 2014.....	139
Tab. 1-60	Vývoj hustoty diaľnic Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 – 2013	140
Tab. 1-61	Vývoj hustoty rýchlostných ciest, ciest I. triedy, II. triedy, III. triedy a miestnych komunikácií Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 – 2013.....	141
Tab. 1-62	Vývoj hustoty železničných tratí Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 – 2013.....	142

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1-1	Priemerná veľkosť nefragmentovaného územia SR v rokoch 2009 - 2014	6
Obr. 1-2	Frekvencia rozdelenia územia s hraničnými parcelami v SR v rokoch 2009 - 2014.....	8
Obr. 1-3	Prehľad dopravných nehôd podľa zavinenia v SR v roku 2014.....	11
Obr. 1-4	Vývoj početnosti dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014.....	13
Obr. 1-5	Vývoj následkov v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014.....	16
Obr. 1-6	Vývoj výšky hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014	19
Obr. 1-7	Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných v rámci poľovných revírov v rokoch 2008 - 2014.....	24
Obr. 1-8	Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 - 2014.....	72
Obr. 1-9	Vývoj počtu úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v rokoch 2005 - 2014.....	76
Obr. 1-10	Helianthus tuberosus / snečnica hluznatá.....	83
Obr. 1-11	Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v SR v roku 2014.....	94
Obr. 1-12	Zmena úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v roku 2014.....	95
Obr. 1-13	Vývoj úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v rokoch 2005 - 2014	95
Obr. 1-14	Výmera jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v roku 2014.....	97
Obr. 1-15	Zmena výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v roku 2014	98
Obr. 1-16	Vývoj výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v rokoch 2005 - 2014	99
Obr. 1-17	Vývoj výmery poľnohospodárskej a ornej pôdy na 1 obyvateľa v SR v rokoch 2005 - 2014	104
Obr. 1-18	Úbytky poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v roku 2014.....	105
Obr. 1-19	Vývoj úbytku poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov v SR v rokoch 2005 - 2014.....	106
Obr. 1-20	Vývoj úbytku poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v rokoch 2005 - 2014	106
Obr. 1-21	Vývoj výmery zabratej pôdy urbanizáciou v SR v rokoch 2005 - 2014.....	108
Obr. 1-22	Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v roku 2014.....	109
Obr. 1-23	Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v rokoch 2005 - 2014.....	111
Obr. 1-24	Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v roku 2013	113
Obr. 1-25	Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2009	115
Obr. 1-26	Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2011 - 2013	118
Obr. 1-27	Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 - 2014	123

Obr. 1-28	Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014	126
Obr. 1-29	Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 - 2014	129
Obr. 1-30	Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014	132
Obr. 1-31	Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou – verejnými prístavmi v SR v rokoch 2005 - 2014	135
Obr. 1-32	Vývoj výmery zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi v krajských mestách SR v rokoch 2005 – 2014.....	137

ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha 1 Fragmentácia územia Slovenskej republiky dopravnou infraštruktúrou v roku 2014
- Príloha 2 Konfliktné územia stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014

ZOZNAM SKRATIEK

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CLC 2002	Corine Land Cover 2002
ČR	Česká republika
DN	Dopravné nehody
EEA	Európska environmentálna agentúra European Environment Agency
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
GPS	Global Positioning System Globálny lokalizačný systém
CHKO	Chránená krajinná oblasť
CHVÚ	Chránené vtáčie územie
ICAO	International Civil Aviation Organization
IUCN	International Union for Conservation of Nature Svetová únia ochrany prírody
k. ú.	Katastrálne územie
ĽJP	Ľavý jazdný pruh
MDPT SR	Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
MK	Miestna komunikácia
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
MÚ	Mestský úrad
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NDS, a. s.	Národná diaľničná spoločnosť
NLC	Národné lesnícke centrum
NP	Národný park
OP	Ochranné pásmo
OÚ	Okresný úrad
OÚ ŽP	Obvodný úrad životného prostredia
PJP	Pravý jazdný pruh
PR	Prírodná rezervácia

Prezídium PZ	Prezídium policajného zboru
rkm	Riečny kilometer
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SSC	Slovenská správa ciest
SSÚD	Stredisko správy a údržby diaľnic
SSÚR	Stredisko správy a údržby rýchlostných ciest
STN	Slovenská technická norma
SVP	Slovenský vodohospodársky podnik
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ŠPS	Štátna plavebná správa
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TEN	Trans-European network
TERM	Transport and Environment Reporting Mechanism
TLD, a. s.	Tatranské lanové dráhy, a. s.
ÚGKK SR	Úrad geodézie, kartoobr.ie a katastra Slovenskej republiky
ÚK	Účelová komunikácia
VN	Vodná nádrž
VP, a. s.	Verejné prístavy, a. s.
VÚD, a. s.	Výskumný ústav dopravný, a. s.
VÚGK	Výskumný ústav geodézie a kartoobr.ie
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.
ZSSK CARGO	Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky

1. ENVIRONMENTÁLNE INDIKÁTORY VÝZNAMNÉ Z HĽADISKA HODNOTENIA STAVU A OCHRANY BIODIVERZITY NA SLOVENSKU

Slovenská republika pristúpila k Dohovoru o biologickej diverzite v roku 1994. V zmysle Správy o hodnotení návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity pre roky 2012 – 2020“ je otázka fragmentácie krajiny a introdukcie a šírenia invázných druhov považovaná za environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu vrátane tých, ktoré sa vzťahujú na environmentálne obzvlášť dôležité oblasti, akými sú oblasti určené na základe smerníc 79/409/EHS (smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov) a 92/43/EHS (smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín).

Fragmentácia krajiny patrí podľa 4. národnej správy o stave biodiverzity v Slovenskej republike z roku 2009 medzi najvýznamnejšie ohrozenia biodiverzity.

Medzi negatívne dopady fragmentácie krajiny dopravnou infraštruktúrou patria strety živočíchov s dopravnými prostriedkami (predovšetkým v rámci cestnej a železničnej dopravnej infraštruktúry) a šírenie invázných druhov rastlín.

Podľa aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020 patrí problematika invázných druhov rastlín medzi 5 oblastí, ktoré sú kľúčové pre dosiahnutie celkového cieľa: „Zastaviť stratu biodiverzity a degradáciu ekosystémov a ich služieb v SR do roku 2020, zabezpečiť obnovu biodiverzity a ekosystémov vo vhodnom rozsahu a zvýšiť náš príspevok k zamedzeniu straty biodiverzity v celosvetovom meradle“.

Problematika konfliktu cestnej a železničnej dopravnej infraštruktúry a migračných trás živočíchov, ktorá je predmetom riešenia projektu je spracovávaná v súvislosti s plnením Akčného plánu pre implementáciu opatrení vyplývajúcich z Aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 442 zo dňa 10. 9. 2014.

Akčný plán pre implementáciu opatrení vyplývajúcich z Aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020 obsahuje úlohy, ktoré prispievajú k plneniu 6 cieľov, resp. 33 opatrení uvedenej národnej stratégie. Bol zostavený z podkladov, ktoré navrhli dotknuté rezorty a inštitúcie.

DOPADY DOPRAVY NA BIODIVERZITU

Biologická diverzita v zmysle Dohovoru o biologickej diverzite znamená rôznorodosť všetkých živých organizmov vrátane ich suchozemských, morských a ostatných vodných ekosystémov a ekologických komplexov, ktorých sú súčasťou.

Biologická diverzita zahŕňa rôznorodosť v rámci druhov, medzi druhmi a rozmanitosť ekosystémov.

Ciele Dohovoru o biologickej diverzite, ktorý bol prijatý v Rio de Janeiro v roku 1992 sú:

1. Ochrana biologickej diverzity v celej jej šírke.
2. Trvalo udržateľné využívanie jej zložiek.
3. Spravodlivý, rovnoprávny podiel na prínosoch využívania genetických zdrojov vrátane primeraného prístupu ku genetickým zdrojom, vhodný prevod dôležitých technológií a zohľadnenie všetkých práv na tieto zdroje a technológie s primeraným financovaním.

Slovenská republika v súvislosti s implementáciou Dohovoru o biologickej diverzite, ku ktorému pristúpila v roku 1994 vypracovala dokumenty:

- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku.
- Akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku.

Akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku obsahuje konkrétne úlohy pre jednotlivé rezorty pre implementáciu Dohovoru o biologickej diverzite.

V roku 2014 bola vypracovaná Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 a následne Akčný plán pre implementáciu opatrení vyplývajúcich z Aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020.

Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku ako kľúčový koncepčný dokument zaoberajúci sa ochranou prírody a krajiny, druhovou a ekosystémovou rôznorodosťou a problematikou genetickej diverzity berie do úvahy riadiace princípy:

- biodiverzita sa musí chrániť v celej šírke – prednostne in-situ (v mieste výskytu),
- umelo vyvolaný úbytok biodiverzity sa musí kompenzovať v najvyššej možnej miere,
- diverzita krajiny sa musí zachovať, aby sa zachovala variabilita foriem života na všetkých úrovniach,
- prírodné zdroje sa musia vždy využívať trvalo udržateľným spôsobom,
- každý musí byť zodpovedný za ochranu biodiverzity a jej trvalo udržateľné využívanie.

Hlavné ciele Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku:

- Medzinárodná spolupráca.
- Všeobecné opatrenia pre ochranu a trvalo udržateľné užívanie biodiverzity.
- Trvalo udržateľné užívanie biodiverzity.
- Ochrana biodiverzity.

Aby ochrana biodiverzity a jej trvalo udržateľné užívanie boli skutočne účinné, je nevyhnutá vzájomná spolupráca jednotlivých štátov v snahe o udržanie biodiverzity na celej Zemi.

Na podporu ochrany biodiverzity, regulovanie procesov, ktoré ju ohrozujú, a na reguláciu využívania prírodných zdrojov sa musia prijať všeobecné opatrenia.

Trvalo udržateľné využívanie je využívanie biodiverzity spôsobom, aby sa nevyčerpal jej obnoviteľný a neobnoviteľný prírodný potenciál.

Ochrana biologickej diverzity sa chápe ako spôsob a schopnosť využívania biosféry tak, aby trvalo poskytovala čo najvyšší úžitok súčasnej generácii a aby sa jej potenciál udržal pre budúce generácie.

Ochrana biologickej diverzity na všetkých úrovniach je základom pre jej zachovanie. Ochrana sa uskutočňuje *in-situ* - v mieste výskytu, alebo *ex-situ* - mimo miesta prirodzeného výskytu.

Prvým krokom k ochrane zložiek biologickej diverzity je poznanie ich stavu, ktorý sa musí identifikovať a následne sledovať, vrátane procesov, ktoré môžu spôsobiť zmeny stavu.

Ďalším krokom pri ochrane biologickej diverzity je kontrola procesov negatívne ovplyvňujúcich biologickú diverzitu. Zdroje nepriaznivých vplyvov na biodiverzitu sú rôzne, v zásade rozdelené na

prírodné (živelné pohromy, prírodný vývoj) a spôsobené činnosťou človeka (znečistenie, nevhodné postupy obhospodarovania, globálne klimatické zmeny, líniové stavby, rozširovanie invázných druhov).

1.1 FRAGMENTÁCIA EKOSYSTÉMOV V KRAJINE DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Fragmentácia je proces alebo stav rozdeľovania, rozdrobovania prírodných území (pôvodných biotopov) na viacero menších častí za súčasného zmenšovania rozlohy pôvodných biotopov a zväčšovania vzájomnej izolácie vzniknutých areálov.

Fragmentácia môže byť prírodná (jazerá, súostrovia), môže vzniknúť ako dôsledok prírodných disturbancií (výchrica, požiar, zosuv, povodne...) alebo ako dôsledok činnosti človeka.

Jednou z hlavných príčin fragmentácie činnosťou človeka okrem poľnohospodárstva (výrub lesov, vysušovanie mokradí) a urbanizácie (výstavba sídiel, priemyselných areálov, vodných nádrží, plotov, kanálov, potrubia, priesekov elektrických vedení) je výstavba a využívanie dopravnej infraštruktúry. Nielen cesty a diaľnice, ale aj železničné trate a vodné cesty vytvárajú líniové objekty fragmentácie brániace pohybu živočíchov. Zároveň rast intenzity dopravy zosilňuje efekt fragmentácie vplyvom dopravnej infraštruktúry.

Vplyvy fragmentácie

Medzi vplyvy fragmentácie ekosystémov v krajine dopravnou infraštruktúrou, patrí:

- ❖ bariérový efekt, úbytok biotopov a ich prepojenia,
- ❖ vplyvy v súvislosti s rušením a znečistením,
- ❖ strety fauny s dopravnými prostriedkami,
- ❖ biokoridory a lokality pozdĺž pozemných komunikácií.

Bariérový efekt, úbytok biotopov a ich prepojenia

Líniové objekty a stavby dopravnej infraštruktúry pôsobia ako bariérový efekt - prekážka v pohybe a migrácii živočíchov. Pôvodné biotopy sa týmto rozpadajú na menšie a izolované areály. Druhy živočíchov v rámci týchto malých a izolovaných areálov majú obmedzené potravinové zdroje, výber pohlavných partnerov a podmienky k pohybu. Malé populácie môžu byť v dôsledku príbuzenského kríženia oslabené a náchylné k vyhynutiu. Z tohto dôvodu na rozdiel od veľkých populácií sú závislé na migrácii. Preto zachovanie genetického toku je dôležité z hľadiska zdravia jednotlivých populácií. Najviac ovplyvnené fragmentáciou biotopov sú druhy, ktoré potrebujú rozsiahle územia pri malom počte jedincov.

Na základe podobných vlastností a nárokov na migráciu boli druhy živočíchov zoskupené do nasledovných kategórií:

- ◆ Veľké cicavce a druhy, ktoré migrujú na veľké vzdialenosti v rámci štátov a Európy.
- ◆ Stredne veľké cicavce a druhy, ktoré migrujú na kratšie vzdialenosti, prípadne ide o lokálne migrácie za potravou, vodou a na oddychové miesta.
- ◆ Stredne veľké cicavce a mäsožravce, ktoré migrujú za potravou na lokálnej úrovni.
- ◆ Obojživelníky.

Fragmentácia biotopov vplýva nielen na živočíšne druhy, ale aj napr. na lesné druhy rastlín, pričom mnohé druhy rastlín sú rozširované živočíchmi.

Výstavba nových diaľnic, ciest a železničných tratí sa prejavuje prvotne záberom pôdy a tým zmenou vo využívaní pôdy. Tento trend môžeme považovať za negatívny aj z dôvodu ak dochádza k úbytku poľnohospodárskej pôdy záberom dopravnou infraštruktúrou, predovšetkým hnedozeme a černoze.

Úbytok biotopov v súvislosti so záberom pôdy dopravnou infraštruktúrou, následná fragmentácia krajiny spojená so stratou prepojenia (nepřítomnosťou biokoridorov) vzniknutých malých a izolovaných areálov a znásobená vplyvmi v súvislosti s rušením a znečistením môže viesť k zmene migrácie živočíšnych druhov, ako aj k ohrozeniu biologickej diverzity (biodiverzity).

Vplyvy v súvislosti s rušením a znečistením

Do tejto skupiny vplyvov fragmentácie patria:

- Znečistenie ovzdušia výfukovými plynmi.
- Používanie posypových solí, ktoré vplyvujú negatívne na životné prostredie.
- Hluk - niektoré druhy živočíchov sa vyhýbajú oblastiam so zvýšenou hlučnosťou. Z hľadiska fragmentácie sa u hlukových bariér neodporúča používať priehľadný materiál. Vtáci môžu tento typ hlukovej bariéry niekedy prehliadnuť, naraziť do nej a následne uhynúť.
- Vizuálne vplyvy - osvetlenie pozemných komunikácií, môže pôsobiť rušivo napr. u obojživelníkov a vtákov v období rozmnožovania. Naopak pôsobí u hmyzu, ktorý osvetlenie priťahuje a následne dochádza k zvýšenému výskytu druhov, ktoré sa hmyzom živia (vtáci, netopiere).
- Komunikácia môže ovplyvňovať hydrologické pomery (prietok podzemných vôd) a následne ovplyvňovať vegetáciu, napr. mokrade.

Strety fauny s dopravnými prostriedkami

Bariérový efekt dopravnej infraštruktúry obmedzuje migráciu živočíchov, ale úplne ju nezastaví. Následne dochádza k dopravným nehodám zavinenými lesnou a domácou zverou a dopravným nehodám zavinenými vodičom motorového vozidla v dôsledku zrážky s lesnou zverou a domácimi zvieratami, ktoré sú spojené s usmrtením a zranením osôb, živočíchov a vznikom hmotnej škody.

Druhy, na ktoré môže výrazne vplyvať početnosť úhynov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami sú:

- chránené druhy, napr. v blízkosti alebo v chránených územiach,
- druhy intenzívne migrujúce medzi lokalitami, napr. obojživelníky hlavne v období rozmnožovania a niektoré druhy plazov.

Uvedená problematika je spracovaná v rámci kapitoly 1. Environmentálne indikátory významné z hľadiska hodnotenia stavu a ochrany biodiverzity na Slovensku, podkapitola 1.2 Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry (str. 9).

Biokoridory a lokality pozdĺž pozemných komunikácií

Vegetácia pozdĺž pozemných komunikácií môže slúžiť ako biokoridor, ktorým migrujú voľne žijúce živočíchy. Avšak je tu zvýšené riziko stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami. Zároveň pozemné

komunikácie vedú ku križovatkám alebo urbanizovaným oblastiam, a tým môžu živočíchy migrovať priamo do miest alebo križovatkám, čím sa zvyšuje možnosť stretu živočícha s dopravným prostriedkom.

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Výstavba pozemných komunikácií mení reliéf krajiny, hydrologické a mikroklimatické pomery. Na narušených, pôvodných biotopoch sa šíria nepôvodné druhy rastlín (invázne rastliny), ktoré vytlačujú pôvodné spoločenstvá.

1.1.1 PRIEMERNÁ VEĽKOSŤ NEFRAGMENTOVANÝCH PARCIEL

V zmysle platnej legislatívy sa stav biodiverzity v Slovenskej republike hodnotí prostredníctvom súboru indikátorov stavu a ochrany biodiverzity na Slovensku. Indikátor Fragmentácia krajiny dopravnou infraštruktúrou predstavuje indikátor tlaku na biodiverzitu.

V Slovenskej republike sa ako bariéry migrácie živočíchov uplatňujú hlavne diaľnice a rýchlostné komunikácie. Informáciu o súčasnom stave fragmentácie krajiny dopravnou infraštruktúrou nám môžu poskytnúť dáta o priemernej veľkosti nefragmentovaných parciel a frekvencii rozdelenia územia s hraničnými parcelami.

Pre vypracovanie environmentálneho indikátora Fragmentácia ekosystémov v krajine dopravnou infraštruktúrou bola použitá metodika European Environment Agency (EEA): TERM - Fragmentation of ecosystems and habitats by transport infrastructure.

V zmysle danej metodiky bola v roku 2013 priemerná veľkosť nefragmentovaného územia Slovenskej republiky 40,0142 km².

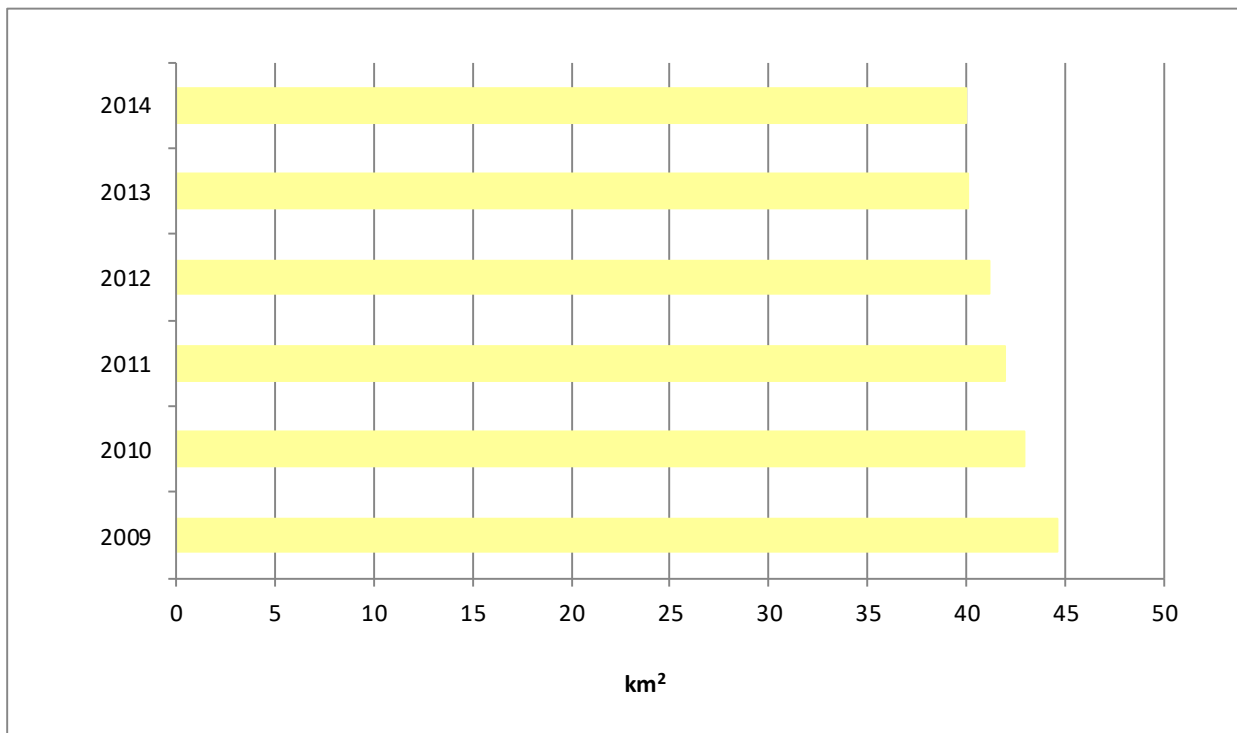
Počas sledovaného obdobia (2009-2014) bol sledovaný nepriaznivý trend stavu indikátora Fragmentácie krajiny dopravnou infraštruktúrou v súvislosti s výstavbou cestnej dopravnej infraštruktúry (obr. 1-1). V roku 2009 bola priemerná veľkosť nefragmentovaného územia Slovenskej republiky 44,6039 km². Rovnako v roku 2010 (42,9997 km²), 2011 (41,9689 km²), 2012 (41,2277 km²) a 2013 (40,0142 km²) bol zaznamenaný pokles priemernej veľkosti nefragmentovaného územia Slovenskej republiky.

Pre vypracovanie indikátora bola braná do úvahy nasledovná dopravná infraštruktúra pôsobiaca ako bariéra pre migrujúce živočíchy: pozemné komunikácie (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy), železnice (1.-3. kategórie), medzinárodné letiská, verejné prístavy a sledované vodné cesty.

Priemernú veľkosť nefragmentovaného územia SR v rokoch 2009 až 2014 (obr. 1-1) nemožno porovnávať s hodnotou uvedenou v štúdiu vytvorenou Európskou environmentálnou agentúrou z dôvodu odlišnosti podkladových dát. V rámci štúdie EEA bola braná do úvahy dopravná infraštruktúra Trans-European network (TEN) plánovaná do roku 2010 so stavom dát k roku 1999.

Obr. 1-1 Priemerná veľkosť nefragmentovaného územia SR v rokoch 2009 - 2014

Zdroj: VÚD a. s.

1.1.2 FREKVENCIA ROZDELENIA ÚZEMIA S HRANIČNÝMI PARCELAMI

Výstavba a využívanie dopravnej infraštruktúry je jednou z hlavných príčin fragmentácie krajiny činnosťou človeka. Medzi vplyvy fragmentácie ekosystémov v krajine dopravnou infraštruktúrou, patrí bariérový efekt, úbytok biotopov a ich prepojenia, vplyvy v súvislosti s rušením a znečistením a strety fauny s dopravnými prostriedkami. Nielen pozemné komunikácie ale aj železničné trate, prístavy a vodné cesty vytvárajú líniové objekty fragmentácie brániace pohybu živočíchov. Zároveň rast intenzity dopravy zosilňuje efekt fragmentácie vplyvom dopravnej infraštruktúry.

Fragmentáciu ako proces alebo stav rozdeľovania, rozdrobovania prírodných území (pôvodných biotopov) na viacero menších častí za súčasného zmenšovania rozlohy pôvodných biotopov a zväčšovania vzájomnej izolácie vzniknutých areálov v rokoch 2009 až 2014 názorne znázorňuje obr. 1-2 a mapa Fragmentácia územia Slovenskej republiky dopravnou infraštruktúrou spracovaná za rok 2014 (príloha 1).

Frekvencia rozdelenia územia s hraničnými parcelami predstavuje percentuálne zastúpenie jednotlivých kategórií fragmentov, pričom hodnotiacim kritériom bola veľkosť vzniknutých fragmentov. Mapa uvedená v prílohe 1 a obr. 1-2 predstavujú stav dopravnej infraštruktúry v Slovenskej republike v rokoch 2009 - 2014 (pozemné komunikácie (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy), železnice (1.-3. kategórie), medzinárodné letiská, verejné prístavy a sledované vodné cesty).

Pre vypracovanie ukazovateľa fragmentácie krajiny dopravnou infraštruktúrou – Frekvencia rozdelenia územia s hraničnými parcelami bola použitá metodika European Environment Agency (EEA): TERM - Fragmentation of ecosystems and habitats by transport infrastructure.

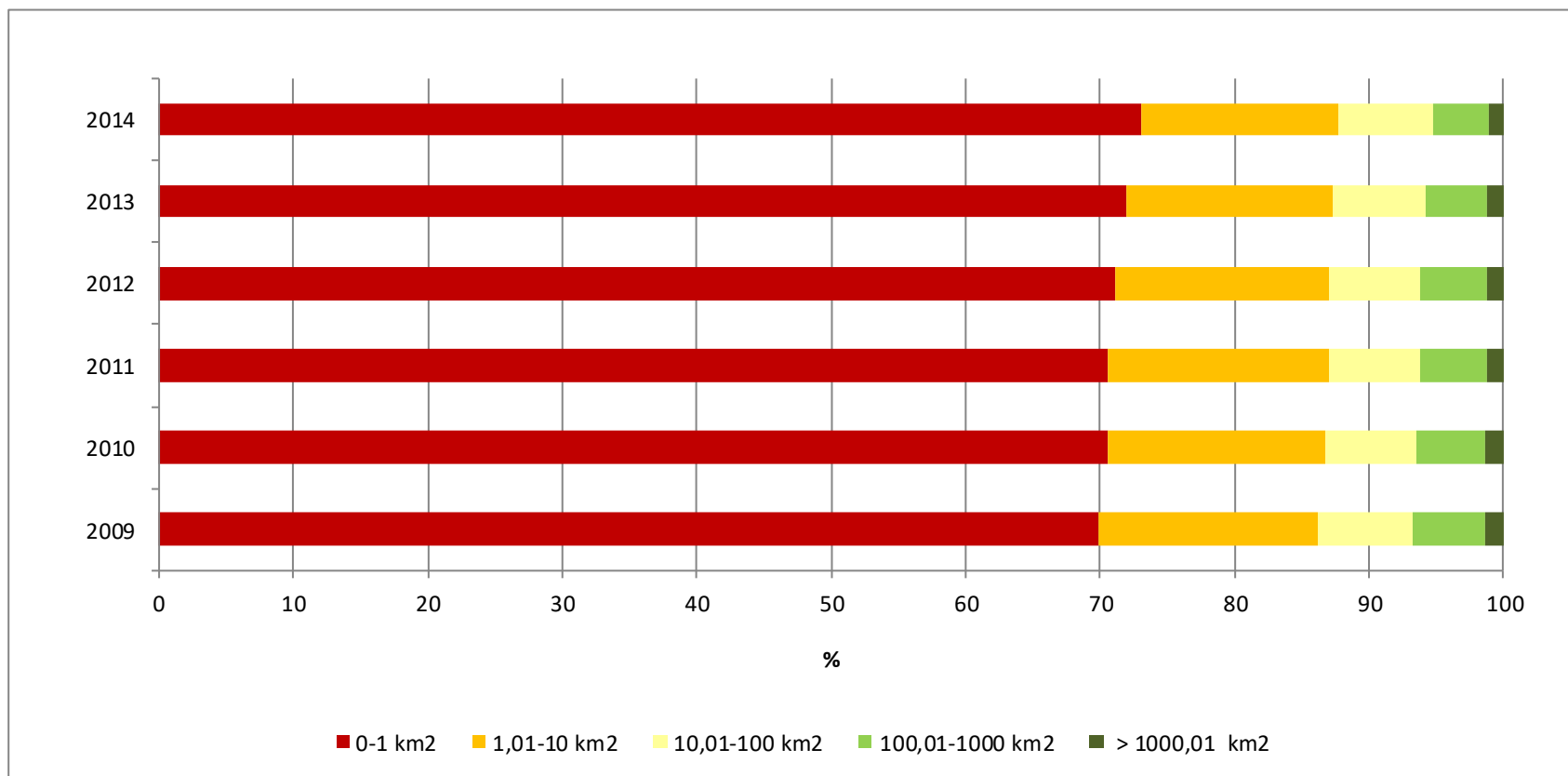
Ukazovateľ Frekvencia rozdelenia územia s hraničnými parcelami SR v rokoch 2009 až 2014 nemožno porovnávať s výsledkami uvedenými v štúdiu vytvorenej Európskou environmentálnou agentúrou

z dôvodu odlišnosti podkladových dát. V rámci štúdie EEA bola braná do úvahy dopravná infraštruktúra Trans-European network (TEN) plánovaná do roku 2010 so stavom dát k roku 1999.

Obr. 1-2 Frekvencia rozdelenia územia s hraničnými parcelami v SR v rokoch 2009 - 2014

Zdroj: VÚD, a. s.

1.2 STRETY ŽIVOČÍCHOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V RÁMCI DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Jedným z technických problémov, ktoré veľmi necitlivo zasahujú do biodiverzity, sú nevhodne riešené alebo umiestnené rôzne druhy stavieb, ktoré vytvárajú bariéry pri migrácii živočíchov (líniové stavby) a vnášajú cudzí prvok do prostredia. S tým súvisí fragmentácia krajiny a s ňou spojená degradácia genofondu izolovaných populácií a zvyšovanie zraniteľnosti ekosystémov.

Rozvoj dopravy a s tým súvisiace rozširovanie dopravnej siete, predovšetkým cestnej siete a súčasne vzrastajúci automobilizmus, zvyšuje riziko dopravných nehôd nielen pre človeka, ale i pre živočíchov. Na rozdiel od ľudí má zver a vtáky, okrem zopár výnimiek, oči po stranách hlavy. Ich výhoda širokého zorného poľa im však znemožňuje vidieť priestorovo a tak nie sú schopné odhadnúť vzdialenosti a rýchlosti približujúcich sa vozidiel.

Environmentálny indikátor stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry bol sledovaný v rámci cestnej, železničnej a leteckej dopravnej infraštruktúry.

1.2.1 STRETY ŽIVOČÍCHOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V RÁMCI CESTNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Úhyn živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami je v Slovenskej republike evidovaný:

- dopravnou políciou,
- okresnými úradmi, odbormi starostlivosti o životné prostredie,
- Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky,
- Národným lesníckym centrom,
- správcami pozemných komunikácií,
- Železnicami Slovenskej republiky,
- dopravcami s platnou zmluvou o prístupe k železničnej infraštruktúre ŽSR.

V Slovenskej republike nebola vytvorená centrálna evidencia, ktorá by spracovávala údaje o počte uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami od jednotlivých subjektov. V rámci environmentálneho indikátora Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry, ktorý je vypracovaný Výskumným ústavom dopravným, a. s. na základe požiadavky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej MDVRR SR) je spracovávaná evidencia údajov od jednotlivých dotknutých subjektov od roku 2008. Zároveň na základe požiadavky MDVRR SR adresovanej ŽSR sú evidované strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy od roku 2009.

1.2.1.1 EVIDENCIA DOPRAVNÝCH NEHÔD DOPRAVNOU POLÍCIOU

Environmentálny indikátor Dopady dopravy na biodiverzitu, časť „Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry“ je v rámci projektu Spracovanie monitoring a analýza životného prostredia v doprave spracovaný za obdobie rokov 2005 až 2014.

Ako čiastočný ukazovateľ sledovaného indikátora bola použitá informácia o počte cestných dopravných nehôd podľa zavinenia - cestné dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami.

Vyššie uvedené dopravné nehody predstavujú predovšetkým dopravné nehody vzniknuté v dôsledku kolízie s veľkou zverou (napr. medveď, srnčia a jelenia zver), následkom ktorých dochádza k vzniku hmotnej škody, zraneniu prípadne usmrteniu osôb.

Medzi základné ukazovatele, ktoré sa sledujú dopravnou políciou pri dopravných nehodách patrí:

- počet dopravných nehôd,
- druh nehody,
- následky dopravnej nehody,
- hmotná škoda.

Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami

Počet dopravných nehôd

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch 2009 až 2013 najčastejšími vinníkmi dopravných nehôd boli v roku 2014 vodiči motorových vozidiel (88,55 %). Nasledovali dopravné nehody zavinené chodcom (3,70 %), dopravné nehody zavinené vodičom nemotorového vozidla (2,64 %). Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami sa nachádzali z hľadiska zavinenia na štvrtom mieste s 1,48 % (tabuľka 1-1 a obr. 1-3).

V roku 2014 bol u celkového počtu dopravných nehôd zaznamenaný pokles o 279 dopravných nehôd, t.j. 2,05 %. V prípade dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bol stav v porovnaní s rokom 2013 nezmenený.

Tab. 1-1 Početnosť dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v roku 2014

Dopravné nehody	2013	2014	+/-
Spolu dopravné nehody v SR	13 586	13 307	-279
z toho:			
Zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami počet	197	197	0
%	1,45	1,48	0,00

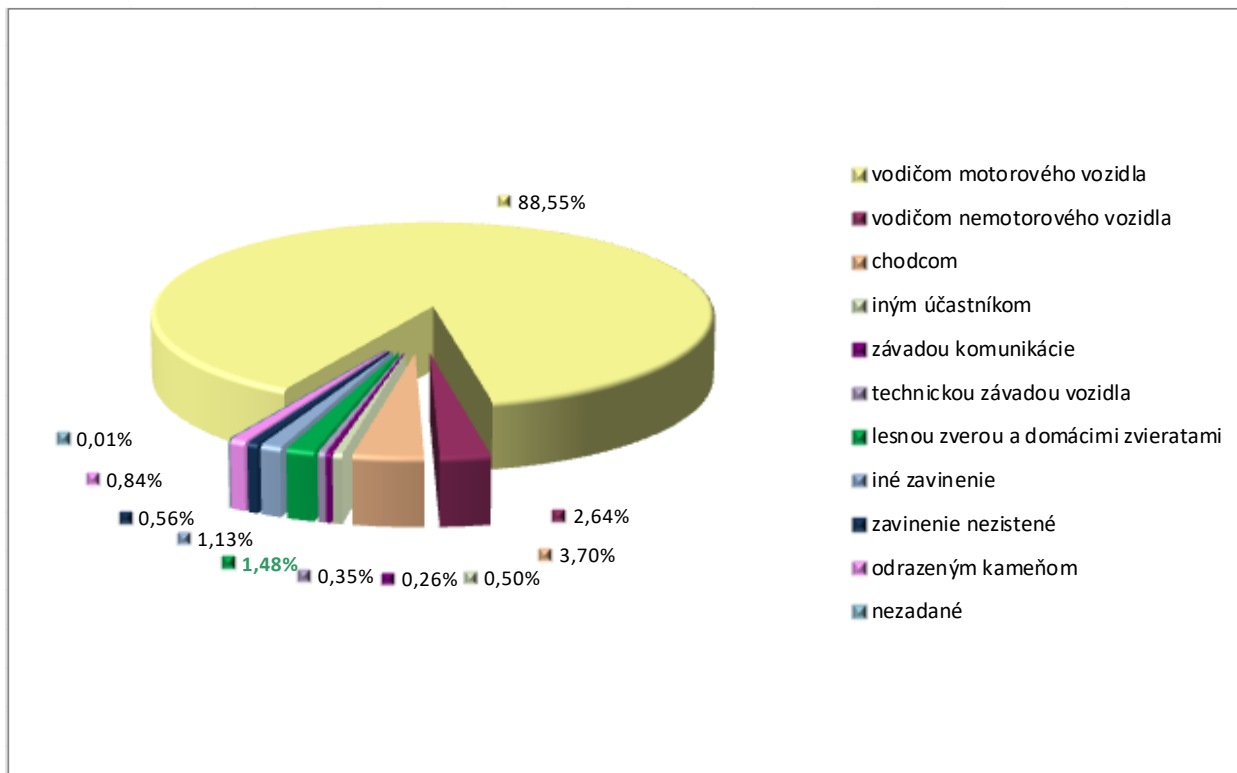
Zdroj: Prezídium Policaijného zboru a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Lokalizáciu dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami znázorňuje mapa Konfliktné územia stretov zveri a domácich zvierat s účastníkmi cestnej premávky spracovaná za 2014 (príloha 2).

Obr. 1-3 Prehľad dopravných nehôd podľa zavinenia v SR v roku 2014

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov Prezídia Policajného zboru

V rámci Slovenskej republiky bolo v roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaevidovaných o 2 063 dopravných nehôd menej, čo predstavuje pokles o 3,38 %. Zároveň bol zaznamenaný pokles ďalších ukazovateľov dopravnej nehodovosti – následky dopravných nehôd a hmotná škoda. Naopak počet dopravných nehôd zavinенých lesnou zverou a domácimi zvieratami zaznamenal za rok 2008 nárast o 129 dopravných nehôd (4,42 %) v porovnaní s rokom 2007.

Najčastejšími vinníkmi dopravných nehôd v rámci Slovenskej republiky v roku 2009 sú vodiči motorových vozidiel, ktorý zavinili takmer 86,68 % nehôd a v porovnaní početnosti nasledujú nehody zavinенé lesnou zverou a domácimi zvieratami, ktoré tvorili 3,81 % z celkového počtu nehôd.

V roku 2009 bolo evidovaných o 33 019 (55,96 %) dopravných nehôd menej ako v roku 2008. Z hľadiska dopravných nehôd zavinенých lesnou zverou a domácimi zvieratami v roku 2009 bol zaznamenaný opačný trend ako v roku 2008, t.j. pokles ktorý predstavoval 67,50 % (t.j. o 2 058 dopravných nehôd menej).

„Uvedená skutočnosť pravdepodobne súvisí so zmenou evidencie dopravných nehôd. Policajný zbor eviduje v zmysle zákona o cestnej premávke udalosti (havárie), ktoré spĺňajú náležitosti dopravnej nehody. Jednou z nich je výška hmotnej škody. Ak na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona (3.990 eur), v takom prípade je udalosť evidovaná ako dopravná nehoda. Ak udalosť nespĺňa náležitosti dopravnej nehody ide o škodovú udalosť. Uvedený predpoklad potvrdzuje aj štatistika vedená Národným lesníckym centrom - Ústavom lesných zdrojov a informatiky, v rámci ktorej je evidovaná usmrtená poľovná zver ako škoda na zveri spôsobená dopravnými prostriedkami v rámci poľovných revírov od roku 2008. V zmysle danej štatistiky nastal nárast v roku 2009 (9 123 kusov zvery) o 14,05 % (1 282 kusov zvery) oproti roku 2008 (10 405).“ (Ligasová, 2010, s. 20).

V roku 2010 bola zaznamenaná obdobná situácia. Z hľadiska zavinenia na prvom mieste boli dopravné nehody zavinené vodičom motorového vozidla, ktoré predstavovali 86,42 %. Na druhom mieste s 3,35 % boli dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami.

Pokles počtu dopravných nehôd bol sledovaný aj v roku 2010, v ktorom bolo o 4 378 dopravných nehôd menej ako v roku 2009 (16,85 %). Rovnaký stav ako v roku 2009 nastal aj u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami, u ktorých bol v roku 2010 zaznamenaný pokles o 268 dopravných nehôd (27,04 %). Uvedený pokles dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v roku 2010, ako aj pokles dopravných nehôd celkovo, obdobne ako v roku 2009 súvisí so zmenou evidencie dopravných nehôd (viď. vyššie).

Vodiči motorových vozidiel boli v roku 2011 najčastejšími vinníkmi dopravných nehôd (87,51 %). Nasledovali z hľadiska zavinenia dopravné nehody zavinené chodcom (3,11 %) a dopravné nehody zavinené vodičom nemotorového vozidla s 2,54 %. Oproti predchádzajúcim rokom sa dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami nachádzali až na štvrtom mieste s podielom 1,63 %.

V roku 2011 rovnako ako u celkového počtu dopravných nehôd aj u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bol zaznamenaný pokles (o 30,63 % v prípade celkového počtu dopravných nehôd a o 66,25 % u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami).

Najčastejšími vinníkmi dopravných nehôd boli v roku 2012 rovnako ako v predchádzajúcich rokoch 2009 až 2011 vodiči motorových vozidiel (87,05 %). Nasledovali dopravné nehody zavinené chodcom (3,17 %), dopravné nehody zavinené vodičom nemotorového vozidla (2,90 %) a iné zavinenie (1,90 %). Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami sa nachádzali z hľadiska zavinenia na piatom mieste s 1,83 %. Rovnako ako u celkového počtu dopravných nehôd aj u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bol zaznamenaný pokles (o 6,98 % v prípade celkového počtu dopravných nehôd a o 4,51 % u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami).

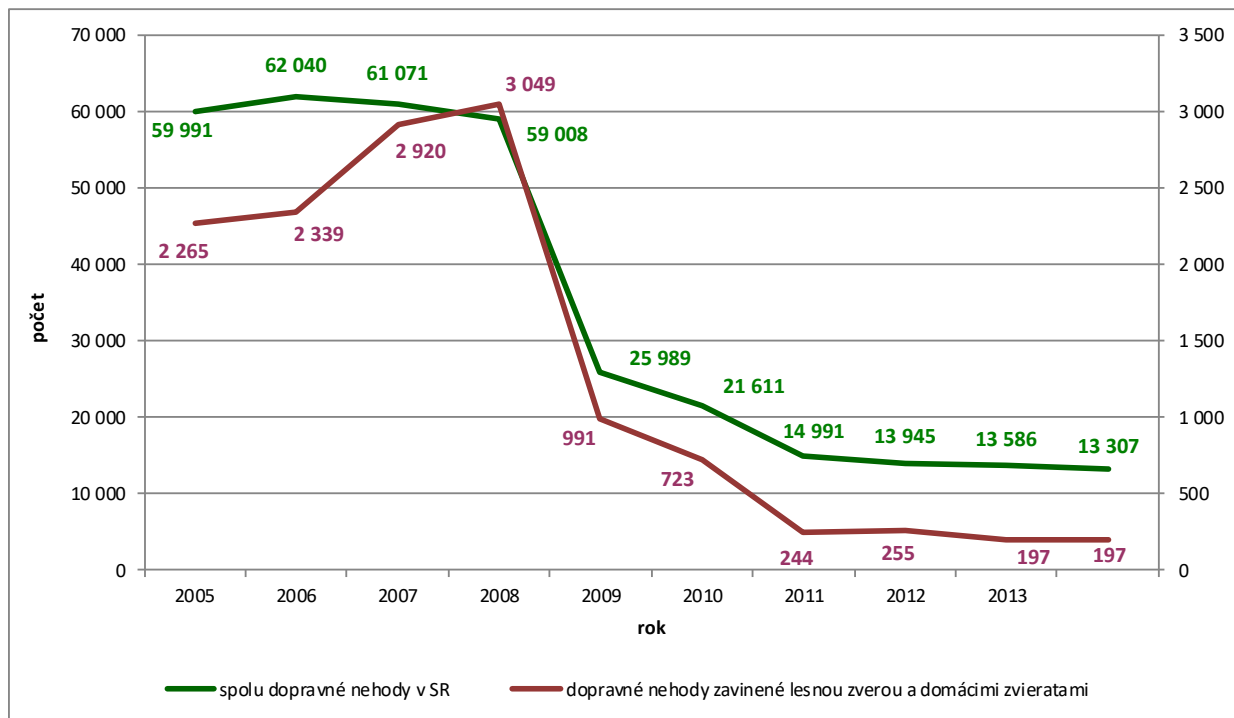
Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch 2009 až 2012 najčastejšími vinníkmi dopravných nehôd boli v roku 2013 vodiči motorových vozidiel (87,62 %). Nasledovali dopravné nehody zavinené chodcom (3,79 %), dopravné nehody zavinené vodičom nemotorového vozidla (2,41 %). Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami sa nachádzali z hľadiska zavinenia na štvrtom mieste s 1,45 %. Rovnako ako u celkového počtu dopravných nehôd aj u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bol zaznamenaný pokles (o 2,57 % v prípade celkového počtu dopravných nehôd a o 22,75 % u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami).

Vývoj početnosti dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR za obdobie 2005 – 2014 je graficky znázornený na obr. 1-4 a v tabuľke 1-2.

Z uvedeného obrázku 1-2 a tabuľky 1-2 vyplýva, že sa v období rokov 2005 až 2008 zvyšoval počet cestných dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami a ich podiel na celkovom počte cestných dopravných nehôd v SR. Nárast dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v období rokov 2005 až 2008 súvisí nielen s výstavbou cestných komunikácií a následne zvyšujúcou sa hustotou dopravnej infraštruktúry, ale aj so zvyšujúcou sa intenzitou dopravy a chýbajúcou dopravnou infraštruktúrou zabezpečujúcou defragmentáciu krajiny. V roku 2009 až 2014 bol sledovaný nielen pokles dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami ale aj celkový počet dopravných nehôd. Uvedená skutočnosť je už vysvetlená vyššie.

Obr. 1-4 Vývoj počtenosti dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov Prezídia Policajného zboru

Percentuálny podiel lesnej zveri a domácich zvierat na cestných dopravných nehodách zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami nie je možné stanoviť z dôvodu, že v rámci evidencie cestných dopravných nehôd nie sú osobitne sledované dopravné nehody zavinené lesnou zverou a dopravné nehody zavinené domácimi zvieratami.

V štatistickom prehľade nehôd v cestnej premávke sa nesleduje stav živočíchov (úhyn, poranenie...) a ďalšie nakladanie so živočíchom, ako aj druhové zloženie uhynutých (resp. zranených) živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami.

V prípade ak v dôsledku dopravnej nehody dôjde k úhynu chráneného druhu živočícha nie je možné z tohto dôvodu stanoviť spoločenskú hodnotu chráneného živočícha v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Lokalizáciu dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami znázorňuje mapa Konfliktné územia stretov zveri a domácich zvierat s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej infraštruktúry so stavom dát za rok 2014, ktorá je v zmysle zmluvy o dielo spracovávaná v rámci environmentálneho indikátora Fragmentácia ekosystémov v krajine dopravnou infraštruktúrou (termín spracovania do 30. 10. 2015)

Tab. 1-2 Vývoj početnosti dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 – 2014

Dopravné nehody	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu dopravné nehody v SR	59 991	62 040	61 071	59 008	25 989	21 611	14 991	13 945	13 586	13 307
z toho:										
Zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami počet	2 265	2 339	2 920	3 049	991	723	244	255	197	197
%	3,77	3,77	4,78	5,17	3,81	3,35	1,63	1,83	1,45	1,48

Zdroj: Prezídium Policajného zboru a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Následky dopravnej nehody

V rámci evidencie cestných dopravných nehôd nie je osobitne sledovaný ukazovateľ následky dopravnej nehody pre dopravné nehody zavinené lesnou zverou a dopravné nehody zavinené domácimi zvieratami. Z uvedeného dôvodu nie je možné osobitne určiť následky dopravných nehôd zavinených lesnou zverou.

Z hľadiska ukazovateľa dopravných nehôd - následky nehody je sledovaný:

- počet usmrtených osôb,
- počet ťažko zranených osôb
- počet ľahko zranených osôb

V roku 2014 pri dopravných nehodách zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bola usmrtená jedna osoba, ťažko sa zranilo 7 osôb a 86 osôb sa zranilo ľahko (tabuľka 1-3).

Tab. 1-3 Následky dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v roku 2014

Následky dopravných nehôd	2013	2014	+/-
počet usmrtených osôb	0	1	1
počet ťažko zranených	8	7	-1
počet ľahko zranených	70	86	16
Spolu počet zranených osôb	78	93	15
Spolu počet dopravných nehôd	197	197	0

Zdroj: Prezídium Policajného zboru, Spracoval: VÚD, a. s.

V roku 2009 pri dopravných nehodách zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami nedošlo k usmrteniu osôb (v roku 2008 bola usmrtená 1 osoba), ťažko sa zranilo 6 osôb (o 9 osôb menej ako v roku 2008) a 69 osôb sa zranilo ľahko (o 17 osôb menej ako v roku 2008).

U dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v roku 2010 nebola usmrtená osoba obdobne ako v roku 2009, ťažko zranených bolo 10 osôb a ľahko sa zranilo 75 osôb.

V roku 2011 pri dopravných nehodách zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami boli usmrtené 3 osoby, ťažko sa zranilo 10 osôb (rovnako ako v roku 2010) a 66 osôb sa zranilo ľahko (o 19 osôb menej ako v roku 2008).

Pri dopravných nehodách zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bola v roku 2012 usmrtená 1 osoba, ťažko sa zranilo 10 osôb (rovnako ako v roku 2011) a 72 osôb sa zranilo ľahko (o 16 osôb menej ako v roku 2011).

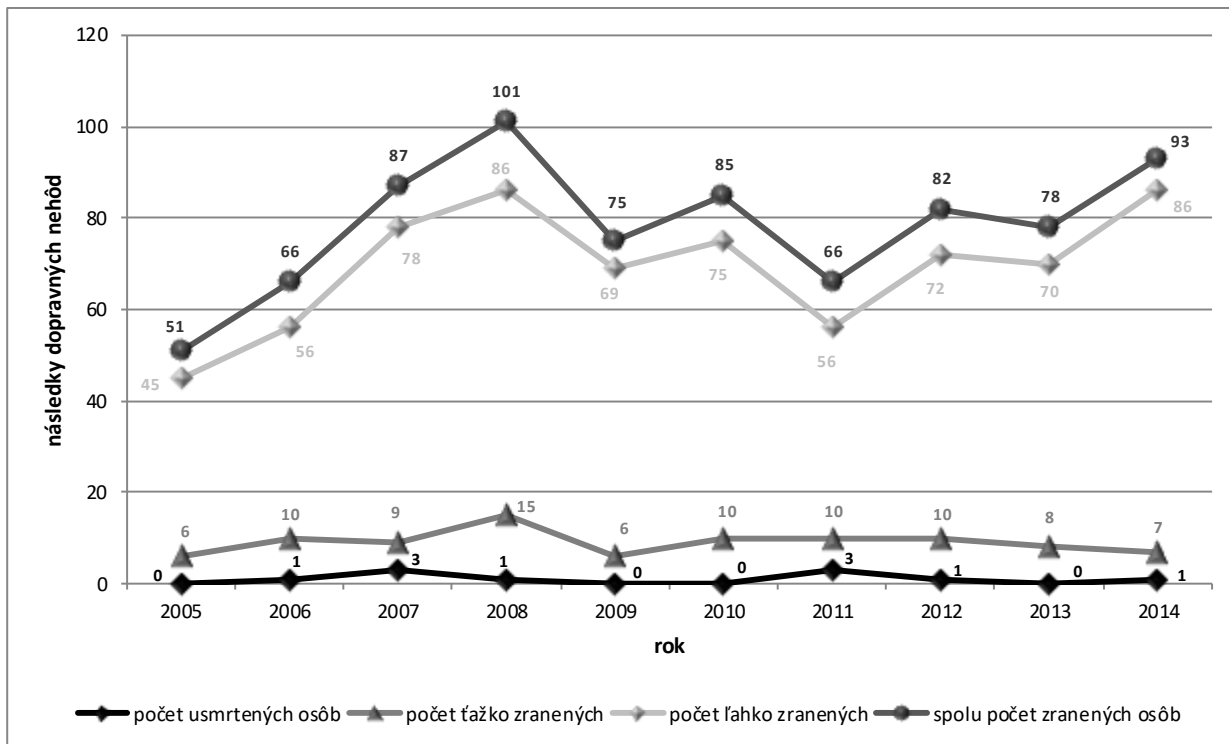
V roku 2013 pri dopravných nehodách zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami nebola usmrtená žiadna osoba, ťažko sa zranilo 8 osôb a 70 osôb sa zranilo ľahko.

Trend následkov nehody u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 – 2014 zobrazuje obr. 1-5 a tabuľka 1-4.

Z hľadiska následkov dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami je sledovaný za obdobie rokov 2005 – 2008 nárast podobne ako u počtu uvedených dopravných nehôd. V roku 2009 je sledovaný v súvislosti so zmenou evidencie dopravných nehôd (vysvetlenie v časti „Počet dopravných nehôd“) pokles nielen celkového počtu dopravných nehôd ale aj dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami a s tým súvisí aj pokles následkov dopravných nehôd.

Obr. 1-5 Vývoj následkov v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: Prezídium Policajného zboru, Spracoval: VÚD, a. s.

Tab. 1-4 Vývoj následkov dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014

Následky dopravných nehôd	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet usmrtených osôb	0	1	3	1	0	0	3	1	0	1
počet ťažko zranených	6	10	9	15	6	10	10	10	8	7
počet ľahko zranených	45	56	78	86	69	75	56	72	70	86
spolu počet zranených osôb	51	66	87	101	75	85	66	82	78	93
Spolu počet dopravných nehôd	2 265	2 339	2 920	3 049	991	723	244	255	197	197

Zdroj: Prezídium Policajného zboru, Spracoval: VÚD, a. s.

Hmotná škoda

Ďalším základných ukazovateľov sledovaným pri dopravných nehodách je hmotná škoda. Hmotná škoda je výška škody, ktorá vznikla a bola stanovená políciou, na základe hodnoty udanej účastníkmi dopravnej nehody.

Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami nie sú štatisticky sledované osobitne pre dopravné nehody zavinené lesnou zverou a dopravné nehody zavinené domácimi zvieratami. Z tohto dôvodu nie je možné stanoviť výšky hmotnej škody vzniknutej v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou.

V roku 2014 bolo zaevidovaných 13 307 dopravných nehôd v Slovenskej republike, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 279 nehôd (2,05 %). S tým spojený pokles hmotnej škody vzniknutej v dôsledku dopravných nehôd predstavoval 331 761 Eur, t. j. 7,32 %.

U dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bol v roku 2014 zaznamenaný rovnaký stav ako v roku 2013. Z hľadiska hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami nastal pokles o 3 699 Eur, t.j. 5,20 % (tabuľka 1-1 a 1-5).

Tab. 1-5 Hmotná škoda v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v roku 2014

Hmotná škoda	2013		2014		+/-	
	EUR	%	EUR	%	EUR	%
Dopravné nehody v SR spolu						
	4 533 693	-	4 201 932	-	-331 761	-7,32
z toho: Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami						
	71 172	1,57	67 473	1,61	-3 699	-5,20

Zdroj: Prezídium Policajného zboru a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Trend výšky hmotnej škody u dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014 zobrazuje obr. 1-6 a tabuľka 1-6.

V roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo zaevidovaných 25 989 dopravných nehôd v Slovenskej republike, čo predstavuje pokles o 33 019 nehôd (55,96 %). Zároveň bol zaznamenaný pokles ďalších ukazovateľov dopravnej nehodovosti – následky dopravných nehôd a hmotná škoda. Pokles hmotnej škody vzniknutej v dôsledku dopravných nehôd predstavoval 47 750 002 Eur, t. j. 31,92 %.

Počet dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami zaznamenal za rok 2009 pokles o 2 058 dopravných nehôd (67,50 %) v porovnaní s rokom 2008. Súčasne bol pozorovaný pokles hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami o 2 102 080 Eur, t.j. 40,63 %.

Klesajúci trend počtu dopravných nehôd pokračoval aj v roku 2010, v ktorom bolo evidovaných 21 611 dopravných nehôd, t.j. o 4 378 (16,85 %) nehôd menej ako v roku 2009. S tým súvisí aj pokles následkov dopravných nehôd, ktorý predstavoval u hmotnej škody 91,78 % (93 454 441 Eur).

U dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami bol v roku 2010 pozorovaný rovnaký trend ako v roku 2009. Nastal pokles o 268 dopravných nehôd (27,04 %). Následne bol zaznamenaný pokles výšky hmotnej škody o 92,17 % (2 831 709 Eur).

V roku 2011 bolo zaevidovaných 14 991 dopravných nehôd v Slovenskej republike, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 6 620 nehôd (30,63 %). S tým spojený pokles hmotnej škody vzniknutej v dôsledku dopravných nehôd predstavoval 2 964 638 Eur, t. j. 35,42 %.

Počet dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami zaznamenal za rok 2011 pokles o 479 dopravných nehôd (66,25 %) v porovnaní s rokom 2010. Súčasne bol pozorovaný pokles hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami o 133 200 Eur, t.j. 55,37 %.

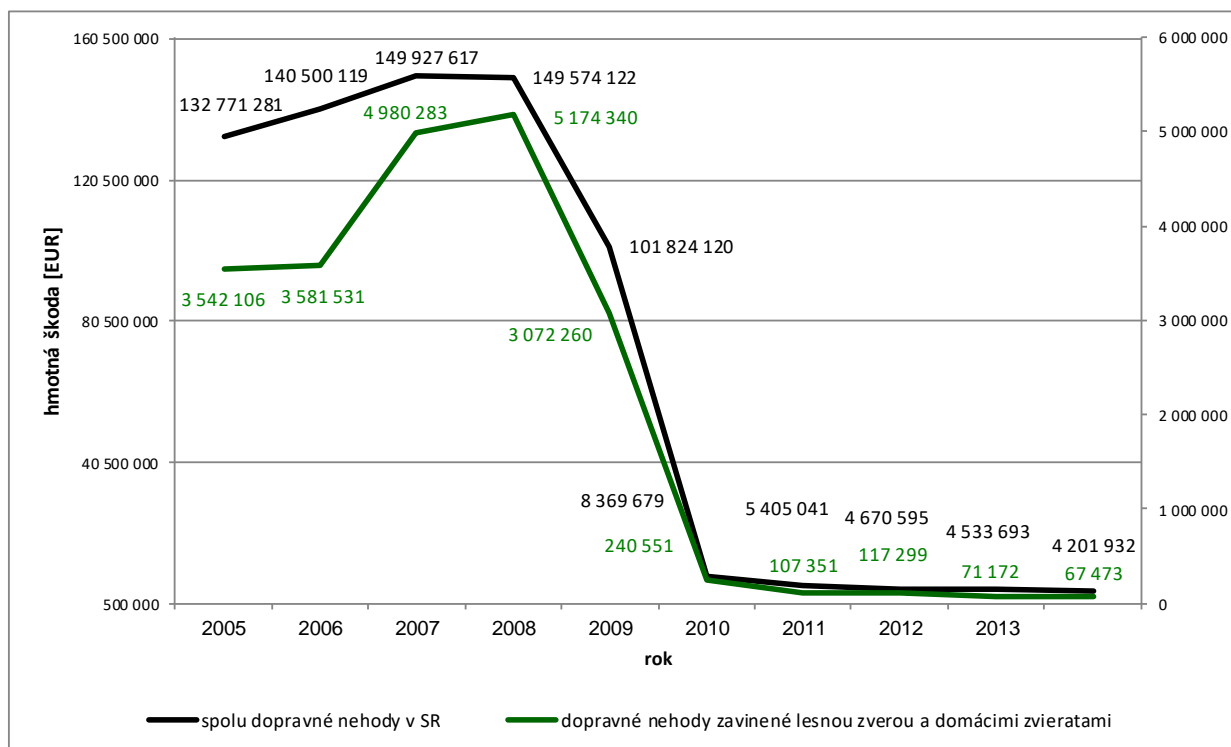
V roku 2012 bolo zaevidovaných 13 945 dopravných nehôd v Slovenskej republike, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 1 046 nehôd (6,98 %). S tým spojený pokles hmotnej škody vzniknutej v dôsledku dopravných nehôd predstavoval 734 396 Eur, t. j. 13,59 %.

Počet dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami zaznamenal za rok 2012 pokles o 11 dopravných nehôd (4,51 %) v porovnaní s rokom 2011. Súčasne bol pozorovaný pokles hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami o 9 948 Eur, t.j. 9,27 %.

V roku 2013 bolo zaevidovaných 13 586 dopravných nehôd v Slovenskej republike, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 359 nehôd (2,57 %). S tým spojený pokles hmotnej škody vzniknutej v dôsledku dopravných nehôd predstavoval 136 872 Eur, t. j. 2,93 %.

Počet dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami zaznamenal za rok 2013 pokles o 58 dopravných nehôd (22,75 %) v porovnaní s rokom 2012. Súčasne bol pozorovaný pokles hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami o 46 127 Eur, t.j. 39,32 %.

Obr. 1-6 Vývoj výšky hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: Prezídium Policajného zboru, Spracoval: VÚD, a. s.

Nárast výšky hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v období rokov 2005 až 2008 súvisí so zvyšujúcim sa počtom uvedených dopravných nehôd v dôsledku výstavby cestných komunikácií a následne zvyšujúcou sa hustotou dopravnej infraštruktúry ako aj so zvyšujúcou sa intenzitou dopravy a chýbajúcou dopravnou infraštruktúrou zabezpečujúcou defragmentáciu krajiny. Klesajúci trend od roku 2009 súvisí so zmenou evidencie dopravných nehôd dopravnou políciou ako už bolo vysvetlené v časti „Počet dopravných nehôd“.

Tab. 1-6 Vývoj výšky hmotnej škody v dôsledku dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a domácimi zvieratami v SR v rokoch 2005 - 2014

Hmotná škoda	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dopravné nehody v SR spolu										
Sk	3 999 867 600	4 232 706 600	4 516 719 400	4 506 070 000	-	-	-	-	-	-
EUR	132 771 281 ¹⁾	140 500 119 ¹⁾	149 927 617 ¹⁾	149 574 122 ¹⁾	101 824 120	8 369 679	5 405 041	4 670 595	4 533 693	4 201 932
z toho: Dopravné nehody zavinené lesnou zverou a domácimi zvieratami										
Sk	106 709 500	107 897 200	150 036 000	155 838 700	-	-	-	-	-	-
EUR	3 542 106 ¹⁾	3 581 531 ¹⁾	4 980 283 ¹⁾	5 174 340	3 072 260	240 551	107 351	117 299	71 172	67473
%	2,67	2,55	3,32	3,46	3,02	2,87	1,99	2,51	1,57	1,61

Zdroj: Prezídium Policajného zboru a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Vysvetlivky:

¹⁾ Údaje prepočítané kurzom 30,126 Sk

1.2.1.2 EVIDENCIA POČTU ÚHYNOV ŽIVOČÍCHOV V DÔSLEDKU STRETOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V RÁMCI POĽOVNÝCH REVÍROV

V prípade dopravnej nehody s účasťou zvierata príslušník Policajného zboru, ktorý vykonáva dokumentáciu príslušnej dopravnej nehody má povinnosť upovedomiť majiteľa zvierata o jeho uhynutí. Majiteľ zvierata sa v tomto prípade považuje za osobu, ktorá v zmysle zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke je povinná bezodkladne odstrániť prekážku cestnej premávky. Ak to neurobí, odstráni ju na jeho náklady správca cesty. Povinnosť bezodkladne odstrániť uhynuté zviera, ktoré tvorí prekážku cestnej premávky má správca cesty aj v prípade, ak je jeho majiteľ neznámy. V prípade, ak sa jedná o dopravnú nehodu s účasťou lesnej zveri, policajt postupuje tak, že o úhyne upovedomí lesného hospodára príslušného poľovného revíru, do ktorého cesta patrí. V takom prípade má povinnosť bezodkladne odstrániť prekážku cestnej premávky podľa vyššie uvedeného zákona poľovný hospodár alebo iný zástupca príslušného poľovného revíru.

Poľovný hospodári jednotlivých poľovných revírov neboli povinný v období 2005 - 2007 evidovať úhyn lesnej zveri v dôsledku dopravnej nehody. Úhyn zveri v dôsledku dopravnej nehody bol evidovaný poľovným hospodárom v rámci ročného výkazu Poľov (MPRV SR) 12-01 (Ročný výkaz o jarnom a kmeňovom stave zveri a o revíri, stave a love zveri) všeobecne ako úhyn. Dáta, ktoré sme získali od jednotlivých poľovných revírov za spolupráce Obvodných lesných úradov, Slovenského poľovníckeho zväzu a poľovných hospodárov poľovných revírov z vyššie uvedeného dôvodu neboli úplné. Škody na zveri spôsobené dopravnými prostriedkami v rámci časti „A“ výkazu Poľov (MPRV SR) 12-01 sú monitorované poľovnými revírmi od roku 2008. Z tohto dôvodu uvádzame v správe dáta od roku 2008.

Údaje o počte uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami za rok 2014, ktoré boli prevzaté a následne spracované Národným lesníckym centrom sú uvedené v tabuľke 1-7.

Tab. 1-7 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných v rámci poľovných revírov v roku 2014

	Počet [ks]		Prírastok	
	2013	2014	ks	%
lesná zver	10 178	9 569	-609	-5,98

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NLC

V roku 2014 je evidovaných o 609 kusov uhynutej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami menej ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje pokles o 5,98 %.

Hodnota uvedenej zveri uhynutej v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2014 bola stanovená na 2 265 029 Eur. Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov dosiahla hodnotu 86 367,46 Eur.

Hodnota zveri bola stanovená na základe hodnôt zveri, za ktoré by bolo možné zver vrátiť do poľovného revíru, ktorému vznikla v dôsledku úhynu zveri škoda. Boli brané do úvahy priemerné ceny, ktoré boli zistené u najväčších predajcov živej zveri (LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Vojenské lesy a majetky SR, š.p. atď.).

Pri chránených druhoch živočíchov bola uplatnená spoločenská hodnota chráneného živočícha v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Spoločenská hodnota chránených rastlín, chránených živočíchov, drevín, biotopov európskeho významu a biotopov národného významu vyjadruje najmä ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje s prihliadnutím na ich vzácnosť, ohrozenosť a plnenie mimoprodukčných funkcií.

Druhové zastúpenie živočíchov uhynutých v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry evidovaných poľovnými hospodármi poľovných revírov v roku 2014 a prírastok oproti roku 2013 je uvedené v tabuľke 1-8. V roku 2014 z hľadiska systematického zatriedenia 91,59 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry evidovaných poľovnými revírmi patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 7,98 % do triedy vtáky (Aves) a 0,43 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

Tab. 1-8 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných v rámci poľovných revírov v roku 2014

Druh	Počet				Prírastok	
	2013		2014		ks %	
	ks	%	ks	%		
bažant jarabý / <i>Syrnaticus reevesii</i>	-	-	1	0,01	-	-
bažant spolu	1 032	10,14	762	7,96	-270	-26,16
danielia zver	202	1,98	130	1,36	-72	-35,64
diviacia zver	573	5,63	677	7,07	104	18,15
holub hrivnák / <i>Columba palumbus</i>	3	0,03	-	-	-	-
jariabok hôrny / <i>Tetrastes (Bonasa) bonasia</i>	4	0,04	1	0,01	-3	-75,00
jazvec lesný / <i>Meles meles</i>	81	0,80	96	1,00	15	18,52
jelenia zver	813	7,99	807	8,43	-6	-0,74
kačica divá / <i>Anas platyrhynchos</i>	3	0,03	-	-	-	-
kuna lesná / <i>Martes martes</i>	12	0,12	2	0,02	-10	-83,33
kuna skalná / <i>Martes foina</i>	3	0,03	10	0,10	7	233,33
líška hrdzavá / <i>Vulpes vulpes</i>	719	7,06	808	8,44	89	12,38
mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	-	-	3	0,03	-	-
medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	7	0,07	14	0,15	7	100,00
muflónia zver	32	0,31	18	0,19	-14	-43,75
myšiak lesný/ <i>Buteo buteo</i> / myšiak severský/ <i>Buteo lagopus</i>	1	0,01	-	-	-	-
psík medvedíkovitý / <i>Nyctereutes procyonoides</i>	3	0,03	1	0,01	-2	-66,67
rys ostrovid / <i>Lynx lynx</i>	3	0,03	4	0,04	1	33,33
srnčia zver	4 735	46,52	4 502	47,05	-233	-4,92
šakal zlatý / <i>Canis aureus</i>	-	-	1	0,01	-	-
vlk dravý / <i>Canis lupus</i>	3	0,03	4	0,04	1	33,33
vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	3	0,03	3	0,03	0	0,00
zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1 931	18,97	1 684	17,60	-247	-12,79
iná poľovná zver	15	0,15	41	0,43	26	173,33
Spolu	10 178	-	9 569	-	-609	-5,98

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NLC

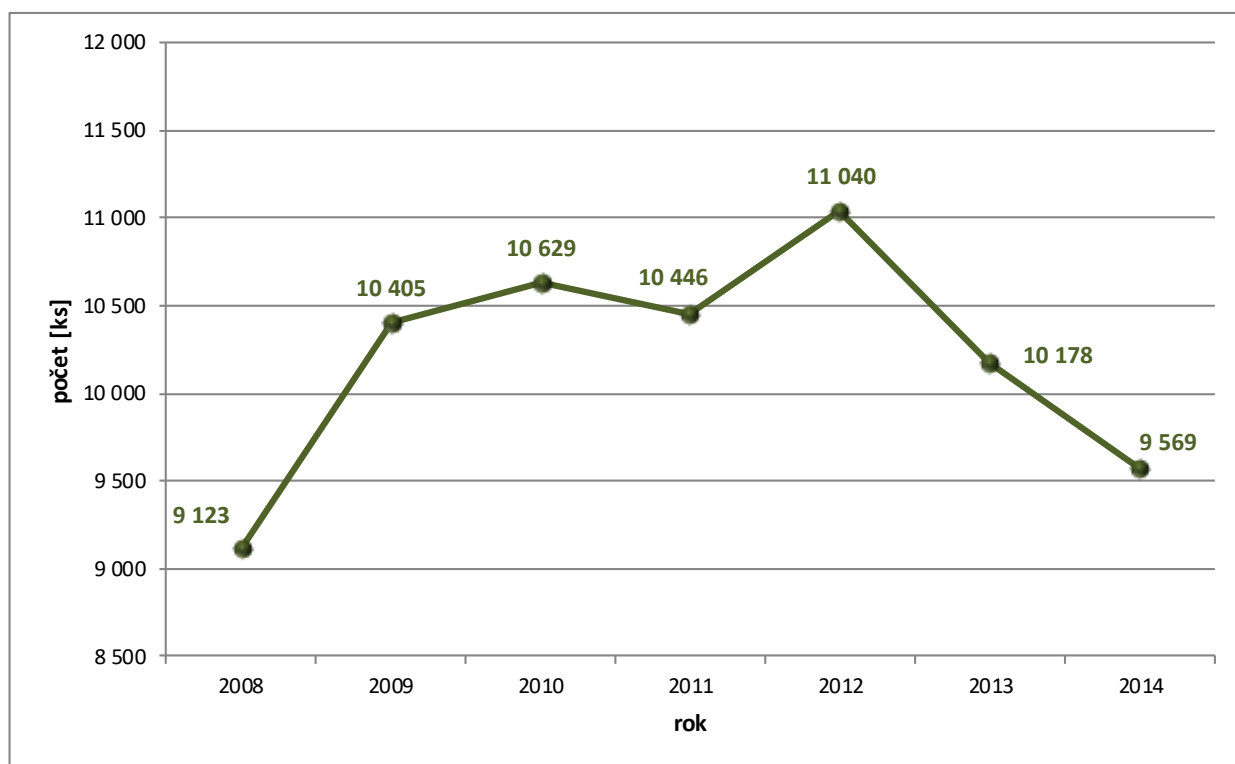
Vývoj škôd na zveri spôsobených dopravnými prostriedkami za obdobie rokov 2008 až 2014 znázorňuje tabuľka 1-9 a obr. 1-7.

Tab. 1-9 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných v rámci poľovných revírov v rokoch 2008 - 2014

	Počet [ks]						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
lesná zver	9 123	10 405	10 629	10 446	11 040	10 178	9 569

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NLC

Obr. 1-7 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných v rámci poľovných revírov v rokoch 2008 - 2014

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NLC

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 83,90 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy evidovaných poľovnými revírmi v roku 2008 patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 15,55 % do triedy vtáky (Aves) a 0,55 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

Hodnota uvedenej zveri uhynutej v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2008 bola stanovená na 34 790 004 Sk (1 154 816,57 Eur). Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov dosiahla by hodnotu 72 888,24 Eur.

Nárast počtu uhynutej zveri v roku 2009 oproti roku 2008 evidovaný poľovnými hospodármi tvoril 14,05 % (1 282 kusov uhynutej zveri).

V roku 2009 z hľadiska systematického 83,99 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy evidovaných poľovnými revírmi patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 15,35 % do triedy vtáky (Aves) a 0,66 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

V roku 2009 hodnota škody na zveri spôsobenej dopravnými prostriedkami dosiahla 1 379 368 Eur. Pri stanovení spoločenskej hodnoty chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami a evidovaných poľovnými revírmi dostali by sme škodu vo výške 79 559,53 Eur.

V roku 2010 je evidovaných o 224 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami viac ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje prírastok 2,15 %.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 87,89 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy evidovaných poľovnými revírmi v roku 2010 patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 11,58 % do triedy vtáky (Aves) a 0,53 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

Hodnota uvedenej zveri uhynutej v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2010 bola stanovená na 1 405 376 Eur. Ak by sme stanovili spoločenskú hodnotu u chránených druhov živočíchov dosiahla by hodnotu 81 685,34 Eur.

Pokles počtu uhynutej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2011 oproti roku 2010 evidovaný poľovnými hospodármi tvoril 1,72 % (183 kusov zveri).

V roku 2011 z hľadiska systematického zatriedenia 88,33 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy evidovaných poľovnými revírmi patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 11,37 % do triedy vtáky (Aves) a 0,30 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

V roku 2011 hodnota škody na zveri spôsobenej dopravnými prostriedkami dosiahla 1 346 529 Eur. Pri stanovení spoločenskej hodnoty chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami a evidovaných poľovnými revírmi dostali by sme škodu vo výške 78 930,40 Eur.

Oproti roku 2011 bol sledovaný v roku 2012 opačný trend, t.j. nárast počtu zaznamenatej uhynutej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami o 5,69 % (594 kusov zveri).

Z hľadiska systematického zatriedenia 88,17 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry evidovaných poľovnými revírmi v roku 2012 patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 11,70 % do triedy vtáky (Aves) a 0,13 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

Hodnota uvedenej zveri uhynutej v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2012 bola stanovená na 1 811 240,00 Eur. Z toho spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov predstavovala 105 153,13 Eur.

V roku 2013 je evidovaných o 862 kusov uhynutej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami menej ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje pokles o 7,81 %.

Hodnota uvedenej zveri uhynutej v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2013 bola stanovená na 2 067 977 Eur. Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov dosiahla hodnotu 72 093,04 Eur.

Z hľadiska systematického 89,61 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy evidovaných poľovnými revírmi v roku 2013 patrilo do triedy cicavce (Mammalia), 10,25 % do triedy vtáky (Aves) a 0,15 % bolo evidovaných ako Iná poľovná zver.

Z uvedeného vyplýva, že percentuálne zastúpenie jednotlivých tried živočíchov v rokoch 2008 až 2013 je takmer identické.

Vývoj druhového zastúpenia živočíchov uhynutých v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy evidovaných poľovnými hospodármi poľovných revírov v rokoch 2008 až 2014 znázorňuje tabuľka 1-10.

Tab. 1-10 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných v rámci poľovných revírov v rokoch 2008 – 2014

Druh	Počet [ks]						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
bažant jarabý / <i>Syrnaticus reevesii</i>	-	-	-	-	-	-	1
bažant spolu	1 416	1 597	1 231	1 188	1 288	1 032	762
bobor vodný/bobor eurázijský / <i>Castor fiber</i>	-	-	1	1	-	-	-
danielia zver	82	57	95	120	135	202	130
diviacia zver	312	351	605	390	663	573	677
holub hrivnák / <i>Columba palumbus</i>	-	-	-	-	-	3	-
jarabica poľná / <i>Perdix perdix</i>	3	-	-	-	4	-	-
jariabok hôrny / <i>Bonasa bonasia</i>	-	-	-	-	-	4	1
jazvec lesný / <i>Meles meles</i>	93	110	143	123	124	81	96
jelenia zver	522	543	702	604	920	813	807
kačica divá / <i>Anas platyrhynchos</i>	-	-	-	-	-	3	-
kuna lesná / <i>Martes martes</i>	-	-	9	2	7	12	2
kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1	4	15	11	5	3	10
líška hrdzavá / <i>Vulpes vulpes</i>	1 002	1 058	1 126	1 227	896	719	808
mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	-	-	-	-	3	-	3
medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	6	6	11	12	15	7	14
muflónia zver	13	25	29	26	37	32	18
myšiak lesný/Buteo buteo / myšiak severský/Buteo lagopus	-	-	-	-	-	1	-
ondatra pižmová / <i>Ondatra zibethicus</i>	-	-	-	-	8	-	-
psík medvedíkovitý / <i>Nyctereutes procyonoides</i>	-	-	2	4	2	3	1
rys ostrovid / <i>Lynx lynx</i>	3	4	3	-	3	3	4
srnčia zver	2 526	3 085	3 800	3 931	4 771	4 735	4 502
šakal zlatý / <i>Canis aureus</i>	-	-	-	-	-	-	1
tchor / <i>Putorius sp.</i>	-	-	2	-	1	-	-
vlk dravý / <i>Canis lupus</i>	1	1	4	6	4	3	4
vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	-	-	2	5	6	3	3
zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	3 093	3 495	2 793	2 765	2 134	1 931	1 684
iná poľovná zver	50	69	56	31	14	15	41
Spolu	9 123	10 405	10 629	10 446	11 040	10 178	9 569

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NLC

1.2.1.3 EVIDENCIA POČTU ÚHYNŮ ŽIVOČÍCHOV V DŮSLEDKU STRETŮ S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V ZÁKONA Č. 543/2002 Z. Z. O OCHRANE PŘÍRODY A KRAJINY V ZNENÍ NESKORŠÍCH PŘEDPISŮV

V zmysle ods. 7 § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, kto nájde chorého, poraneného, poškodeného alebo uhynutého chráneného živočícha v prírodnom prostredí alebo ten, kto sa o náleze dozvedel, je povinný to bezodkladne oznámiť spolu s opisom situácie, ako k nálezu došlo, orgánu ochrany prírody, ktorý určí ďalšie nakladanie s takým chráneným živočíchom. Orgán ochrany prírody vedie o oznámeniach písomnú evidenciu. Ak je nálezom poľovná zver, oznámi sa nález aj užívateľovi poľovného revíru; v takom prípade orgán ochrany prírody neurčí ďalšie nakladanie s nájdeným chráneným živočíchom.

Podrobnosti o druhovej ochrane chránených živočíchov, o evidencii chorých, poranených alebo inak poškodených a uhynutých chránených živočíchov a zoznam vybraných druhov chránených živočíchov, ktorých úhyn sa preukazuje upravuje vyhláška 24/2003 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Evidencia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov obsahuje:

- vedecké meno chráneného druhu živočícha, počet jedincov,
- vedecké meno chráneného druhu živočícha,
- počet jedincov,
- pohlavie a vek jedinca a údaje o jeho nezameniteľnom označení, ak sú známe,
- stav jedinca a jeho zranenia pri nájdení,
- dátum, čas a miesto nálezu s jeho bližším určením, najmä s uvedením katastrálneho územia,
- opis situácie, ako k nálezu došlo,
- údaje o nakladaní s jedincom od jeho nájdenia po odovzdanie, najmä údaje o kŕmení, o podávaní liekov,
- opis činnosti, pri ktorej došlo k poraneniu, poškodeniu, úhynu alebo náhodnému odchyту alebo usmrteniu jedinca, ak je známy,
- predpokladaná príčina poranenia, poškodenia, úhynu alebo náhodného odchyту alebo usmrtenia,
- meno, priezvisko a trvalý pobyt nahlasujúcej osoby a telefonický kontakt na ňu,
- dátum a miesto odovzdania jedinca jeho vlastníkovi vrátane identifikačných údajov o ňom,
- údaje o určení ďalšieho nakladania s jedincom.

V rámci uvedenej evidencie nie je vytvorená centrálna evidencia, v rámci ktorej by boli zbierané údaje od jednotlivých okresných úradov. V rámci vypracovania environmentálneho Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry je spracovaná uvedená centrálna evidencia VÚD a. s. od roku 2008. Evidencia zahrňuje aj údaje evidované správami jednotlivých chránených krajinných oblastí a národných parkov, ktoré poskytuje Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) v Banskej Bystrici.

Údaje o počte uhynutých chránených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami za rok 2014, ktoré sú evidované v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú uvedené v tabuľke 1-11 a 1-12. V tabuľke 1-11 je zároveň uvedená lokalizácia stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rozsahu v akom je evidovaná príslušnými úradmi a ŠOP SR.

Na základe vyššie citovaného zákona o ochrane prírody a krajiny v tabuľke 1-11 a 1-12 sú uvedené aj stretý živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej aj železničnej dopravnej infraštruktúry.

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 1. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Banská Bystrica	k.ú. Medzibrod	-	trať č. 172, km 37,8	medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	1
	k.ú. Poniky, úsek Poniky - Ponická Huta	-	III/066035	mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	1
	k.ú. Poniky, úsek Šalková - Poniky	-	III/066036	mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	1
Bánovce nad Bebravou	-	-	-	-	-
Banská Štiavnica	-	-	-	-	-
Bardejov	-	-	-	-	-
Bratislava	-	-	-	-	-
Brezno	úsek pozemnej komunikácie Pohorelá - Pohorelská Maša	-	I/66	vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	1
Bytča	-	-	-	-	-
Čadca	-	-	-	-	-
Detva	-	-	-	-	-
Dolný Kubín	-	-	-	-	-
Dunajská Streda	pri ceste do obce Trhová Hradská	-	-	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1
	medzo obcami topoľníky a Trstice	-	II/561	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1
	Veľké Blahovo - Orechová Potôň	-	III/572010	myšiarka ušatá / <i>Asio otus</i>	1
	v obci Macov	-	-	myšiarka ušatá / <i>Asio otus</i>	1
	Blahová	-	-	sokol myšiár / <i>Falco tinnunculus</i>	1
v obci Kvetoslavov	-	-	sokol myšiár / <i>Falco tinnunculus</i>	1	
Galanta	-	-	-	-	-
Gelnica	-	-	-	-	-
Hlohovec	Šulekovo	-	-	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1 ¹⁾
	Sasinkovo	-	-	sokol myšiár / <i>Falco tinnunculus</i>	1
Humenné	Kamenica nad Cirochou	-	I/74	užovka stromová / <i>Elaphe longissima</i>	1
	Vyšná Jablonka	-	II/567	bažant pofový / <i>Phasianus colchicus</i>	1
	Udavské	-	II/559	jazvec lesný / <i>Meles meles</i>	1
	Hankovce	-	II/559	liška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Zbudské Dlhé	-	II/559	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
Ilava	-	-	-	-	-
Kežmarok	-	-	-	-	-
Komárno	-	-	-	-	-

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 2. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Košice	-	-	-	-	-
Košice - okolie	k.ú. Štós, extravilán	-	-	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	k. ú. Buzica	-	-	bocian biely / Ciconia ciconia	1 ¹⁾
	k. ú. Opátka	-	-	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	k. ú. Obišovce, extravilán	-	D1	sova lesná / Strix aluco	1 ¹⁾
	k. ú. Košická Belá	-	-	sokol myšiar / Falco tinnunculus	1
	k. ú. Perín	-	-	sokol myšiar / Falco tinnunculus	1 ¹⁾
	k. ú. Cestice	-	-	sova dlhochvostá / Strix uralensis	1 ¹⁾
Krupina	-	-	-	-	
Kysucké Nové Mesto	-	-	-	-	
Levice	-	-	-	-	
Levoča	-	-	-	-	
Liptovský Mikuláš	-	-	D1	vydra riečna / Lutra lutra	1
	-	-	D1	rys ostrovid / Lynx lynx	1
	-	-	D2	medveď hnedý / Ursus arctos	1
Lučenec	k. ú. Rapovce	-	III/071005	jastrab lesný / Accipiter gentilis	1
Malacky	-	-	-	-	
Martin	k. ú. Horná Štubňa	-	-	myšiak lesný / Buteo buteo	1 ⁴⁾
Medzilaborce	k.ú. Habura	-	II/559	mačka divá/lesná / Felis silvestris	1
	k.ú. Čabiny	-	II/559	vydra riečna / Lutra lutra	1
Michalovce	-	-	-	-	
Myjava	-	-	-	-	
Námestovo	-	-	-	-	
Nitra	Veľká Dolina - Mojmírovce	-	III/562002	zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Nitra - Dražovce	-	I/64	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Cabaj - Čápor	-	III/562001	zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Veľký Kýr - Nitra	-	I/65	zajac poľný / Lepus europaeus	9
	Veľký Kýr, Branč, Ivanka pri Nitre, Nitra, Dolné Krškany	-	I/64	zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Nový Cabaj - Nitra	-	II/562	kuna / Martes sp.	1
	Svätoplukovo - Cabaj	-	III/562001	srnec lesný / Capreolus capreolus	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 3. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]	
Nitra	Nitra - severný obchvat	-	R1A	kuna / Martes sp.	1	
	Nitra - Dražovce	-	I/64	jež / Erinaceus sp.	1	
	Ľudovítová - Jelšovce	-	I/64	jež / Erinaceus sp.	1	
	Bádice	-	II/593	užovka / Elaphe sp.	1	
	Dolné Lefantovce	-	II/593	zajac poľný / Lepus europaeus	2	
	Dražovce	-	-	II/593	jež / Erinaceus sp.	1
					neidentifikovaný	1
					zajac poľný / Lepus europaeus	1
				I/64	vtáky / Aves	1
	Šindolka	-		I/64	jež / Erinaceus sp.	1
					ropucha / Bufo sp.	1
	Báb - Pata	-		III/051007	chrček poľný / Cricetus cricetus	2
	Cabaj - Pereš - Riegler	-	-	II/562	jež / Erinaceus sp.	1
					zajac poľný / Lepus europaeus	2
	Branč - Štefanovičová	-	-	III/064028	jež / Erinaceus sp.	2
					zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Poľný Kesov - Mojmírovce	-		III/562001	zajac poľný / Lepus europaeus	3
	Mojmírovce - Veľká Dolina	-		III/562001	jež / Erinaceus sp.	1
	Veľký Lapáš	-		I/51	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
	Cabaj	-	-	II/562	jež / Erinaceus sp.	2
	Cabaj - Svätoplukovo	-	-	II/562	zajac poľný / Lepus europaeus	1
					III/562001	zajac poľný / Lepus europaeus
					jež / Erinaceus sp.	1
	Dyčka - Paňa	-		III/051041	jež / Erinaceus sp.	1
	Malý Cetín - Veľký Cetín	-	-	III/051037	jež / Erinaceus sp.	1
					zajac poľný / Lepus europaeus	2
Branč - Ivanka pri Nitre	-		I/64	jež / Erinaceus sp.	2	
Branč - Horný Taraň	-		III/064028	zajac poľný / Lepus europaeus	1	
Poľný Kesov - Rastislavice	-	-	III/562001	jež / Erinaceus sp.	1	
				zajac poľný / Lepus europaeus	1	

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 4. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Nitra	Nitra, smer Dražovce	-	I/64	jež / Erinaceus sp.	1
	Pata - Báb - Veľké Zálužie	-	III/051007, III/513011	zajac poľný / Lepus europaeus	3
	Čakajovce	-	I/64	hrdička / Streptopelia sp.	1
	Nová Ves nad Žitavou - Beladice	-	III/511018	zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Čab - Lahne	-	III/513016	jež / Erinaceus sp.	2
Nové Mesto nad Váhom	-	-	-	-	-
Nové Zámky	-	-	-	-	-
Partizánske	k.ú. Turčianky	-	-	vydra riečna / Lutra lutra	1
Pezinok	-	-	-	-	-
Piešťany	pozemná komunikácia pri obci Ostrov	-	-	myšiarka ušatá / Asio otus	1
	Vrbové - Šterusy	-	II/502	myšiak lesný / Buteo buteo	1
Poltár	-	-	-	-	-
Poprad	-	-	-	-	-
Považská Bystrica	-	-	-	-	-
Prešov	k.ú. Prešov	-	-	myšiarka ušatá / Asio otus	1
	k.ú. Šindliar	-	-	myšiak lesný / Buteo buteo	1 ¹⁾
	k.ú. Prešov	-	železnica	sova lesná / Strix aluco	1
Prievídza	k.ú. Cigeľ	-	-	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	k.ú. Kľačno	-	-	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	k.ú. Bojnice	-	-	vydra riečna / Lutra lutra	2
	k.ú. Nitrianske Rudno	-	-	sokol myšiar / Falco tinnunculus	2
	k.ú. Prievídza	-	-	myšiarka ušatá / Asio otus	1
	k.ú. Nitrianske Rudno	-	-	sokol myšiar / Falco tinnunculus	1
	k.ú. Prievídza	-	-	myšiarka ušatá / Asio otus	2
k.ú. Diviacka Nová Ves (pri Majeri)	-	-	volavka biela / Egretta alba	1	
Púchov	-	-	-	-	-
Rimavská Sobota	Rimavské Janovce, okres Rimavská Sobota	II/531	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Rimavské Janovce, okres Rimavská Sobota	II/531	-	stehlík pestrý / Carduelis carduelis	1
	Jesenské, okres Rimavská Sobota	II/571	-	jež bledý/jež východoeurópsky / Erinaceus concolor	1
	Ožďany, okres Rimavská Sobota	II/571	-	kuna skalná / Martes foina	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 5. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Rimavská Sobota	Ožďany, okres Rimavská Sobota	II/571	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Bíhovce, okres Rimavská Sobota	II/571	-	stehlík pestrý / Carduelis carduelis	1
	Bakta, okres Rimavská Sobota	II/571	-	veverica stromová / Sciurus vulgaris	1
	Figa, okres Rimavská Sobota	II/571	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
Rimavská Sobota	Káloša, okres Rimavská Sobota	III/050139	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Padarovce, okres Rimavská Sobota	III/050130	-	užovka obojková/užovka obyčajná / Natrix natrix	1
	Teplý vrch, okres Rimavská Sobota	III/050130	-	užovka fľakaná / Natrix tessellata	1
	Čerenčany, okres Rimavská Sobota	I/72	-	sojka škriekavá / Garrulus glandarius	1
	Nové Hony, okres Lučenec	II/571	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Vidina, okres Lučenec	III/050855	-	tchor tmavý / Putorius putorius	1
	Uderiná, okres Lučenec	III/050110	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
Revúca	-	-	-	-	-
Rožňava	k. ú. Gemerská Panica	-	I/50	myšiak lesný / Buteo buteo	1
Ružomberok	-	-	-	-	-
Sabinov	-	-	-	-	-
Senec	-	-	-	-	-
Senica	-	-	-	-	-
Skalica	-	-	-	-	-
Snina	-	-	-	-	-
Sobrance	-	-	-	-	-
Spišská Nová Ves	-	-	-	-	-
Stará Ľubovňa	-	-	-	-	-
Stropkov	Stropkov - Vranov nad Topľou, cca 200 m pred obcou Turany nad Ondavou	-	III/5578	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
Svidník	-	-	-	-	-
Šaľa	-	-	-	-	-
Topoľčany	Solčianky	-	-	jastrab krahulec / Accipiter nisus	1
	Krušovce	-	-	myšiarka ušatá / Asio otus	1
Trebišov	-	-	-	-	-
Trenčín	Zamarovce - Skalka	-	II/507	ropucha bradavičnatá / Bufo bufo	5
	Trenčianske Teplice - Baračka	-	III/516001	ropucha bradavičnatá / Bufo bufo	451

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 6. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Trenčín	Trenčianske Teplice - Baračka	-	III/516001	skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i>	4
	Bodovka I.	-	II/507	ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	55
	Bodovka II.	-	II/507	ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i> skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i>	307 19
Trnava	-	-	-	-	-
Turčianske Teplice	-	-	-	-	-
Tvrdošín	-	-	-	-	-
Veľký Krtíš	k. ú. Sklabiná	-	II/527	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
				jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	2
				hrdlička záhradná / <i>Streptopelia decaocto</i>	1
				mačka / <i>Felis sp.</i>	1
				diviak lesný / <i>Sus scrofa</i>	1
	križovatka Sklabiná - Obeckov - Želovce	-	II/527	vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	1
				jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	križovatka Obeckov - Sklabiná	-	III/527012	vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	1
				srnec lesný / <i>Capreolus capreolus</i>	1
	Nová Ves	-	II/527	mačka / <i>Felis sp.</i>	1
				líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	3
				holub domáci / <i>Columba livia f. domestica</i>	1
				srnec lesný / <i>Capreolus capreolus</i>	2
				jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	3
	hrdlička záhradná / <i>Streptopelia decaocto</i>	1			
vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	1				
okres Veľký Krtíš, Technogym	-	II/527	mačka / <i>Felis sp.</i>	1	
okres Veľký Krtíš, Agropex, s. r. o.	-	II/527	tchor tmavý / <i>Putorius putorius</i>	1	
Veľký Krtíš	-	I/75	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1	
		II/527	mačka / <i>Felis sp.</i>	2	
Pribeľce	-	I/75	daniel škrnité / <i>Dama dama</i>	1	
Malý Krtíš	-	II/527	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	5	
			vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	1	

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 7. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Veľký Krtíš	Malý Krtíš	-	II/527	mačka / Felis sp.	3
				kuna skalná / Martes foina	1
				líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Záhorce, intravilán	-	II/527	jež bledý/jež východoeurópsky / Erinaceus concolor	1
	Kováčovce - Kiarová	-	III/565002	drozd čierny / Turdus merula	1
	Peťov	-	III/565002	tchor tmavý / Putorius putorius	1
	Pötor	-	I/75	kuna skalná / Martes foina	1
				líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Obeckov - Dolné Plachtince	-	III/527012	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Obeckov - Sklabiná	-	III/527012	vrabec poľný / Passer montanus	1
	Pribeľce - Dolné Plachtince	-	I/75	kuna skalná / Martes foina	1
				veverica stromová / Sciurus vulgaris	1
	Rakytie	-	I/75	veverica stromová / Sciurus vulgaris	1
	Koláre - Slovenské Ďarmoty	-	II/527	bocian biely / Ciconia ciconia	1
Peserany	-	II/527	mačka / Felis sp.	1	
Želovce - Kiarov	-	III/565002	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1	
Luboriečka - Dolná Strehová	-	II/585	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1	
k. ú. Dolný Dačov Lom	-	II/527	kuna skalná / Martes foina	1	
Vranov nad Topľou	-	-	-	-	
Zlaté Moravce	-	-	-	-	
Zvolen	okres Zvolen, Sliac	-	I/69	vydra riečna / Lutra lutra	1
Žarnovica	-	-	-	-	
Žiar nad Hronom	úsek cesty - Šášovské Podhradie - Trenčín, ul. SNP 151, Žiar nad Hronom	-	I/50	myšiak lesný / Buteo buteo	1 ⁴⁾
Žilina	-	-	-	-	
Národný park Malá Fatra	Šútovo	OP, 2 st. ochrany	železnica	medveď hnedý / Ursus arctos	1
	Turany	OP, 2 st. ochrany	I/18	medveď hnedý / Ursus arctos	1
	Turany	OP, 2 st. ochrany	I/18	medveď hnedý / Ursus arctos	1
	Kraľovany	OP, 2 st. ochrany	I/70	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Kraľovany	OP, 2 st. ochrany	I/18	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Šútovo	OP, 2 st. ochrany	I/18	vydra riečna / Lutra lutra	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 8. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Národný park Malá Fatra	Dolný Hričov	-	I/18	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Vyšné Kamence	OP, 2 st. ochrany	II/583	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Teplička n. Váhom	-	II/583	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Kraľovany	OP, 2 st. ochrany	I/18	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Marček	-	II/507	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Kľače	-	I/64	vydra riečna / Lutra lutra	1
Národný park Muránska planina	Heľpa	NP, OP	I/66	jazvec lesný / Meles meles	1
	Heľpa	NP, OP	I/66	zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	kačica divá / Anas platyrhynchos	1
	Zbojská	NP, OP	I/72	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Pohronská Polhora	NP, OP	I/72	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/73	vlk dravý/vlk obyčajný / Canis lupus	1
	Furmanec	NP	I/72	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Pohronská Polhora	NP, OP	I/72	jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	1
	Zbojská	NP, OP	I/72	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	tchor tmavý / Putorius putorius	1
	Červená Skala	NP, OP	I/66	kuna lesná / Martes martes	1
	Pohorelá	NP	I/66	jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	1
	Zbojská	NP, OP	I/72	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Uhliarska	NP	II/532	jazvec lesný / Meles meles	1
	Javorníková	NP	II/531	jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	1
	Bánovo	NP	I/72	veverka stromová / Sciurus vulgaris	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	jazvec lesný / Meles meles	1
	Javorníková	NP	II/531	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Svetlá	NP	I/72	jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	1
	Paseky	NP, OP	II/531	medveď hnedý / Ursus arctos	1
Valkovňa	NP, OP	I/66	jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	1	

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 9. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Národný park	Furmanec	NP, OP	I/72	veverica stromová / <i>Sciurus vulgaris</i>	1
Muránska planina	Paseky	NP, OP	II/531	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Javoriny	NP, OP	II/531	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Michalová - Kubická	NP	I/72	vlk dravý/vlk obyčajný / <i>Canis lupus</i>	1
	Paseky	NP, OP	II/531	kuna lesná / <i>Martes martes</i>	1
	Uhliarska	NP	II/532	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Muránska Dlhá Lúka	NP	II/532	bocian biely / <i>Ciconia ciconia</i>	1
	Bánovo	NP, OP	I/72	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Vaľkovňa	NP, OP	I/66	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Lubeník	NP	II/532	vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	1
	Červená Skala	NP, OP	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Bánovo	NP, OP	I/72	veverica stromová / <i>Sciurus vulgaris</i>	1
	Červená Skala	NP, OP	II/531	kuna lesná / <i>Martes martes</i>	1
	Paseky	NP, OP	II/531	jež tmavý/jež západoeurópsky / <i>Erinaceus europaeus</i>	1
	Biele vody	NP, OP	II/531	psík medvedíkovitý / <i>Nyctereutes procyonoides</i>	1
	Paseky	NP, OP	II/531	diviak lesný / <i>Sus scrofa</i>	1
	Javorníková	NP	II/531	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Michalová - Kubická	NP	I/72	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Pohronská Polhora	NP, OP	I/72	jež tmavý/jež západoeurópsky / <i>Erinaceus europaeus</i>	1
	Pohronská Polhora	NP, OP	I/72	jež tmavý/jež západoeurópsky / <i>Erinaceus europaeus</i>	1
	Javorníková	NP, OP	II/531	kuna lesná / <i>Martes martes</i>	1
	Červená Skala	NP, OP	I/66	ľasica myšozravá / <i>Mustela nivalis</i>	1
	Vaľkovňa	NP, OP	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Červená Skala	NP, OP	II/531	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Javorníková	NP, OP	II/531	kuna lesná / <i>Martes martes</i>	1
	Uhliarska	NP	II/532	mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	1
	Paseky	NP, OP	II/531	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Paseky	NP	II/531	tchor tmavý / <i>Putorius putorius</i>	1
	Rohozná	CHKO Poľana	I/72	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 10. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Národný park Muránska planina	Javorníková	NP	II/531	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Uhliarska	NP	II/532	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Gemer	NP	II/532	Volavka popolavá / <i>Ardea cinerea</i>	1
Národný park Nízke Tatry	Liptovský Mikuláš, Demänová	OP, 2 st. ochrany	-	rys ostrovid / <i>Lynx lynx</i>	1
	Liptovský Hrádok	-	I/18	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1
	Uhorská Ves	OP, 2 st. ochrany	D1	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	2
	Liptovský Hrádok	-	I/18	srnec lesný / <i>Capreolus capreolus</i>	1
	Mezibrod	OP, 2 st. ochrany	II/172	jeleň lesný / <i>Cervus elaphus</i>	1
	Slovenská Lupča	OP, 2 st. ochrany	I/66	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1
	Banská Bystrica	OP, 2 st. ochrany	R1	vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	1
	Mezibrod	OP, 2 st. ochrany	II/172	jeleň lesný / <i>Cervus elaphus</i>	1
	Podbrezova	OP, 3 st. ochrany	I/66	jastrab lesný / <i>Accipiter gentilis</i>	1
	Galovany	OP, 2 st. ochrany	I/18	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Mezibrod	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Predajná	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Lučatín	OP, 2 st. ochrany	I/66	sova lesná / <i>Strix aluco</i>	1
	Lučatín	OP, 2 st. ochrany	I/66	sojka škriekavá / <i>Garrulus glandarius</i>	1
	Medzibrod	OP, 2 st. ochrany	I/66	jazvec lesný / <i>Meles meles</i>	1
	Predajná	OP, 2 st. ochrany	I/66	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Ulanka	OP, 2 st. ochrany	I/59	kačica divá / <i>Anas platyrhynchos</i>	1
	Nemecká	OP, 2 st. ochrany	I/66	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Medzibrod	OP, 2 st. ochrany	I/66	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Valaská	OP, 2 st. ochrany	I/66	šakal zlatý / <i>Canis aureus</i>	1
	Motyčky	OP, 2 st. ochrany	I/59	medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	2
	Predajná	OP, 2 st. ochrany	I/66	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Predajná	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Banská Bystrica	OP, 2 st. ochrany	R1	kačica divá / <i>Anas platyrhynchos</i>	1
	Valaská	OP, 2 st. ochrany	I/66	srnec lesný / <i>Capreolus capreolus</i>	1
	Valaská	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Závadka	OP, 2 st. ochrany	I/66	jazvec lesný / <i>Meles meles</i>	1
	Lopej	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 11. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Národný park	Podbrezová	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
Nízke Tatry	Slovesnká Ľupča	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Polomka	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Slovesnká Ľupča	OP, 2 st. ochrany	I/66	jeleň lesný / <i>Cervus elaphus</i>	1
	Podbrezová	OP, 2 st. ochrany	I/66	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Lučatín	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Podbrezová	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Valaská	OP, 2 st. ochrany	I/66	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1
	Predajná	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Slovesnká Ľupča	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Pohronský Bukovec	OP, 2 st. ochrany	I/66	jastrab krahulec / <i>Accipiter nisus</i>	1
	Valaská	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Lopej	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Staré Hory	OP, 2 st. ochrany	I/59	medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	1
	Medzibrod	OP, 2 st. ochrany	II/172	medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	1
	Staré Hory	OP, 2 st. ochrany	I/59	sova dlhochvostá / <i>Strix uralensis</i>	1
	Slovesnká Ľupča	OP, 2 st. ochrany	I/66	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Liptovská Osada	OP, 2 st. ochrany	I/59	rys ostrovid / <i>Lynx lynx</i>	1
	Slovesnká Ľupča	OP, 2 st. ochrany	I/66	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Brusno	OP, 2 st. ochrany	I/66	kuna skalná / <i>Martes foina</i>	1
	Lučatín	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Polomka	OP, 2 st. ochrany	I/66	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Harmanec	OP, 2 st. ochrany	I/59	výr skalný / <i>Bubo bubo</i>	1
	Valaská	OP, 2 st. ochrany	I/66	jeleň lesný / <i>Cervus elaphus</i>	1
	Priečhod	OP, 2 st. ochrany	-	myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1
	Lučatín	OP, 2 st. ochrany	I/66	sova lesná / <i>Strix aluco</i>	1
Národný park Poloniny	-	-	-	-	-
Národný park Slovenský kras	-	-	-	-	-
Národný park Slovenský raj	-	-	-	-	-

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 12. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Národný park Veľká Fatra	Hrabovo	OP, 2. st. ochrany	MK	ropucha bradavičnatá / Bufo bufo	50
Pieninský národný park	Jezerko	OP, 2. st. ochrany	MK	vretenica severná/vretenica obyčajná / Vipera berus	1
	Matiašovce	OP, 2. st. ochrany	II/542	vretenica severná/vretenica obyčajná / Vipera berus	1
	Haligovce	OP, 2. st. ochrany	II/543	vretenica severná/vretenica obyčajná / Vipera berus	1
	Jezerko	OP, 2. st. ochrany	MK	salamandra škvrnitá / Salamandra salamandra	1
	Matiašovce	OP, 2. st. ochrany	II/542	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
	Toporec	-	MK	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
	Červený Kláštor	OP, 2. st. ochrany	II/543	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
	Majere	OP, 2. st. ochrany	II/543	plch lieskový / Muscardinus avellanarius	1
	Lesnica	NP, 3. st. ochrany	MK	užovka hladká / Coronella austriaca	1
Malá Franková	OP, 2. st. ochrany	MK	slepúch lámavý / Anguis fragilis	1	
Tatranský národný park	Bešeňová	-	D1	vydra, raticová zver, vtáky	2
	Liptovský Mikuláš	-	D1	vydra, raticová zver, vtáky	1
	Svit	-	E 50	raticová zver, vtáky	2
	Tatranská Štrba - Mengusovce	-	E 50	šelmý, raticová zver, vtáky	1
Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty	Kostolná - Záriečie	PR Prepadlisko, 4. st. ochrany	II/507	vtáky / Aves	3
Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina	pri vodnej nádrži Hostice	CHVÚ Porimavie	III/571 024	ropucha bradavičnatá / Bufo bufo	89
Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy	Bánov - Nové Zámky	-	-	chrčiek poľný / Cricetus cricetus	1
	Nové Zámky - Nitra, Šurany	-	I/64	zajac poľný / Lepus europaeus	1
	Vlkas	-	II/511	potkan hnedý / Rattus norvegicus	1
	Dvory nad Žitavou - Bešňov	-	II/511	nutria riečna / Myocaster coypus	1
Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy	Úľany nad Žitavou - Hul (okres Nové Zámky)	-	II/580	lasica myšozřavá / Mustela nivalis	1
	Šurany - Úľany nad Žitavou	-	II/580	kuna skalná / Martes foina	1
	Veľký Meder - Komárno	-	I/63	kuna skalná / Martes foina	1
	Bíňa	-	I/76	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1
	Selice - Palárikovo	-	-	líška obyčajná / Vulpes vulpes	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 13. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy	Nové Zámky - Bánov	-	-	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Nitriansky Hrádok - Bánov	-	-	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Zlatná na Ostrove	-	I/63	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Bánov	-	-	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Nové Zámky - Aňala	CHVÚ Dolné Považie	-	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Radava - Podhájska	-	II/580	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Pribeta - Gbelce	-	II/509	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Nová Vieska - Gbelce	-	II/509	jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	1
	Okoč - Dolný Štál	-	I/63	bažant poľovný / <i>Phasianus colchicus</i>	1
	Úľany nad Žitavou-Hul k.ú.Trnovec nad Váhom	-	II/580	bažant poľovný / <i>Phasianus colchicus</i> ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	1
Chránená krajinná oblasť Horná Orava	-	-	-	-	
Chránená krajinná oblasť Kysuce	k.ú Oščadnica, Mokraď pod Oščadnicou	-	I/11, D3	skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i> jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	100
	Povina	-	I/11, navrhovaná D3	veľké šelmy, raticová zver	-
	Svrčinovec	-	navrhovaná R5	veľké šelmy, raticová zver	-
	Horný Vadičov, vodná nádrž nad Vadičovom	-	III/011090	skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i> , ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	100
	Skalité	-	I/12	veľké šelmy	-
	Klubína/Zborov nad Bystricou	-	II/520	veľké šelmy	-
	Dunajov	-	I/11, navrhovaná D3	veľké šelmy	-
	Čadca-Milošová	-	III/011079	veľké šelmy	-
	Raková-Trstená	-	III/487028	veľké šelmy	-
Klokočov	-	II/484	veľké šelmy	-	
Chránená krajinná oblasť Latorica	-	-	-	-	
Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty	Budmerice	-	II/504	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Vinosady	-	II/502	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Smolenice	-	II/502	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Biely Kostol	-	II/504	jež / <i>Erinaceus sp.</i>	3
	Modra - Kráľová	-	II/502	jež / <i>Erinaceus sp.</i>	1

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 14. časť

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty	Budmerice - Nový dvor	-	II/504	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1
	Pezinská Baba	-	-	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	-
	Vínosady	-	-	jež / <i>Erinaceus sp.</i>	-
	Budmerice - Nový dvor	-	II/504	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Medziháj	-	II/504	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1
	Trnava - Biely Kostol	-	II/504	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	2
	Ružindol	-	II/504	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Budmerice	-	II/504	jež / <i>Erinaceus sp.</i>	1
	Vištuk	-	II/504	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1
	Svätý Jur	-	II/502	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
	Doľany	-	II/502	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Cífer	-	-	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Trnava - Medziháj	-	II/504	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1
				bažant poľný / <i>Phasianus colchicus</i>	1
	Ružindol	-	II/504	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Trnava - Biely Kostol	-	II/504	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1
	Lindava	-	II/504	lasica myšozravá / <i>Mustela nivalis</i>	1
	Budmerice - Nový dvor	-	II/504	zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	1
	Budmerice	-	-	chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1
	Píla	-	II/502	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
Suchá nad Parnou	-	-	veverka stromová / <i>Sciurus vulgaris</i>	1	
Modra-Kráľová	-	II/504	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1	
Dolné Dubové	-	-	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1	
			II/502	líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1
Chránená krajinná oblasť Poľana	Budča - Zvolen	-	R1	medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	1
	Šáľková - Poniky	-	II/066035	mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	1
	Očová	-	II/066028	mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	1
Chránená krajinná oblasť Ponitrie	-	-	-	-	-
Chránená krajinná oblasť Strážovské vrchy	-	-	-	-	-

Tab. 1-11 Počet a lokalizácia úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - dokončenie

Okresný úrad Organizačná jednotka ŠOP SR	Katastrálne územie / Lokalita	Chránené územie	Cesta / železnica	Druh	Počet [ks]
Chránená krajinná oblasť Štiavnické vrchy	-	-	-	-	-
Chránená krajinná oblasť Vihorlat	-	-	-	-	-
Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty	Volica	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	sova dlhochvostá / Strix uralensis	1
	Volica	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	mačka divá/lesná / Felis silvestris	1
	Volica	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	sova lesná / Strix aluco	1
	Ladomírová	CHVU Laborecká vrchovina	I/ 73	sova lesná / Strix aluco	1
	Krajná Poľana	CHVU Laborecká vrchovina	I/ 73	sova lesná / Strix aluco	1
	Malá Poľana	CHVU Laborecká vrchovina	II/575	sova lesná / Strix aluco	1
	Volica	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	sova lesná / Strix aluco	1
	Čabiny	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	sova lesná / Strix aluco	1
	Rokytovce	CHVU Laborecká vrchovina	II/575	jastrab krahulec / Accipiter nisus	1
	Borov	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	Bukovce	CHVU Laborecká vrchovina	II/575	myšiak lesný / Buteo buteo	1
	Brestov nad Laborcom	CHVU Laborecká vrchovina	II/559	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Lubiša	-	II/559	vydra riečna / Lutra lutra	1
	Humenné	-	I/74	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
	Humenné	-	I/74	bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1
Chránená krajinná oblasť Záhorie	-	-	-	-	-
Regionálna správa ochrany prírody a krajiny Bratislava	-	-	-	-	-
Regionálna správa ochrany prírody a krajiny Prešov	-	-	-	-	-

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov Okresných úradov, ŠOP SR

Poznámka: Údaje vyznačené modrou farbou - strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry.

Vysvetlivky:

k.ú. - katastrálne územie

CHVÚ - chránené vtáčie územie

MK - miestna komunikácia

NP - národný park

OP - ochranné pásmo

PR - prírodná rezervácia

ŠOP SR - štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

¹⁾ živočích spätne vrátený do voľnej prírody (prípadne po rehabilitácii)

⁴⁾ poranenie

Tab. 1-12 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014

	Počet				+/-	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
živočíchov	428	-	1 563	-	1 135	265,19

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov OÚ ŽP, OÚ, ŠOP SR

V roku 2014 je evidovaných o 1 135 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami viac ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje prírastok o 265,19 %. Uvedený nárast je spôsobený evidenciou uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z triedy plazy a triedy obojživelníky v roku 2014.

Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry tvoril 0,19 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody predstavoval 0,51 %.

Spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2013 bola stanovená na 313 449,21 Eur.

Druhové zastúpenie živočíchov uhynutých v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry evidovaných okresnými úradmi, odbormi starostlivosti o životné prostredie a Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky v Banskej Bystrici v roku 2014 je uvedené v tabuľke 1-13.

V tabuľke 1-13 je uvedené aj druhové zastúpenie uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry evidované pracovníkmi okresných úradov a Štátnej ochrany prírody SR.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov v roku 2014 patrilo do triedy cicavce (Mammalia) 17,79 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravnej infraštruktúry evidovaných orgánmi ochrany prírody a 5,12 % patrilo do triedy vtáky (Aves). Najväčší podiel s 76,07 % predstavovali obojživelníky (Amphibia) a plazy (Reptilia).

Tab. 1-13 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 1. časť

Druh	Počet				+/-	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
bažant poľovný / <i>Phasianus colchicus</i>	-	-	4	0,26	-	-
bobor vodný/bobor eurázijský / <i>Castor fiber</i>	7	1,64	7	0,45	0	0,00
bocian biely / <i>Ciconia ciconia</i>	1	0,23	3	0,19	2	200,00
bocian čierny / <i>Ciconia nigra</i>	1	0,23	-	-	-	-
bučičík močiarny / <i>Ixobrychus minutus</i>	1	0,23	-	-	-	-
daniel škrvritý / <i>Dama dama</i>	-	-	1	0,06	-	-
diviak lesný / <i>Sus scrofa</i>	2	0,47	2	0,13	0	0,00
drozd čierny / <i>Turdus merula</i>	-	-	1	0,06	-	-
holub domáci / <i>Columba livia f. domestica</i>	-	-	1	0,06	-	-
hranostaj čiernochvostý / <i>Mustela erminea</i>	1	0,23	-	-	-	-
hrdlička záhradná / <i>Streptopelia decaocto</i>	-	-	2	0,13	-	-
chrček poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	1	0,23	11	0,70	10	1000,00
jastrab krahulec / <i>Accipiter nisus</i>	2	0,47	3	0,19	1	50,00
jastrab lesný / <i>Accipiter gentilis</i>	1	0,23	2	0,13	1	100
jazvec lesný / <i>Meles meles</i>	2	0,47	6	0,38	4	200,00
jeleň lesný / <i>Cervus elaphus</i>	6	1,40	4	0,26	-2	-33,33
jež / <i>Erinaceus sp.</i>	32	7,48	24	1,54	-8	-25,00
jež bledý/jež východoeurópsky / <i>Erinaceus concolor</i>	13	3,04	29	1,86	16	123,08
jež tmavý/jež západoeurópsky / <i>Erinaceus europaeus</i>	2	0,47	9	0,58	7	350,00
kačica divá / <i>Anas platyrhynchos</i>	1	0,23	3	0,19	2	200,00
kaňa močiarna / <i>Circus aeruginosus</i>	3	0,70	-	-	-	-
kuna / <i>Martes sp.</i>	-	-	2	0,13	-	-

Tab. 1-13 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 2. časť

Druh	Počet				+/-	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
kuna lesná / <i>Martes martes</i>	1	0,23	5	0,32	4	400,00
kuna skalná / <i>Martes foina</i>	7	1,64	16	1,02	9	128,57
lasica myšozravá / <i>Mustela nivalis</i>	1	0,23	3	0,19	2	200,00
líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	5	1,17	62	3,97	57	1140,00
mačka / <i>Felis sp.</i>	-	-	9	0,58	-	-
mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	7	1,64	7	0,45	0	0,00
medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	5	1,17	11	0,70	6	120,00
myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	33	7,71	19	1,22	-14	-42,42
myšiak severský / <i>Buteo lagopus</i>	2	0,47	-	-	-	-
myšiarka ušatá / <i>Asio otus</i>	24	5,61	8	0,51	-16	-66,67
plamienka driemavá / <i>Tyto alba</i>	1	0,23	-	-	-	-
plch lieskový / <i>Musccardinus avellanarius</i>	-	-	1	0,06	-	-
psík medvedíkovitý / <i>Nyctereuctes procyonoides</i>	-	-	1	0,06	-	-
ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	55	12,85	958	61,29	903	1641,82
ropucha zelená / <i>Bufo viridis</i>	4	0,93	-	-	-	-
rys ostrovid / <i>Lynx lynx</i>	2	0,47	3	0,19	1	50,00
salamandra škvrnitá / <i>Salamandra salamndra</i>	-	-	1	0,06	-	-
skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i>	100	23,36	123	7,87	23	23,00
skokan zelený / <i>Rana kl . Esculentia</i>	2	0,47	-	-	-	-
skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i> , ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	-	-	100	6,40	-	-
slepúch lámavý / <i>Anguis fragilis</i>	-	-	1	0,06	-	-
sojka škriekavá / <i>Garrulus glandarius</i>	1	0,23	2	0,13	1	100,00

Tab. 1-13 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - 3. časť

Druh	Počet				+/-	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
sokol myšiar / <i>Falco tinnunculus</i>	12	2,80	8	0,51	-4	-33,33
sokol sťahovavý / <i>Falco peregrinus</i>	1	0,23	-	-	-	-
sova dlhochvostá / <i>Strix uralensis</i>	11	2,57	3	0,19	-8	-72,73
sova lesná / <i>Strix aluco</i>	13	3,04	10	0,64	-3	-23,08
srnec lesný / <i>Capreolus capreolus</i>	9	2,10	6	0,38	-3	-33,33
stehlík konopiar/konôpka / <i>Carduelis cannabina</i>	1	0,23	-	-	-	-
stehlík pestrý / <i>Carduelis carduelis</i>	-	-	2	0,13	-	-
škrečok poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	3	0,70	-	-	-	-
tchor / <i>Putorius sp.</i>	1	0,23	-	-	-	-
tchor tmavý / <i>Putorius putorius</i>	-	-	5	0,32	-	-
užovka fíkaná / <i>Natrix tessellata</i>	-	-	1	0,06	-	-
užovka obojková/užovka obyčajná / <i>Natrix natrix</i>	-	-	1	0,06	-	-
užovka stromová / <i>Elaphe longissima</i>	1	0,23	1	0,06	0	0,00
včelár lesný / <i>Pernis apivorus</i>	1	0,23	-	-	-	-
veverica stromová / <i>Sciurus vulgaris</i>	2	0,47	6	0,38	4	200,00
vlk dravý/vlk obyčajný / <i>Canis lupus</i>	1	0,23	2	0,13	1	100,00
volavka biela / <i>Egretta alba</i>	1	0,23	1	0,06	0	0,00
volavka popolavá / <i>Ardea cinerea</i>	-	-	1	0,06	-	-
vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	-	-	5	0,32	-	-
vretenica severná/vretenica obyčajná / <i>Vipera berus</i>	2	0,47	3	0,19	1	50,00
vtáky / <i>Aves</i>	-	-	1	0,06	-	-
vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	15	3,50	14	0,90	-1	-6,67

Tab. 1-13 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v roku 2014 - dokončenie

Druh	Počet				+/-	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
výr skalný / <i>Bubo bubo</i>	-	-	1	0,06	-	-
zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	27	6,31	41	2,62	14	51,85
žlna zelená / <i>Picus viridis</i>	1	0,23	-	-	-	-
neidentifikovaný	-	-	7	0,45	-	-
Spolu	428	-	1 563	-	1 135	265,19

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov OÚ ŽP, OÚ, ŠOP SR

Vývoj početnosti živočíchov uhynutých, resp. zranených v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravy a železničnej dopravy evidovaných v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v rokoch 2008 až 2014 je uvedené v tabuľke 1-14. Druhé zastúpenie živočíchov znázorňuje tabuľka 1-15.

Tab. 1-14 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v rokoch 2008 - 2014

	Počet [ks]						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
živočíchy	9 650	2 445	665	717 ¹⁾	449	428	1 563

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov OÚ ŽP, OÚ, ŠOP SR

Vysvetlivky:

¹⁾ Revidované údaje

V roku 2008 z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 95,99 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravy evidovaných orgánmi ochrany prírody patrilo do triedy obojživelníky (Amphibia) a plazy (Reptilia), 2,62 % do triedy cicavce (Mammalia) a 1,39 % do triedy vtáky (Aves). Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy tvoril 0,05 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody alebo umiestnených v ZOO tvoril 0,22 %.

Spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2008 bola stanovená na 47 917 961 Sk (1 590 584,91 Eur).

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov v roku 2009 patrilo do triedy obojživelníky (Amphibia) a plazy (Reptilia) 86,79 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravy evidovaných orgánmi ochrany prírody, 10,39 % patrilo do triedy cicavce (Mammalia) a 2,82 % do triedy vtáky (Aves). Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy tvoril 0,12 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody alebo umiestnených v ZOO tvoril 0,41 %.

V roku 2009 spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom bola stanovená na 415 288,41 Eur.

V roku 2010 z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov patrilo do triedy obojživelníky (Amphibia) a triedy plazy (Reptilia) 70,23 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravy evidovaných orgánmi ochrany prírody, 17,74 % patrilo do triedy cicavce (Mammalia) a 12,03 % do triedy vtáky (Aves). Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy tvoril 1,50 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody alebo umiestnených v ZOO tvoril 2,11 %.

Spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2010 bola stanovená na 196 606,74 Eur.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov v roku 2011 patrilo do triedy obojživelníky (Amphibia) a plazy (Reptilia) 62,62 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravy evidovaných orgánmi ochrany prírody, 27,06 % patrilo do triedy cicavce (Mammalia) a 10,18 % do triedy vtáky (Aves). Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy tvoril 1,39 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody alebo umiestnených v ZOO tvoril 1,95 %.

V roku 2011 spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu

s dopravným prostriedkom bola stanovená na 179 445,80 Eur.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov v roku 2012 patrilo do triedy cicavce (Mammalia) 72,61 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravy evidovaných orgánmi ochrany prírody a 27,17 % patrilo do triedy vtáky (Aves). Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy tvoril 2,90 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody alebo umiestnených v ZOO tvoril 7,35 %.

Spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2012 bola stanovená na 170 814,75 Eur.

V roku 2013 je evidovaných o 268 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami menej ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje úbytok o 37,38 %.

Podiel počtu uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry tvoril 2,34 %. Počet zranených živočíchov vrátených späť do voľnej prírody alebo umiestnených v ZOO predstavoval 4,68 %.

Spoločenská hodnota uvedených chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2013 bola stanovená na 175 395,28 Eur.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov v roku 2013 patrilo do triedy cicavce (Mammalia) 35,51 % uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej a železničnej dopravy evidovaných orgánmi ochrany prírody a 26,17 % patrilo do triedy vtáky (Aves). Najväčší podiel s 38,32 % predstavovali obojživelníky (Amphibia) a plazy (Reptilia).

Počet uhynutých a zranených živočíchov ako aj spoločenská hodnota uhynutých chránených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovanými orgánmi ochrany prírody v roku 2008 až 2014 je pravdepodobne výrazne vyššia z dôvodu nenahlasovania zranených a uhynutých živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom obvodným úradom životného prostredia (resp. okresným úradom, odborom starostlivosti o životné prostredie) a správam chránených území ako aj z dôvodu, že neprebíha systematický monitoring uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami na pozemných komunikáciách a v rámci železničnej dopravnej cesty v rámci chránených území.

Tab. 1-15 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v rokoch 2008 - 2014 - 1. časť

Druh	Počet [ks]						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
bažant poľovný / Phasianus colchicus	2	2	1	1 ¹⁾	4	-	4
bobor vodný/bobor eurázijský / Castor fiber	1	2	3	1	-	7	7
bocian biely / Ciconia ciconia	3	5	-	6	5	1	3
bocian čierny / Ciconia nigra	1	-	-	-	-	1	-
bučička močiarny / Ixobrychus minutus	-	-	-	-	-	1	-
cívik chochlatý / Vanellus vanellus	-	-	-	-	1	-	-
čajka bielohlavá / Larus cachinnans	-	-	-	1	-	-	-
daniel škrvnitý / Dama dama	-	-	-	1 ¹⁾	-	-	1
dážďovník tmavý / Apus apus	-	-	2	-	-	-	-
diviak lesný / Sus scrofa	2	1	-	9 ¹⁾	16	2	2
drozd čierny / Turdus merula	4	-	-	-	1	-	1
drozd čvíkotavý / Turdus pilaris	2	-	-	-	-	-	-
drozd plavý / Turdus philomelos	-	-	-	1	1	-	-
dulovníca menšia / Neomys anomalus	-	-	-	-	1	-	-
ďateľ veľký / Dendrocopos major	-	-	-	1	-	-	-
glezg hrubozobý / Coccothraustes coccothraustes	-	1	-	-	-	-	-
havran čierny / Corvus frugilegus	-	3	-	-	-	-	-
hranostaj čiernochvostý / Mustela erminea	3	-	-	1	2	1	-
holub domáci / Columba livia f. domestica	-	1	-	-	-	-	1
holub hrivnák / Columba palumbus	-	1	1	-	1	-	-
hrdlička záhradná / Streptopelia decaocto	-	1	-	1	-	-	2
hus divá / Anser anser	-	-	-	2	-	-	-
chavkoš nočný / Nycticorax nycticorax	-	-	1	-	-	-	-
chochlačka vrkočatá / Aythya fuligula	1	-	-	-	-	-	-
chrček poľný / Cricetus cricetus	-	-	-	-	-	1	11
jastrab krahulec / Accipiter nisus	3	1	3	1	-	2	3
jastrab lesný / Accipiter gentilis	-	1	1	1	-	1	2
jastrab malý / Accipiter nanus	-	2	-	-	-	-	-
jazvec lesný / Meles meles	4	1	1	1	8	2	6
jeleň lesný / Cervus elaphus	5	10	-	4 ¹⁾	2	6	4
jež / Erinaceus sp.	-	14	27	12 ¹⁾	47	32	24
jež bledý/jež východoeurópsky / Erinaceus concolor	45	53	5	9	39	13	29
jež tmavý/jež západoeurópsky / Erinaceus europaeus	-	1	13	8	-	2	9
kačica divá / Anas platyrhynchos	1	2	-	-	-	1	3
kanárik záhradný / Serinus serinus	1	-	-	-	-	-	-
kaňa močiarna / Circus aeruginosus	2	1	1	-	1	3	-
kaňa popolavá / Circus pygargus	-	-	-	1	-	-	-
kopytníky, jelenia, srnčia, danielia zver	29	-	-	-	-	-	-
kormorán veľký / Phalacrocorax carbo	-	-	-	-	2	-	-
krkavec čierny / Corvus corax	-	1	-	-	-	-	-
krt obyčajný / Talpa europaea	1	-	-	2 ¹⁾	2	-	-
kuna / Martes sp.	2	3	-	-	-	-	2

Tab. 1-15 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v rokoch 2008 - 2014 - 2. časť

Druh	Počet [ks]						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
kuna lesná / <i>Martes martes</i>	6	7	-	-	5	1	5
kuna skalná / <i>Martes foina</i>	24	19	1	32	17	7	16
kuvik plačlivý / <i>Athene noctua</i>	-	2	2	-	1	-	-
labuň hrbozobá / <i>Cygnus olor</i>	3	-	2	1	1	-	-
lasica myšozravá / <i>Mustela nivalis</i>	1	1	-	2	7	1	3
lastovička domová / <i>Hirundo rustica</i>	-	1	-	-	1	-	-
lelek obyčajný / <i>Caprimulgus europaeus</i>	1	-	-	-	-	-	-
líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	39	69	11	52 ¹⁾	66	5	62
mačka / <i>Felis sp.</i>	-	-	-	-	-	-	9
mačka divá/lesná / <i>Felis silvestris</i>	1	1	4	7	4	7	7
medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	9	11	15	9	13	5	11
mľok dunajský / <i>Triturus dobrogicus</i>	15	-	-	-	-	-	-
myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	21	15	26	24 ¹⁾	46	33	19
myšiak čierny/modrastý / <i>Pernohierax leucorrhous/Buteo leucorrhous</i>	-	-	-	1	-	-	-
myšiak severský / <i>Buteo lagopus</i>	-	-	-	-	-	2	-
myšiarka močiarna / <i>Asio flammeus</i>	-	-	-	1	-	-	-
myšiarka ušatá / <i>Asio otus</i>	16	9	12	6	11	24	8
netopier fúzatý / <i>Myotis mystacinus</i>	1	-	-	-	-	-	-
obojživelník / <i>Amphibia</i>	15	300	-	-	-	-	-
orol kráľovský / <i>Aquila heliaca</i>	-	1	-	-	2	-	-
orol skalný / <i>Aquila chrysaetos</i>	-	-	1	-	-	-	-
pinka lesná / <i>Fringilla coelebs</i>	-	1	-	-	-	-	-
plamienka driemavá / <i>Tyto alba</i>	3	5	-	2	3	1	-
plch lieskový / <i>Musccardinus avellanarius</i>	-	-	-	-	-	-	1
potápka chochlatá / <i>Podiceps cristatus</i>	1	-	-	-	-	-	-
potkan hnedý / <i>Rattus norvegicus</i>	-	-	-	1	-	-	-
prhľaviar čiernohlavý / <i>Saxicola torquata</i>	1	-	-	1	-	-	-
psík medvedíkovitý / <i>Nyctereuctes procyonoides</i>	1	-	-	-	-	-	1
ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	7 641	1 477	360	424	-	55	958
ropucha zelená / <i>Bufo viridis</i>	1	-	-	-	-	4	-
rosnička zelená / <i>Hyla arborea</i>	1	-	-	-	-	-	-
rys ostrovid / <i>Lynx lynx</i>	3	4	1	2	2	2	3
ryšavka žltohrdlá / <i>Apodemus flavicollis</i>	2	-	-	-	-	-	-
salamandra škvrnitá / <i>Salamandra salamandra</i>	-	-	-	3	-	-	1
skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i>	1 585	335	100	21	-	100	123
skokan hnedý / <i>Rana temporaria</i> , ropucha bradavičnatá / <i>Bufo bufo</i>	-	-	-	-	-	-	100
skokan zelený / <i>Rana kl. Esculenta</i>	-	-	-	-	-	2	-
slávik červienka / <i>Erithacus rubecula</i>	1	-	2	-	2	-	-
slepúch lámavý / <i>Anguis fragilis</i>	1	-	-	1	-	-	1
sluka lesná / sluka hôrna / <i>Scolopax rusticola</i>	-	-	-	1	-	-	-
sojka škriekavá / <i>Garrulus glandarius</i>	-	-	-	-	-	1	2
sokol lastovičiar / <i>Falco subbuteo</i>	-	-	1	-	-	-	-
sokol myšiar / <i>Falco tinnunculus</i>	3	7	12	9 ¹⁾	9	12	8
sokol sťahovavý / <i>Falco peregrinus</i>	-	-	-	-	1	1	-
sova dlhochvostá / <i>Strix uralensis</i>	4	1	-	1	3	11	3
sova lesná / <i>Strix aluco</i>	5	3	2	5	15	13	10

Tab. 1-15 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov evidovaných podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v rokoch 2008 - 2014 - dokončenie

Druh	Počet [ks]						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
srnec lesný / <i>Capreolus capreolus</i>	6	7	-	20 ¹⁾	20	9	6
stehlík konopiar/konôpka / <i>Carduelis cannabina</i>	-	-	1	-	-	1	-
stehlík pestrý / <i>Carduelis carduelis</i>	40	-	-	1	2	-	2
stehlík zelený / <i>Carduelis chloris</i>	8	-	-	1	-	-	-
straka čiernozobá / <i>Pica pica</i>	1	-	3	2	2	-	-
strakoš červenochrbtý / <i>Lanius collurio</i>	-	-	2	-	-	-	-
strakoš sivý / <i>Lanius excubitor</i>	1	-	-	-	-	-	-
syseľ pasienkový / <i>Spermophilus citellus</i>	-	-	-	-	1	-	-
škvránok poľný / <i>Alauda arvensis</i>	-	-	-	-	1	-	-
škrekok poľný / <i>Cricetus cricetus</i>	2	15	3	5	17	3	-
tchor / <i>Putorius sp.</i>	-	-	2	-	1	-	-
tchor tmavý / <i>Putorius putorius</i>	2	1	-	2	9	1	5
ucháče / <i>Plecotus sp.</i>	1	-	-	-	-	-	-
užovka fľkaná / <i>Natrix tessellata</i>	-	-	-	-	-	-	1
užovka obojková/užovka obyčajná / <i>Natrix natrix</i>	3	4	6	-	-	-	1
užovka stromová / <i>Elaphe longissima</i>	-	-	1	-	-	1	1
včelár lesný / <i>Pernis apivorus</i>	1	-	-	-	-	1	-
včelárik zlatý / <i>Merops apiaster</i>	-	-	-	-	1	-	-
veverica stromová / <i>Sciurus vulgaris</i>	6	2	2	-	5	2	6
vlk dravý/vlk obyčajný / <i>Canis lupus</i>	5	-	2	-	3	1	2
volavka biela / <i>Egretta alba</i>	-	-	-	-	-	1	1
volavka popolavá / <i>Ardea cinerea</i>	-	-	-	-	-	-	1
vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	-	-	-	-	1	-	5
vrana túlavá západoeurópska/vrana čierna / <i>Corvus corone</i>	-	-	2	-	-	-	-
vretenica severná/vretenica obyčajná / <i>Vipera berus</i>	1	6	-	-	-	2	3
vtáky / <i>Aves</i>	1	-	-	-	-	-	1
vydra riečna / <i>Lutra lutra</i>	30	22	14	9	15	15	14
výr skalný / <i>Bubo bubo</i>	2	-	1	-	3	-	1
zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	22	10	14	5 ¹⁾	24	27	41
žlna zelená / <i>Picus viridis</i>	1	1	1	1	1	1	-
žltouchvost domový / <i>Phoenicurus ochruros</i>	-	1	-	-	-	-	-
neidentifikovaný	-	-	-	1 ¹⁾	1	-	7
Spolu	9 650	2 445	665	717¹⁾	449	428	1563

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov OÚ ŽP, OÚ, ŠOP SR

Vysvetlivky:

¹⁾ Revidované údaje

1.2.1.4 EVIDENCIA POČTU ÚHYNŮ ŽIVOČÍCHOV V DÔSLEDKU STRETOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI SPRÁVCAMI POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÍ

V prípade dopravnej nehody s účasťou zvierťa príslušník Policajného zboru, ktorý vykonáva dokumentáciu príslušnej dopravnej nehody má povinnosť upovedomiť majiteľa zvierťa o jeho uhynutí. Majiteľ zvierťa sa v tomto prípade považuje za osobu, ktorá v zmysle zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke je povinná bezodkladne odstrániť prekážku cestnej premávky. Ak to neurobí, odstráni ju na jeho náklady správca cesty. Povinnosť bezodkladne odstrániť uhynuté zviera, ktoré tvorí prekážku cestnej premávky má správca cesty aj v prípade, ak je jeho majiteľ neznámy. V prípade, ak sa jedná o dopravnú nehodu s účasťou lesnej zveri, policajt postupuje tak, že o úhyn upovedomí lesného hospodára príslušného poľovného revíru, do ktorého cesta patrí. V takom prípade má povinnosť

bezodkladne odstrániť prekážku cestnej premávky podľa vyššie uvedeného zákona poľovný hospodár alebo iný zástupca príslušného poľovného revíru.

Úhyn lesnej zveri a domácich zvierat v dôsledku stretov s opravnými prostriedkami sleduje od roku 2009 správca pozemných komunikácií Národná diaľničná spoločnosť a. s.

Slovenská správa ciest a samosprávne kraje úhyn živočíchov na pozemných komunikáciách vo svojej správe v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami neevidujú. Výnimku predstavuje Banskobystrický samosprávny kraj, ktorý eviduje údaje v rámci pozemných komunikácií vo svojej správe od roku 2011.

Dáta o stretoch živočíchov s dopravnými prostriedkami za rok 2011 až 2014 v rámci rýchlostnej cesty R1 PR1BINA na úseku Nitra – Tekovské Nemce (dĺžka 46 km) eviduje spoločnosť Granvia Operation, a. s., ktorá od 28. 10. 2011 zabezpečuje na tomto úseku prevádzku a údržbu. V júli 2011 pribudol do správy Granvia Operation, a. s. severný obchvat Banskej Bystrice v dĺžke takmer 6 km.

V roku 2014 je evidovaných o 68 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami viac ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje nárast o 6,48 % (tabuľka 1-16).

Tab. 1-16 Početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií v roku 2014

	Počet [ks]				+/-	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
lesná zver	660	62,86	742	66,37	82	12,42
domáce zvieratá	388	36,95	370	33,09	-18	-4,64
neidentifikované živočíchy	2	0,19	6	0,54	4	200,00
spolu	1 050	-	1 118	-	68	6,48

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., Granvia Operation, a. s., BBSK

Druhovú zastúpenie uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2014 je uvedené v tabuľke 1-17.

V roku 2014 najväčší podiel z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov patril s 92,22 % triede cicavce (Mammalia), za ním nasledovala trieda vtáky (Aves) s 7,25 % a neidentifikované druhy živočíchov s 0,54 %. Najviac uhynutých jedincov rovnako ako v roku 2013 predstavovala v rámci lesnej zveri líška hrdzavá (22,45 %) a z domácich zvierat mačka (19,86 %). Tretí najvyšší podiel tvorili uhynuté jedince zajac (13,69 %) a za ním nasledoval pes domáci s 13,24 % a uhynuté jedince srnčej zveri s 11,36 %.

Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2014 bola stanovená na 1 095,27 Eur. Uvedená hodnota neodrzrkadľuje skutočnosť, vzhľadom na evidenciu uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií bez presnej evidencie druhu, resp. na úrovni triedy.

Tab. 1-17 Početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií z hľadiska druhov živočíchov v roku 2014

	Počet [ks]				Prírastok	
	2013		2014		ks	%
	ks	%	ks	%		
bažant poľovný / Phasianus colchicus	35	3,33	36	3,22	1	2,86
diviacia zver	74	7,05	56	5,01	-18	-24,32
holub / Columba sp.	4	0,38	4	0,36	0	0,00
chrček / Cricetus sp.	-	-	3	0,27	-	-
jazvec lesný / Meles meles	37	3,52	19	1,70	-18	-48,65
jelenia zver	15	1,43	17	1,52	2	13,33
jež / Erinaceus sp.	6	0,57	7	0,63	1	16,67
kačica / Anas	-	-	1	0,09	-	-
kaňa / Circus sp.	14	1,33	10	0,89	-4	-28,57
koza domáca / Capra aegagrus hircus	2	0,19	-	-	-	-
kuna / Martes sp.	10	0,95	23	2,06	13	130,00
lasica / Mustela sp.	10	0,95	1	0,09	-9	-90,00
lasicovité / Mustelidae	1	0,10	2	0,18	1	100,00
líška hrdzavá / Vulpes vulpes	167	15,90	251	22,45	84	50,30
mačka / Felis sp.	231	22,00	222	19,86	-9	-3,90
medveď hnedý / Ursus arctos	1	0,10	-	-	-	-
myšiak / Buteo sp.	1	0,10	-	-	-	-
pes domáci / Canis lupus f. familiaris	155	14,76	148	13,24	-7	-4,52
potkan / Rattus sp.	1	0,10	-	-	-	-
rys ostrovid / Lynx lynx	1	0,10	-	-	-	-
sova / Strix sp.	3	0,29	3	0,27	0	0,00
srnčia zver	140	13,33	127	11,36	-13	-9,29
veverica / Sciurus sp.	1	0,10	2	0,18	1	100,00
vtáky / Aves (neidentifikovaný druh)	14	1,33	27	2,42	13	92,86
zajac / Lepus sp.	125	11,90	153	13,69	28	22,40
neidentifikovaný	2	0,19	6	0,54	4	200,00
Spolu	1 050	-	1 118	-	68	6,48

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., Granvia Operation, a. s., BBSK

Vývoj početnosti uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rokoch 2009 až 2014 je sledovaný v tabuľke 1-18.

Tab. 1-18 Vývoj početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií v rokoch 2009 - 2014

	Počet [ks]					
	2009	2010 ¹⁾	2011 ¹⁾	2012 ¹⁾	2013	2014
lesná zver	646	545	632	790	660	742
domáce zvieratá	353	403	381	345	388	370
neidentifikované živočíchy	7	-	-	4	2	6
spolu	1 006	948	1 013	1 139	1 050	1 118

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., Granvia Operation, a. s., BBSK

¹⁾ Revidované údaje

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov v roku 2009 do triedy obožživelníky (Amphibia) a do triedy plazy (Reptilia) patrilo 3,08 % uhynutých živočíchov. Najväčší podiel predstavovala trieda cicavce (Mammalia) s 85,19 % a za ňou nasledovali s 11,03 % vtáky (Aves). Z celkového počtu 1 006 kusov evidovaných uhynutých zvierat, najviac uhynutých jedincov predstavovali s 17,69 % zajace, za nimi

nasledovali domáce zvieratá mačka a pes s rovnakým zastúpením 17,40 % a štvrtý najvyšší podiel tvorili uhynuté jedince líšky s 15,01 %.

Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2009 bola stanovená na 9 891,55 Eur.

O 58 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami menej ako v predchádzajúcom roku bolo evidovaných v roku 2010, čo predstavuje úbytok o 5,77 %.

V roku 2010 najväčší podiel z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov patril s 91,77 % triede cicavce (Mammalia), za ním nasledovala trieda vtáky (Aves) s 7,17 % a trieda obojživelníky (Amphibia) a do triedy plazy (Reptilia) s 1,05 %.

V roku 2010 spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom bola stanovená na 1 194,84 Eur.

V roku 2011 je evidovaných o 65 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami viac ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje prírastok o 6,86 %.

V roku 2011 najväčší podiel z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov patrí s 92,60 % triede cicavce (Mammalia), za ním nasledovala trieda vtáky (Aves) s 7,40 %.

Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2011 bola stanovená na 9 825,24 Eur.

Prírastok o 12,44 % v roku 2012 predstavuje o 126 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami viac ako v predchádzajúcom roku.

V roku 2012 najväčší podiel z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov patril s 91,48 % triede cicavce (Mammalia), za ním nasledovala trieda vtáky (Aves) s 8,17 % a živočíchov u ktorých nebolo možné identifikovať druh s 0,35 %.

Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2012 bola stanovená na 8 099,12 Eur.

V roku 2013 je evidovaných o 89 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami menej ako v predchádzajúcom roku, čo predstavuje pokles o 7,81 %.

V roku 2013 najväčší podiel z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov patril s 93,05 % triede cicavce (Mammalia), za ním nasledovala trieda vtáky (Aves) s 6,76 % a neidentifikované druhy živočíchov s 0,19 %. Najviac uhynutých jedincov predstavovala v rámci lesnej zveri líška hrdzavá (15,90 %) a z domácich zvierat mačka (22,00 %). Tretí najvyšší podiel tvorili uhynuté jedince psa domáceho (14,76 %) a za ním nasledovala srnčia zver s 13,33 % a uhynuté jedince zajaca s 11,90 %.

Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2013 bola stanovená na 6 472,67 Eur.

Vývoj početnosti uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhu živočíchov v rokoch 2009 - 2014 znázorňuje tabuľka 1-19.

Tab. 1-19 Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií z hľadiska druhov živočíchov v rokoch 2009 – 2014

Druh	Počet [ks]					
	2009	2010 ¹⁾	2011 ¹⁾	2012 ¹⁾	2013	2014
bažant poľovný / Phasianus colchicus	38	36	36	44	35	36
diviacia zver	17	36	37	151	74	56
drozd / Turdus sp.	-	-	3	-	-	-
holub / Columba sp.	2	-	3	5	4	4
chrček / Cricetus sp.	-	-	-	-	-	3
jastrab / Accipiter sp.	5	2	1	-	-	-
jazvec lesný / Meles meles	24	20	20	23	37	19
jelenia zver	1	8	6	16	15	17
jež / Erinaceus sp.	32	46	45	2	6	7
kačica / Anas	1	-	4	1	-	1
kaňa / Circus sp.	13	1	3	11	14	10
koza domáca / Capra aegagrus hircus	-	-	-	-	2	-
kôň domáci / Equus caballus	-	-	-	1	-	-
kuna / Martes sp.	29	46	28	15	10	23
labuť / Cygnus sp.	-	-	1	-	-	-
lasica / Mustela sp.	-	-	10	4	10	1
lasicovité / Mustelidae	-	-	-	1	1	2
líška hrdzavá / Vulpes vulpes	151	91	180	195	167	251
mačka / Felis sp.	175	192	199	184	231	222
medveď hnedý / Ursus arctos	-	-	3	1	1	-
myšiak lesný / Buteo buteo	9	-	1	-	-	-
myšiak / Buteo sp.	-	-	-	-	1	-
nutria riečna / Myocastor coypus	-	-	-	1	-	-
obojživelníky / Amphibia	30	10	-	-	-	-
ovca domáca / Ovis aries	-	-	1	-	-	-
pes domáci / Canis lupus f. familiaris	175	211	181	160	155	148
potkan / Rattus sp.	-	-	-	-	1	-
psík medvedíkovitý / Nyctereutes procyonoides	1	-	-	1	-	-
rys ostrovid / Lynx lynx	-	-	-	-	1	-
sokol / Falco sp.	1	2	1	-	-	-
sova / Strix sp.	3	-	1	7	3	3
srnčia zver	63	88	91	134	140	127
straka / Pica sp.	-	-	1	-	-	-
sviňa domáca / Sus scrofa domestica	3	-	-	-	-	-
tchor / Putorius sp.	4	-	1	-	-	-
užovka / Natrix sp.	1	-	-	-	-	-
veverica / Sciurus sp.	2	5	-	4	1	2
vlk dravý/vlk obyčajný / Canis lupus	-	-	-	1	-	-
vtáky / Aves (neidentifikovaný druh)	39	27	20	25	14	27
vydra riečna / Lutra lutra	2	-	-	3	-	-
zajac / Lepus sp.	178	127	136	145	125	153
neidentifikovaný	7	-	-	4	2	6
Spolu	1 006	948	1 013	1 139	1 050	1 118

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., Granvia Operation, a. s., BBSK

¹⁾ Revidované údaje

1.2.1.5 ZHODNOTENIE STAVU EVIDENCIE STRETŮ ŽIVOČÍCHOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V RÁMCI CESTNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY JEDNOTLIVÝMI SUBJEKTMI V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Pracovníci Štátnej ochrany prírody SR v rámci terénnych prác viedli v rokoch 2008 až 2014 evidenciu uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami. Uvedená evidencia závisí od možností pracovníkov Štátnej ochrany prírody SR vykonávať práce v teréne. Počet uhynutých a zranených živočíchov ako aj spoločenská hodnota uhynutých chránených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovanými orgánmi ochrany prírody je pravdepodobne výrazne vyššia z dôvodu nenahlasovania zranených a uhynutých živočíchov v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom orgánom ochrany prírody a organizačným jednotkám ŠOP SR ako aj z dôvodu, že neprebíha systematický monitoring uhynutých a zranených živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami na pozemných komunikáciách v rámci chránených území.

Zároveň poľovní hospodári jednotlivých poľovních revírov od roku 2008 evidujú úhyn lesnej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci ročného výkazu Poľov (MPRV SR) 12 - 01 (Ročný výkaz o jarnom a kmeňovom stave zveri a o revíri, stave a love zveri). Do roku 2008 bol uvedený úhyn zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami evidovaný všeobecne ako úhyn.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo štatistického hľadiska dáta evidované v rámci výkazu Poľov (MPRV SR) 12 – 01 sú relevantnejšie (respektíve objektívnejšie). Z tohto dôvodu nebola vytvorená spoločná databáza údajov evidovaných v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v rámci výkazu Poľov (MPRV SR) 12 – 01 ako v správe Monitoring a analýza životného prostredia v roku 2008 a 2009. Zároveň z daného dôvodu sú v správe uvedené dáta za obdobie rokov 2008 až 2014.

V Slovenskej republike nie je vytvorená centrálna evidencia, ktorá by spracovávala údaje o počte uhynutých a zranených živočíchoch v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami od jednotlivých subjektov (orgánov ochrany prírody, správcov ciest, majiteľov uhynutých zvierat pri dopravných nehodách, poľovních revírov, ŠOP SR Banská Bystrica). Táto potreba je realizovaná od roku 2008 v rámci vypracovania environmentálneho indikátora Strety živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry.

V štatistickom prehľade dopravných nehôd v cestnej premávke sa nesleduje stav živočíchov (úhyn, poranenie...) a ďalšie nakladanie so živočíchom, ako aj druhové zloženie uhynutých (resp. zranených) živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami.

V prípade ak v dôsledku dopravnej nehody dôjde k úhynu chráneného druhu živočícha nie je možné z tohto dôvodu stanoviť spoločenskú hodnotu chráneného živočícha v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska získania najpresnejších údajov o počte a lokalitách úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami riešením by mohlo byť vedenie evidencie uhynutých živočíchov už v rámci vykonávania dokumentácie (písomnej aj fotografickej, aby bolo možné určiť druh živočícha) dopravnej nehody príslušníkom Policajného zboru. A následne zaradenie ukazovateľa početnosti, druhového zloženia uhynutých živočíchov pri dopravných nehodách a lokality dopravnej nehody (číslo cesty, kilometer cesty, GPS...) atď. medzi základné ukazovatele, ktoré sa sledujú políciou pri dopravných nehodách.

V rámci štatistického spracovania dopravných nehôd dopravnou políciou zavedením osobitnej evidencie dopravných nehôd zavinených lesnou zverou a osobitne dopravných nehôd zavinených domácimi zvieratami by malo význam pre stanovenie podielu lesnej zveri na dopravných nehodách.

Pre vyčíslenie nielen hmotnej škody, ktorá vznikla v dôsledku dopravnej nehody, ale aj spoločenskej hodnoty uhynutých chránených živočíchov v dôsledku dopravnej nehody je potrebná spolupráca dopravnej polície a príslušnej poverenej organizácie (napr. Slovenský poľovnícky zväz, ŠOP SR atď.) pri určení druhu zraneného alebo uhynutého živočícha.

Pre prípady úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami, ktoré by neboli zdokumentované dopravnou políciou, legislatívne upraviť povinnosť správcu ciest, ktorý postupuje v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 8/2009 Z. z. cestnej o premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informovať organizáciu zodpovednú za vedenie centrálnej evidencie uhynutých živočíchov v dôsledku dopravnej nehody o počte, druhu uhynutého živočícha a lokalite nálezu uhynutého živočícha (napr. VÚD a. s.).

V rámci ročného výkazu Poľov (MPRV SR) 12-01 (Ročný výkaz o jarnom a kmeňovom stave zveri a o revíri, stave a love zveri) je vedená od roku 2008 evidencia úhynu živočícha v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rozsahu druh zveri, počet a hodnota. Avšak dané údaje sa v rámci uvedenej evidencie sledujú len u vybraných druhoch lesnej zveri. Druhým negatívom je, že nie sú evidované údaje významné z hľadiska určenia lokality (číslo cesty, kilometer cesty, číslo trate, kilometer trate, GPS a pod.).

Od roku 2012 prebieha zber údajov v rámci Ročného výkazu o revíri a stavoch zveri za poľovnícku sezónu, časti „B“ Evidencia uhynutej a zranenej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry od jednotlivých poľovních revírov s termínom doručenia obvodnými lesnými úradmi Výskumnému ústavu dopravnému, a. s. do 15. marca nasledujúceho kalendárneho roka. Výkaz Poľov (MPRV SR) 12-01 je súčasťou Programu štátnych štatistických zisťovaní schváleného na roky 2012-2014 vydaného v Zbierke zákonov SR. Získané údaje definujúce lokalitu stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami a druh živočícha sú spracovávané v rámci projektu „Monitorovanie kolízií dopravných prostriedkov so živočíchmi v rámci dopravnej infraštruktúry a vytvorenie databázy údajov potrebnej pre znižovanie mortality živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami“ Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR prostredníctvom Výskumného ústavu dopravného, a. s.

Časť „B“ Evidencia uhynutej a zranenej zveri v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci dopravnej infraštruktúry, výkazu Poľov (MPRV SR) 12-01 bola zaradená do programu štátnych štatistických zisťovaní aj na ďalšie trojročné obdobie (roky 2015 až 2017).

Zavedením evidencie všetkých druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci poľovních revírov, prípadne v budúcnosti zavedením evidencie uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami správcami pozemných komunikácií, by mala byť zabezpečená aj evidencia úhynu zveri, ktorá nie je sledovaná políciou napr. malá zver, vodič motorového vozidla ušiel z miesta nehody a pod. Aby sa predišlo zdvojeniu údajov je potrebné evidovať (poľovními revírmi, resp. správcami pozemných komunikácií) či išlo o dopravnú nehodu šetrenú políciou, resp. chránený druh živočícha (evidenciu vedie príslušný orgán ochrany prírody).

Evidencia úhynu zvierat v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami vedená nielen políciou, ale aj inými subjektmi (poľovné revíry, orgány ochrany prírody, ŠOP SR, správcovia ciest v rámci údržby ciest) je dôležitá pre zistenie početnosti úhynu živočíchov, ktoré nie sú evidované políciou napr. obojživelníky, malá zver, vtáctvo, vodič motorového vozidla ušiel z miesta nehody, zranený živočích bol odstránený z cesty z dôvodu získania trofeje a pod.

Evidovanie lokality stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami (katastrálne územie; v obci, mimo obce; miesto dopravnej nehody; druh pozemnej komunikácie; číslo pozemnej komunikácie; kilometer nehody, druh križujúcej komunikácie, číslo uzla atď., prípadne využitie GPS na lokalizáciu miesta nehody) má význam z hľadiska následného zoológického prieskumu s cieľom určiť migračné koridory živočíchov

a s tým súvisiace efektívne umiestnenie migračných objektov a realizáciu opatrení na pozemných komunikáciách eliminujúcich negatívne dopady fragmentácie biotopov dopravnou infraštruktúrou.

Evidencia druhu živočícha je nevyhnutná napr. z hľadiska budovania objektov zabezpečujúcich migráciu živočíchov na základe živočíchov (napr. veľkosť živočícha), pre ktoré sú určené.

1.2.2 STRETY ŽIVOČÍCHOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V RÁMCI ŽELEZNIČNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Počet stretov dráhových vozidiel s lesnými a domácimi živočíchmi a úhyn lesnej zveri a domácich živočíchov, ŽSR ako štatistický ukazovateľ nehody nasledujú. Podľa Predpisu ŽSR Z 17 (D 17) Nehody a mimoriadne udalosti s účinnosťou od 9. 12. 2007, je opodstatnený jediný prípad a to zrážka vlaku so zvieratami, ktoré sú odprevádzané pastierom a výška škody by musela presiahnuť 2 660 Eur. Takýto prípad ŽSR za obdobie 1997 - 2014 nezaznamenali.

Čiastočne je zaznamenaný úhyn živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy za obdobie 2008 - 2014 v tabuľkách 1-11 až 1-15 na základe údajov obvodných úradov životného prostredia, resp. okresných úradov, odborov starostlivosti o životné prostredie a štátnej ochrany prírody SR.

Monitoring a súpis počtu poranených a uhynutých druhov živočíchov a lokality nálezu v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci siete ŽSR je vyhodnocovaný od 01. 01. 2009 na základe požiadavky MDPT SR (v súčasnosti MDVRR SR).

V roku 2014 úbytok 131 kusov (14,41 %) uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry oproti roku 2013 (tabuľka 1-20), predstavuje približne rovnakú úroveň ako v roku 2012.

Tab. 1-20 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v roku 2014

	2013		2014		+/-	
	ks	%	ks	%	ks	%
lesná zver	805	88,56	684	87,92	-121	-15,03
domáce zvieratá	55	6,05	54	6,94	-1	-1,82
neidentifikovateľný druh	49	5,39	40	5,14	-9	-18,37
Spolu	909	-	778	-	-131	-14,41

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov ŽSR

V tabuľke 1-21 je uvedená lokalizácia stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014.

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 1. časť

Medzistaničný úsek
Alekšince - Rišňovce
Alekšince - Zbehy
Bánovce nad Bebravou - Mníchova Lehota
Bánovce nad Ondavou - Hrinište
Bánovce nad Ondavou - Michalovce
Banská Bystrica - Radvaň
Banská Štiavnica - Banská Belá
Bardejov - Raslavice
Bartošova Lehôtka - Honská Dúbrava
Bartošová Lehôtka - Kremnica
Beluša
Bernolákovo - Bratislava Vajnory
Bernolákovo - Senec
Blhovce - Hajnáčka
Bratislava hl. stanica - Bratislava Nové Mesto
Bratislava hl. stanica - Bratislava Vinohrady
Bratislava Lamač - Devínska Nová Ves
Bratislava Nové Mesto - Bratislava hl. stanica
Brestovany - Leopoldov
Brestovany - Trnava
Breznička - Lučenec
Breznička - Poltár
Brezno - Podbrezová
Brzotín - Rožňava
Brzotín - Slavec Jaskyňa
Bystričany - Oslany
Bystričany - Zemianske Kostolány
Bytča - Dolný Hričov
Cífer - Trnava
Čadca - Turzovka
Čachtice - Vaňovce
Čaňa št. hranica - Čaňa
Čata - Štúrovo
Čeľovce - výh. Slivník
Červená Skala - Heľpa
Čierne nad Topľou - Vranov nad Topľou
Čoltovo - Tornaľa
Čremošné - Harmanec jaskyňa
Čremošné - odb. Dolná Štubňa
Devínska Nová Ves - Zohor

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 2. časť

Medzistaničný úsek
Diviaky - odb. Dolná Štubňa
Diviaky - Príbovce
Diviaky - Príbovce-Rakovo
Dobšinská ľadová Jaskyňa - Mlynky
Dobšinská ľadová Jaskyňa - Telgárt
Dolná Štubňa - Horná Štubňa
Dolný Harmanec - Harmanec jaskyňa
Dolný Hričov - Bytča
Dubnica nad Váhom - Ilava
Dubová - Podbrezová
Dvorníky - Hrhov
Dvory nad Žitavou
Galanta
Gáň - Sereď
Gašparovo
Gbelce - Mužla
Gbely - Kúty
Gelnica - Margecany
Gelnica - Prakovce
Gemerská Hôrka - Čoltovo
Hajnáčka - Urbánka
Hajnáčka - výh. Urbánka
Handlová - Chrenovec
Handlová - Sklené pri Handlovej
Haniska pri Košiciach - Barca
Hanušovce nad Topľou
Hanušovce nad Topľou - Nemcovce
Harmanec jaskyňa - Uľanka
Heľpa - Polomka
Hlohovec - Rišňovce
Hnilec
Hnilec - Nálepko
Hnúšťa - Rimavská Baňa
Hnúšťa - Tisovec
Holíč nad Moravou - Gbely
Holiša - Lučenec
Horná Streda - Piešťany
Horná Štubňa - Kremnické Bane
Horná Štubňa - Sklené pri Handlovej
Hrhov

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 3. časť

Medzistaničný úsek
Hrhov - Jablonov nad Turnou
Hrinište - Trebišov
Hronská Dúbrava - Zvolen os. stanica
Hronská Dúbrava - Bartošová Lehôtka
Hronská Dúbrava - Kozelník
Hronská Dúbrava - Žiar nad Hronom
Hronský Beňadik
Hronský Beňadik - výh. Tekovská Breznica
Hronský Beňadik - Tekovská Breznica
Humenné - Kamenica nad Cirochou
Humenné - Koškovce
Humenné- Strážske
Chrenovec - Handlová
Chrenovec - Prievidza
Chrenovec - Prievidza os. Stanica
Ilava - Dubnica nad Váhom
Ilava - Ladce
Ipeľský Sokolec - Pastovce
Ipeľský Sokolec - Šahy
Jablonica - Hlboké
Jablonica - výh. Dúbrava
Jablonov nad Turňou
Jablonov nad Turňou - Hrhov
Jesenské - výh. Vinohrady
Kapušany pri Prešove - Nemcovce
Kapušany pri Prešove - Raslavice
Kapušany pri Prešove - Šarišské Lúky
Kežmarok - Spišská Belá
Komárno - Zlatná na Ostrove
Konská pri Rajci - Rajec
Kostoľany nad Hornádom - Košice
Kostoľany nad Hornádom - Kysak
Košice
Košice - Kostoľany nad Hornádom
Koškovce - Radvaň nad Laborcom
Koškovce - Udavské
Kozárovce
Kozárovce - Hronský Beňadik
Kráľová Lehota
Kráľová Lehota - Liptovský Hrádok

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 4. časť

Medzistaničný úsek
Kráľova Lehota - Východná
Kraľovany - Párnica
Kraľovany - Turany
Krásna nad Hornádom - Nižná Myšľa
Krásno nad Kysucou - Čadca
Krásno nad Kysucou - Kysucké Nové Mesto
Kremnica - Bartošová Lehôtka
Kremnica - Kremnické Bane
Kremnické Bane - Horná Štubňa
Kremnické Bane - Kremnica
Kriváň - Lovinobaňa
Kriváň - Stožok
Križovany nad Dudváhom - Trnava
Krompachy - Spišské Vluchy
Kúty - Gbely
Kúty - Sekule
Kuzmice - Michaľany
Kysak
Kysak - Kostoľany nad Hornádom
Kysak - Ličartovce
Kysak - Malá Lodina
Kysak - výh. Ličartovce
Kysucké Nové Mesto - Žilina
Ladce- Ilava
Leopoldov
Leopoldov - Brestovany
Leopoldov - Veľké Kostoľany
Leopoldov - výh. Brestovany
Levice - Tekovský Hrádok
Ličartovce - Kysak
Lietavská Lúčka - Bytčica
Lietavská Lúčka - Rajec
Lipany - Sabinov
Lipovník
Liptovská Teplá - Ružomberok
Liptovský Hrádok - Liptovský Mikuláš
Liptovský Mikuláš - Lipzovský Hrádok
Liptovský Mikuláš - Paludza
Liptovský Mikuláš - výh. Palúdzka
Lisková - Liptovská Teplá

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 5. časť

Medzistaničný úsek
Lovinobaňa - Podrečany
Ľubochňa - Ružomberok
Lučenec - Breznička
Lučenec - Tomášovce
Lúky pod Makytou - Púchov
Lúky pod Makytov - Lúky pod Makytov št. hr.
Lužianky - Nitra
Makov - Turzovka
Malá Lodina - Kysak
Malá Lodina - Margecany
Malacky - Veľké Leváre
Malacky - Zohor
Margecany - Krompachy
Margecany - Malá Lodina
Margecany - Gelnica
Markušovce - Spišská Nová Ves
Markušovce - Spišské Vlachy
Medzibrod - Slovenská Ľupča
Medzibrod - Dubová
Medzibrod - Slovenská Ľupča
Medzilaborce - Radvaň nad Laborcom
Mičaľany - Slovenské Nové Mesto
Michalovce - Bánovce nad Ondavou
Michalovce - Petrovce nad Laborcom
Michalovce - Strážske
Mníchova Lehota - Bánovce nad Bebravou
Mníchová Lehota - Trenčianska Turná
Mníšek nad Hnilcom - Prakovce
Mníšek nad Hnilcom - Švedlár
Mužla - Gbelce
Myjava - Vrbovce
Nálepkovo - Hnilec
Nálepkovo - Mníšek nad Hnilcom
Nálepkovo - Švedlár
Nemcovce - Hanušovce nad Topľou
Nemcovce - Kapušany pri Prešove
Nižná Myšľa - Krásna nad Hornádom
Nižná Myšľa - Ruskov
Nižný Hrabovec - Strážske
Nová Baňa - Hronský Beňadik

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 6. časť

Medzistaničný úsek
Nová Baňa - Žarnovica
Nováky - Koš
Nováky - Prievidza
Nováky - Prievidza nákl. Stanica
Nováky - Zemianske Kostoľany
odb. Dolná Štubňa - Diviaky
odb. Dolná Štubňa - Horná Štubňa
Oslany - Veľké Uherce
Oslany - Bystričany
Palárikovo - Nové Zámky
Paludza
Paprad - Poriadie
Pastovce - Ipeľský Sokolec
Petrovce nad Laborcom - Michalovce
Pezinok
Pezinok - Šenkvice
Piešťany - Veľké Kostoľany
Piešťany - výh. Horná Streda
Plešivec - Gemerská Hôrka
Plešivec - Slavec Jaskyňa
Podbiel - Nižná
Podbrezová - Dubová
Podolíneček - Forbasy
Podolíneček - Spišská Belá
Podolíneček - Stará Ľubovňa
Podrečany - Lovinobaňa
Podunajské Biskupice
Poltár - Zlatno
Poprad - Vydrník
Poprad-Tatry - Vydrník
Poriadie - výh. Paprad'
Potvorice - Nové Mesto nad Váhom
Považská Bystrica - Považská Teplá
Považská Bystrica - Púchov
Považská Teplá - Považská Bystrica
Považská Teplá - Bytča
Prakovce - Mníšek nad Hnilcom
Prakovce - Gelnica
Prešov - Šarišské Lúky
Prešov - Veľký Šariš

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 7. časť

Medzistaničný úsek
Pribeník - Veľký Horeš
Príbovce - Rakovo - Martin
Prievidza - Chrenovec
Prša - Fiľakovo
Pstruša - Stožok
Púchov - Ladce
Púchov - Lúky pod Makytou
Púchov - Považská Bystrica
Radvaň
Radvaň nad Laborcom - Koškovce
Radvaň nad Laborcom - Medzilaborce
Rajec - Lietavská Lúčka
Raková - Staškov
Raslavice - Bardejov
Raslavice - Kapušany pri Prešove
Remata - Handlová
Rimavská Baňa - Hnúšťa
Rimavská Seč
Rimavská Sobota - Rimavská Baňa
Rišňovce - Hlohovec
Rožňava - výh. Brzotín
Ruskov
Ružomberok - Ľubochňa
Sabinov - Lipany
Sekule - Kúty
Sekule - Veľké Leváre
Senec - Bernolákovo
Senica
Senica - Jablonica
Siladice - Sereď
Skalité - Skalité Serafinov
Sklené pri Handlovej - Handlová
Sklené pri Handlovej - Horná Štubňa
Sládkovičovo - Galanta
Sládkovičovo - Senec
Slanec
Slanec - Ruskov
Slatinka - Zvolen nákl.st
Slivník - Čelovce
Slivník - Kuzmice

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 8. časť

Medzistaničný úsek
Slivník - Slanec
Slovenské Nové Mesto - Michalany
Slovesnká Ľupča - Medzibrod
Spišská Belá - Kežmarok
Spišská Belá - Podolíne
Spišská Nová Ves - Vydrník
Spišské Vlasy - Krompachy
Spišské Vlasy - Markušovce
Stará Ľubovňa - Podolíne
Stará Turá - Vaďovce
Stará Turá - výh. Paprad'
Starý Smokovec - Tatranská Polianka
Strážske
Strážske - Michalovce
Strážske - Nižný Hrabovec
Svätý Jur - Bratislava Rača
Šahy - Čata
Šajdíkove Humence - Senica
Šajdíkove Humence - Šaštín-Stráže
Šaľa - Galanta
Šarišské Lúky - Kapušany pri Prešove
Šarišské Lúky - Prešov
Šaštín Stráže - Šajdíkove Humence
Šenkvice - Cífer
Šenkvice - Pezinok
Štrba
Štrkovec - Lenartovce
Štrkovec - Tornaľa
Štúrovo - Čata
Štúrovo - Štúrovo št. hranica
Štúrovo št. hranica - Štúrovo
Švedlár - Mníšek nad Hnilcom
Švedlár - Nálepko
Tatranská Lomnica - Studený Potok
Tatranská Polianka - Starý Smokovec
Tekovská Breznica - Hronský Beňadik
Tekovská Breznica - Nová Baňa
Tekovské Lužany - Želiezovce
Tekovský Hrádok - Levice
Tomášovce - Lučenec

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 9. časť

Medzistaničný úsek
Topoľčany - Bošany
Trebišov - Čelovce
Trebišov - Úpor
Trenčianska Turná – Mníchova Lehota
Trenčianske Jastrabie - Svinná
Trenčín - Chynorany
Trenčín - Trenčianska Teplá
Trnava
Trnava - Cífer
Turany
Turany - Kraľovany
Turany - Vrútky nakl. stanica
Turzovka - Staškov
Turzovka - Vysoká nad Kysucou
Tvrdošovce- Trnovec nad Váhom
Udavské - Humenné
Udavské - Koškovce
Uľanka - Harmanec jaskyňa
Uľanka - Kostiviarska
Úpor - Michaľany
Úpor - Trebišov
Vaďovce - Čachtice
Vaďovce - Stará Turá
Varín - odb. Váh
Varín - Vrútky
Veľké Kostoľany - Leopoldov
Veľké Kostoľany- Piešťany
Veľké Leváre - Malacky
Veľké Leváre - Sekule
Veľké Uherce - Oslany
Veľké Uherce - Veľké Bielice
Veľký Horeš - Somotor
Veľký Šariš - Sabinov
Vlkanová - Radvaň
Vlkanová - Sliač kúpele
Vojany ŠRT - Budkovce ŠRT
Vrútky - Varín
Vrútky nakl. stanica
Vrútky nakl. stanica - Turany
Vydrník - Poprad

Tab. 1-21 Lokalizácia úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - dokončenie

Medzistaničný úsek
Vydrník - Poprad-Tatry
Vydrník - Spišská Nová Ves
vých. Brestovany - Leopoldov
vých. Brestovany - Trnava
vých. Čelovce - Trebišov
vých. Čelovce - vých. Slivník
vých. Čoltovo
vých. Čoltovo - Tornaľa
vých. Dúbrava - Smolenice
vých. Holiša - Lučenec
vých. Horná Streda - vých. Potvorice
vých. Papraď - Poriadie
vých. Podrečany - Lovinobaňa
vých. Slatinka
vých. Slatinka - Zvolen nakl. stanica
vých. Slivník - Slanec
vých. Svätý Jur - Pezinok
vých. Tekovská Breznica
Východná
Východná - Kráľová Lehota
Východná - Štrba
Vysoká nad Kysucou - Turzovka
Vysoká pri Morave – Záhorská Ves
Záhorská Ves - Zohor
zastávka Plavecký Štvrtok
Zemianske Kostoľany - Bystričany
Zemianske Kostoľany - Nováky
Zlatná na Ostrove - Zemianska Olča
Zlatno - Poltár
Zohor
Zohor - Devínska Nová Ves
Zohor - Malacky
Zvolen nakl. stanica - Slatinka
Zvolen os. stanica - Sliač kúpele
Zvolen os. stanica - Hronská Dúbrava
Žarnovica - Hliník nad Hronom
Žiar nad Hronom - Hliník nad Hronom
Žiar nad Hronom - Hronská Dúbrava
Žilina - Kysucké Nové Mesto
Žilina - Varín

Početnosť úhynov živočíchov z hľadiska druhov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 je uvedená v tabuľke 1-22.

Z hľadiska druhov najvýraznejší podiel predstavovala rovnako ako v roku 2013 srnčia zver s 56,17 % a diviacia zver s 14,78 %, za nimi nasledovala jelenia zver (13,24 %) a neidentifikovateľné jedince uhynutých živočíchov s 5,14 %.

Tab. 1-22 Početnosť úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014

	2013		2014		+/-	
	ks	%	ks	%	ks	%
danielia zver	4	0,44	1	0,13	-3	-75
diviacia zver	76	8,36	115	14,78	39	51,32
jazvec	1	0,11	1	0,13	0	0,00
jelenia zver	109	11,99	103	13,24	-6	-5,50
líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	1	0,11	1	0,13	0	0,00
medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	5	0,55	8	1,03	3	60,00
srnčia zver	598	65,79	437	56,17	-161	-26,92
vtáky / Aves (neidentifikovaný druh)	11	1,21	18	2,31	7	63,64
dobytok	3	0,33	3	0,39	0	0,00
kone	-	-	3	0,39	-	-
kozy	5	0,55	16	2,06	11	220,00
pes	27	2,97	24	3,08	-3	-11,11
ovce	20	2,20	8	1,03	-12	-60,00
neidentifikovateľný	49	5,39	40	5,14	-9	-18,37
Spolu	909	-	778	-	-131	-14,41

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov ŽSR

V roku 2014 spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy bola stanovená na 21 244,08 Eur.

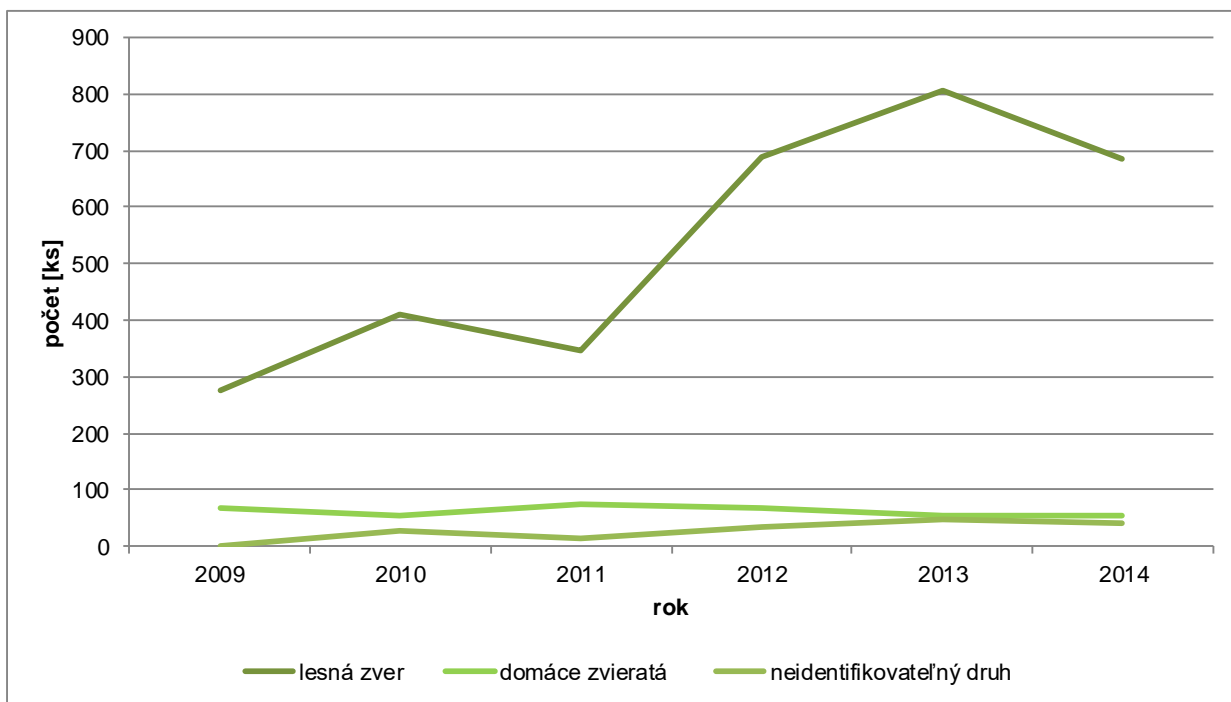
Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 až 2014 je uvedený v tabuľke 1-23 a graficky znázornený na obr. 1-8.

Tab. 1-23 Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 - 2014

	Počet [ks]					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
lesná zver	277	411	347	690	805	684
domáce zvieratá	66	54	76	69	55	54
neidentifikovateľný druh	-	26	13	33	49	40
Spolu	343	491	436	792	909	778

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov ŽSR

Obr. 1-8 Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 - 2014

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov ŽSR

Z celkového počtu uhynutých zvierat tvorí v roku 2009 lesná zver 80,76 % a domáce zvieratá 19,24 %. V rámci uvedenej evidencie sú zaznamenané predovšetkým väčšie zvieratá, ako jelenia zver, srnčia zver, diviak, medveď, dobytok a pod. Strety s menších zvierat ako napr. vydra pravdepodobne nie sú evidované.

Z hľadiska druhov najvýraznejší podiel predstavovala jelenia zver s 45,77 % a srnčia zver (22,16 %), za nimi nasledovali domáce zvieratá, konkrétne ovce s 16,03 %.

V roku 2009 spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy bola stanovená na 2 688,70 Eur.

Prírastok 148 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v roku 2010 predstavuje výrazný nárast oproti roku 2009 (43,15 %).

V roku 2010 tvorila lesná zver 83,71 %, domáce zvieratá 11,00 % a neidentifikovateľné živočíchy tvorili 5,30 % z celkového počtu uhynutých zvierat.

Rovnako ako v roku 2009 tvorila jelenia zver (36,25 %) a srnčia zver (51,09 %) najvýraznejší podiel uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami. Za nimi nasledovali domáce zvieratá pes (44,44 %), kozy (25,93 %) a ovce (24,07 %).

Spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v roku 2010 bola stanovená na 13 277,55 Eur.

Úbytok 55 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy v roku 2011 predstavuje pokles oproti roku 2010 o 11,20 %.

Z hľadiska druhov najvýraznejší podiel predstavovala jelenia zver s 34,40 % a srnčia zver (32,80 %), za nimi nasledovala diviacia zver (10,09 %) a domáce zvieratá, konkrétne ovce s 8,03 %.

V roku 2011 spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu

s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy bola stanovená na 2 655,51 Eur.

V roku 2012 prírastok 356 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravy predstavuje nárast oproti roku 2011 o 81,65 %.

Z hľadiska druhov najvýraznejší podiel predstavovala srnčia zver s 50,00 % a jelenia zver s 21,84 %, za nimi nasledovala diviacia zver (11,99 %) a neidentifikovateľné jedince uhynutých živočíchov s 4,17 %.

V roku 2012 spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy bola stanovená na 15 933,06 Eur.

V roku 2013 prírastok 117 kusov uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry predstavuje nárast oproti roku 2012 o 14,77 %.

Z hľadiska druhov najvýraznejší podiel predstavovala srnčia zver s 65,79 % a jelenia zver s 11,99 %, za nimi nasledovala diviacia zver (8,36 %) a neidentifikovateľné jedince uhynutých živočíchov s 5,39 %.

V roku 2013 spoločenská hodnota chránených druhov živočíchov uhynutých v dôsledku stretu s dopravným prostriedkom v rámci železničnej dopravy bola stanovená na 13 277,55 Eur.

Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 až 2014 je uvedený v tabuľke 1-24.

Tab. 1-24 Vývoj početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov v rámci železničnej dopravy v rokoch 2009 - 2014

	Počet [ks]					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
danielia zver					4	1
diviacia zver	37	45	44	95	76	115
jazvec	-	-	-	2	1	1
jelenia zver	157	149	150	173	109	103
líška obyčajná / <i>Vulpes vulpes</i>	-	-	1	-	1	1
muflónia zver	-	1	-	3	-	-
medveď hnedý / <i>Ursus arctos</i>	1	5	1	6	5	8
srnčia zver	76	210	143	396	598	437
vtáky	6	1	8	15	11	18
dobytok	-	1	6	1	3	3
kone	-	1	1	11	-	3
kozy	2	14	10	16	5	16
krava / teľa	-	-	-	1	-	-
pes	5	24	24	24	27	24
ovce	55	13	35	13	20	8
somár	-	-	-	3	-	-
neidentifikovateľný	-	-	13	33	49	40
Spolu	302	491	436	792	909	778

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov ŽSR

1.2.3 STRETY ŽIVOČÍCHOV S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI V RÁMCI LETECKEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Zrážky lietadiel s vtákmi alebo inými živočíchmi predstavujú takmer vždy ohrozenie cestujúcich a posádky a často aj ohrozenie tretích osôb na zemi. Primárne škody na majetku spôsobené týmito zrážkami predstavujú každoročne veľké straty pre leteckých dopravcov, čo sa vždy premietne do cien ponúkaných služieb. Nemalý podiel majú aj sekundárne straty vzniknuté meškaním a rušením letov.

Prevenca zrážok lietadiel so živočíchmi začína na letisku, pretože väčšina zrážok lietadiel s vtákmi a inými živočíchmi sa stáva na letisku a v jeho bezprostrednej blízkosti počas konečnej fázy priblíženia, pristátia, vzletu a stúpania po vzlete. Z tohto dôvodu sú všetky voľne pohybujúce sa zvieratá na letisku a vtáky na letisku a v jeho blízkom okolí považované za potenciálne nebezpečenstvo pre letisko a prevádzku lietadiel.

Úlohou Dopravného úradu, divízie civilného letectva je dozorovať zabezpečovanie biologickej ochrany letísk v súlade s požiadavkami International Civil Aviation Organization (ICAO).

Úlohy biologickej ochrany letísk:

- vykonávať zber a analýzu informácií o výskyte živočíchov na letisku a v jeho okolí a stretoch lietadiel so živočíchmi,
- využívať výsledky ornitologického a ekologického prieskumu a vyhodnocovanie ornitologickej situácie na letiskách a v ich letiskových priestoroch,
- realizovať preventívne dlhodobé opatrenia zamerané na zníženie rizika zrážok lietadiel so živočíchmi na letisku a v jeho okolí,
- realizovať aktívne operatívne opatrenia špecifického a všeobecného charakteru na plašenie a rozptyľovanie vtáctva pred začiatkom a v priebehu letovej prevádzky,
- udržiavať vysokú odbornú pripravenosť personálu zabezpečujúceho biologickú ochranu letísk.

S cieľom zamedziť zrážkam lietadiel s vtáctvom určuje Letecký úrad SR (s účinnosťou od 01. 01. 2014 sa Dopravný úrad zriadený zákonom č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov stal právnym nástupcom Leteckého úradu Slovenskej republiky) pre letiská ornitologické ochranné pásma.

Letecký úrad SR monitoruje biologickú ochranu na šiestich medzinárodných letiskách Slovenskej republiky:

- Letisku M. R. Štefánika – Airport Bratislava,
- Letisku Košice,
- Letisku Piešťany,
- Letisku Sliač,
- Letisku Žilina,
- Letisku Poprad -Tatry.

V roku 2014 bol zaznamenaný opačný trend ako v roku 2013, t. j. nárast počtosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry, ktorý predstavoval 30,43 % (tabuľka 1-25).

Tab. 1-25 Počet úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v roku 2014

Letisko	Počet				+/-	
	2013		2014			
	ks	%	ks	%	ks	%
Letisko M.R. Štefánika - Airport Bratislava, BTS	18	39,13	29	48,33	11	61,11
Letisko Košice, KSC	15	32,61	25	41,67	10	66,67
Letisko Piešťany, PZY	1	2,17	-	-	-	-
Letisko Sliač, SLD	11	23,91	4	6,67	-7	-63,64
Letisko Žilina, ILZ	-	-	-	-	-	-
Letisko Poprad-Tatry, TAT	1	2,17	2	3,33	1	100,00
Spolu	46	-	60	-	14	30,43

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov medzinárodných letísk SR

Druhové zastúpenie živočíchov uhynutých v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry za rok 2014 je uvedené v tabuľke 1-26.

Tab. 1-26 Počet úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v roku 2014

Druh	Počet				+/-	
	2013		2014			
	ks	%	ks	%	ks	%
bažant poľovný / Phasianus colchicus	1	2,17	-	-	-	-
belorítka domová / Delichon urbica	1	2,17	2	3,33	1	100,00
čajka smejivá / Larus ridibundus	2	4,35	4	6,67	2	100,00
čajka striebřistá / Larus argentatus	-	-	3	5,00	-	-
dážďovník tmavý / Apus apus	1	2,17	-	-	-	-
hrdlička záhradná / Streptopelia decaocto	1	2,17	-	-	-	-
kaňa popolavá / Circus pygargus	1	2,17	1	1,67	0	0,00
kuvik plačlivý / Athene noctua	-	-	2	3,33	-	-
lastovička domová / Hirundo rustica	4	8,70	5	8,33	1	25,00
myšiak lesný / Buteo buteo	3	6,52	3	5,00	0	0,00
myšiarka močiarna / Asio flammeus	1	2,17	-	-	-	-
myšiarka ušatá / Asio otus	2	4,35	2	3,33	0	0,00
netopier / Chiroptera sp.	-	-	4	6,67	-	-
netopier hrdzavý/raniak hrdzavý / Nyctalus noctula	1	2,17	-	-	-	-
prepelica poľná / Coturnix coturnix	1	2,17	-	-	-	-
sokol červenonohý / Falco vespertinus	1	2,17	1	1,67	0	0,00
sokol myšiar / Falco tinnunculus	10	21,74	23	38,33	13	130,00
straka čiernozobá / Pica pica	-	-	1	1,67	-	-
strnádka snežná / Plectrophenax nivalis	-	-	1	1,67	-	-
škorec sp.	1	2,17	-	-	-	-
škvránok poľný / Alauda arvensis	2	4,35	1	1,67	-1	-50,00
trasochvost biely / Motacilla alba	2	4,35	1	1,67	-1	-50,00
včelárík zlatý / Merops apiaster	2	4,35	2	3,33	0	0,00
vrabec poľný / Passer montanus	-	-	1	1,67	-	-
zajac poľný / Lepus europaeus	5	10,87	3	5,00	-2	-40,00
neidentifikovaný	4	8,70	-	-	-	-
Spolu	46	-	60	-	14	30,43

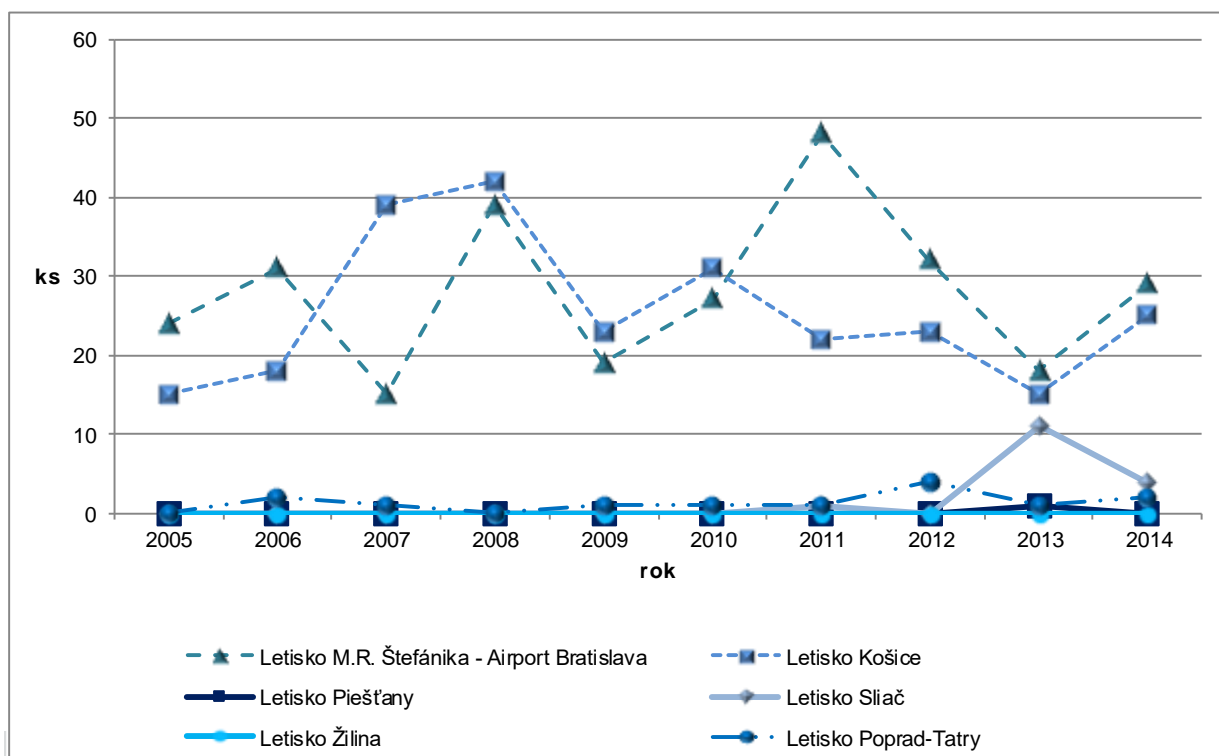
Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov medzinárodných letísk SR

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 88,33 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 patrilo do triedy vtáky (Aves) a 11,67 % do triedy cicavce (Mammalia).

Spoločenská hodnota uhynutých chránených druhov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2014 v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry bola stanovená na 32 164,60 Eur.

Trend úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v rokoch 2005 až 2014 znázorňuje obr. 1-9 a tabuľka 1-27.

Obr. 1-9 Vývoj počtu úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v rokoch 2005 - 2014

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov medzinárodných letísk SR

V roku 2009 došlo k poklesu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci medzinárodných letísk SR o 46,91 %.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 93,02 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravy v roku 2009 patrilo do triedy vtáky (Aves) a 6,98 % do triedy cicavce (Mammalia).

Pokles počtu uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravy v roku 2009 oproti roku 2008 sa prejavilo aj znížením spoločenskej hodnoty uhynutých chránených druhov živočíchov, ktorá dosiahla 30 571,30 Eur.

Naopak v roku 2010 je pozorovaný opačný trend, kedy došlo k nárastu stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami oproti roku 2009 o 37,21 %.

V roku 2010 z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov nedošlo k výraznej zmene pomeru jednotlivých tried živočíchov. Do triedy vtáky (Aves) patrilo 89,83 % uhynutých živočíchov v dôsledku

stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravy a 10,17 % patrilo do triedy cicavce (Mammalia).

Spoločenská hodnota uhynutých chránených druhov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2010 v rámci leteckej dopravy bola stanovená na 19 152,70 Eur.

V roku 2011 pokračoval trend z roku 2010, kedy došlo k prírastku v početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry o 22,03 %.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 93,06 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravy v roku 2011 patrilo do triedy vtáky (Aves) a 6,94 % do triedy cicavce (Mammalia).

Spoločenská hodnota uhynutých chránených druhov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2011 v rámci leteckej dopravy bola stanovená na 38 106,26 Eur.

V roku 2012 bol sledovaný opačný trend ako v roku 2010 a 2011. Pokles v početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry tvoril 18,06 %.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 89,83 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravy v roku 2012 patrilo do triedy vtáky (Aves) a 10,17 % do triedy cicavce (Mammalia).

Spoločenská hodnota uhynutých chránených druhov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2012 v rámci medzinárodných letísk SR bola stanovená na 33 558,77 Eur.

V roku 2013 bol zaznamenaný rovnaký trend ako v roku 2012 pokles v početnosti úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry predstavoval 22,03 %.

Z hľadiska systematického zatriedenia živočíchov 78,26 % uhynutých živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v roku 2013 patrilo do triedy vtáky (Aves) a 13,04 % do triedy cicavce (Mammalia).

Spoločenská hodnota uhynutých chránených druhov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v roku 2013 v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry bola stanovená na 22 140,16 Eur.

V tabuľke 1-28 je uvedený vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v rokoch 2005 až 2014.

Tab. 1-27 Vývoj počtu úhynu živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami v leteckej doprave v rokoch 2005 - 2014

Letisko	Počet [ks]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Letisko M.R. Štefánika - Airport Bratislava, BTS	24	31	15	39	19	27	48	32	18	29
Letisko Košice, KSC	15	18	39	42	23	31	22	23	15	25
Letisko Piešťany, PZY	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Letisko Sliač, SLD	-	-	-	-	-	-	1	-	11	4
Letisko Žilina, ILZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Letisko Poprad-Tatry, TAT	-	2	1	-	1	1	1	4	1	2
Spolu	39	51	55	81	43	59	72	59	46	60

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov medzinárodných letísk SR

Tab. 1-28 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v rokoch 2005 - 2014 - 1. časť

Druh	Počet [ks]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
bažant poľovný / <i>Phasianus colchicus</i>	-	-	-	-	1	1	-	2	1	-
belorítka domová / <i>Delichon urbica</i>	4	-	-	-	-	-	10	-	1	2
brehuľa hnedá / <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-
čajka smejivá / <i>Larus ridibundus</i>	2	4	4	4	17	21	2	6	2	4
čajka striebriстая / <i>Larus argentatus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
dážďovník obyčajný / <i>Apus apus</i>	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
dážďovník tmavý / <i>Apus apus</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-
drozd čvíkotavý / <i>Turdus pilaris</i>	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-
holub domáci / <i>Columba livia</i> f. <i>domestica</i>	-	-	-	8	-	-	-	2	-	-
hrdlička záhradná / <i>Streptopelia decaocto</i> ☞	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-
hus divá / <i>Anser anser</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
hvizdák sp. / <i>Numenius</i> sp.	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
jarabica poľná / <i>Perdix perdix</i>	-	-	3	-	-	1	-	1	-	-
kaňa popolavá / <i>Circus pygargus</i>	1	-	-	2	-	-	1	-	1	1
kormorán veľký / <i>Phalacrocorax carbo</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
kulík riečny / <i>Charadrius dubius</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
kuvik plačlivý / <i>Athene noctua</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
labuň hrbozobá / <i>Cygnus olor</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
lastovička domová / <i>Hirundo rustica</i>	-	5	3	6	-	6	2	5	4	5
lastovička sp. / <i>Hirundo</i> sp.	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
mačka domáca / <i>Felis silvestris</i> f. <i>catus</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
myšiak hrdzavý / <i>Buteo rufinus</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
myšiak lesný / <i>Buteo buteo</i>	1	-	4	11	2	2	1	2	3	3
myšiarka močiarna / <i>Asio flammeus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
myšiarka ušatá / <i>Asio otus</i>	-	-	3	2	-	2	3	1	2	2
netopier / <i>Chiroptera</i> sp.	1	1	2	-	-	4	1	1	-	4
netopier hrdzavý/raniak hrdzavý / <i>Nyctalus noctula</i>	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-

Tab. 1-28 Vývoj počtu úhynov živočíchov v dôsledku stretov s dopravnými prostriedkami z hľadiska druhov živočíchov v rámci leteckej dopravnej infraštruktúry v rokoch 2005 - 2014 - dokončenie

Druh	Počet [ks]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
plamienka driemavá / <i>Tyto alba</i>	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
pobrežník belavý / <i>Calidris alba</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
prepelica poľná / <i>Coturnix coturnix</i>	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
skaliarik sivý / <i>Oenanthe oenanthe</i>	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
sokol červenonohý / <i>Falco vespertinus</i>	-	1	3	2	1	-	3	1	1	1
sokol lastovičiar / <i>Falco subbuteo</i>	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
sokol myšiár / <i>Falco tinnunculus</i>	21	23	25	31	15	14	23	22	10	23
sokol rároh / <i>Falco cherrug</i>	1	-	-	1	1	-	1	1	-	-
sova lesná / <i>Strix aluco</i>	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
straka čiernozobá / <i>Pica pica</i>	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
strnádka snežná / <i>Pectrophenax nivalis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
škorec lesklý / <i>Sturnus vulgaris</i>	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
škorec sp.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
škovránok poľný / <i>Alauda arvensis</i>	-	-	3	-	-	1	1	1	2	1
trasochvost biely / <i>Motacilla alba</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
včelárík zlatý / <i>Merops apiaster</i>	-	-	-	-	-	-	-	3	2	2
vrabec domový / <i>Passer domesticus</i>	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
vrabec poľný / <i>Passer montanus</i>	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1
vrana túlavá / <i>Corvus corone</i>	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
zajac poľný / <i>Lepus europaeus</i>	6	13	1	4	2	2	4	4	5	3
neidentifikovaný druh	2	1	-	-	-	-	-	-	4	-
Spolu	39	51	55	81	43	59	72	59	46	60

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov medzinárodných letísk SR

1.3 VÝSKYT INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN V RÁMCI DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Negatívne na biologickú diverzitu vplýva rozširovanie invázných druhov rastlín. Stupeň, v akom sa invázne druhy vyskytujú v súčasnosti, je väčší ako v minulosti, čo je spôsobené permanentnou zmenou krajiny v dôsledku činnosti poľnohospodárstva, lesníctva, chovu hospodárskych zvierat a dopravy.

Invázne druhy sú nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť.

Invázie nepôvodných (cudzokrajných) rastlinných druhov sú aktuálnym celosvetovým problémom a po degradácii biotopov sú druhou najväčšou hrozbou pre biodiverzitu.

V rámci medzinárodných dohovorov a legislatívy Európskej únie sa týmto závažným problémom zaoberajú:

- ❖ Dohovor o biologickej diverzite (čl. 8 písmeno h)
- ❖ Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (čl. 11 písmeno 2B)
- ❖ Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (Rezolúcie č.5,6, VII. 14 VIII. 18)
- ❖ Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (čl. 22 písmeno b)

Relevantná legislatíva SR:

- zákon 543/2002 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- vyhláška 24/2003 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov
- zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

Vládou schválené záväzné dokumenty:

- ◆ Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku schválená dňa 01. 04. 1997 uznesením vlády SR č. 231/1997
- ◆ Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 schválená uznesením vlády č. 12/2014 zo dňa 08. 01. 2014
- ◆ Akčný plán pre implementáciu opatrení vyplývajúcich z aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020 schválený Uznesením vlády SR č. 442/2014 zo dňa 10. 09. 2014
- ◆ Aktualizovaný Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008 – 2014 schválený uznesením vlády SR č. 848/2007 dňa 03. 10. 2007
- ◆ Akčný plán na roky 2008 - 2011 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008 – 2014 schválený uznesením vlády č. 848/2007 zo dňa 03. 10. 2007
- ◆ Akčný plán na roky 2012 - 2014 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008-2014 schválený dňa 07. 09. 2011 uznesením vlády č. 588/2011

- ◆ Aktualizovaný Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2021 a jeho Akčného plánu pre mokrade na roky 2015 – 2018 schváleného dňa 03. 06. 2015 uznesením vlády č. 304/2015.

V roku 2015 bol pripravený Aktualizovaný Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2021 a Akčný plán na roky 2015 – 2018 k návrhu aktualizovaného Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2021.

Nepôvodný druh podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je druh, ktorý sa vyskytuje mimo svojho prirodzeného areálu, ako aj mimo areálu v rámci svojho prirodzeného rozptylového potenciálu; za nepôvodný druh sa považuje aj kríženec jedincov pôvodného druhu a nepôvodného druhu.

Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov zahŕňa:

- reguláciu zámerného rozširovania nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce,
- sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov,
- odstraňovanie nepôvodných druhov, ktoré sa samovoľne šíria a vytlačujú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť (ďalej len "invázne druhy").

Opatrenia na ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov:

- Za hranicami zastavaného územia obce nepôvodný druh rastliny alebo živočícha, s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo po dohode s ministerstvom pôdohospodárstva, druhov uvedených v schválenom lesnom hospodárskom pláne alebo druhov pestovaných v poľnohospodárskych kultúrach a energetických porastoch, možno rozširovať so súhlasom ministerstva, ak tento zákon neustanovuje inak.
- Invázne druhy je zakázané dovážať, držať, pestovať, rozmnožovať, obchodovať s nimi, ako aj s ich časťami alebo výrobkami z nich, ktoré by mohli spôsobiť samovoľné rozšírenie invázneho druhu.
- Vlastník (správca, nájomca) pozemku je povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku spôsobmi podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu.
- Orgán ochrany prírody nariadi vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, na ktorom sa vyskytujú invázne druhy, vykonať na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu, opatrenia na odstránenie invázných druhov.
- V prípade nebezpečenstva vzniku škodlivých následkov na prírode a krajine môže orgán ochrany prírody vykonať na náklady pôvodcu šírenia invázných druhov, ak je známy, inak na svoje náklady, odstránenie invázných druhov sám. Ak takýmto konaním orgánu ochrany prírody vznikne vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) dotknutého pozemku škoda, vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku má nárok na náhradu škody podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.
- Na účel uvedený v zákone č. 543/2002 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov orgán ochrany prírody a ním poverené osoby sú oprávnení vstupovať na cudzie pozemky na nevyhnutne potrebný čas po predchádzajúcom upozornení vlastníka (správcu, nájomcu) dotknutého pozemku, ak sa nevyžaduje povolenie na vstup podľa osobitného predpisu. Pritom sú povinní dbať na to, aby užívanie týchto pozemkov bolo rušené, čo najmenej a aby vstupom a činnosťami nevznikli škody, ktorým možno zabrániť. Vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku je povinný vstup na pozemok strpieť; tým nie je dotknuté jeho právo na náhradu škody podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.
- Zoznam invázných druhov a spôsoby ich odstraňovania ustanovuje všeobecne záväzný právny

predpis, ktoré vydalo Ministerstvo životného prostredia SR - vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

1.3.1 ZOZNAM INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN

Ustanovený vyhláškou č. 24/2003 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny:

Vedecké meno / Slovenské meno

Ambrosia artemisiifolia / ambrózia palinolistá

Fallopia sp. (syn. Reynoutria) / pohánkovec

Helianthus tuberosus / slnečnica hľuznatá (obrázok 1-10)

Heracleum mantegazzianum / boľševník obrovský

Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá

Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská

Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská

Obr. 1-10 Helianthus tuberosus / slnečnica hľuznatá

Zdroj: internet

1.3.2 SPÔSOBY ODSTRAŇOVANIA INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN

O spôsoboch ničenia invázných druhov rastlín rozhodujú najmä spôsoby ich rozmnožovania (vegetatívne, generatívne, alebo obojaké), početnosť na lokalite (výskyt jednotlivý, skupinový, masový, monokultúra), charakter a situovanie stanovišťa (najmä rovina, svah, blízkosť toku, typ pozemku), ohrozenosť a veľkosť lokality, ako i ďalšie biologické vlastnosti druhu.

1.3.2.1 VEGETATÍVNE ROZMNOŽUJÚCE SA INVÁZNE DRUHY RASTLÍN

Fallopia sp. (syn. Reynoutria) / pohánkovec

1. Mechanické a chemické spôsoby ničenia (kombinácia)

Odporúča sa využiť dvojfázový spôsob. Prvé kosenie s chemickým postrekom treba vykonať v druhej polovici mája pri výške pohánkovca asi 1 m. Najvhodnejšia výška na aplikáciu je 20 cm. Druhú fázu ničenia je potrebné uskutočniť ôsmy až desiaty týždeň po prvej fáze, t. j. v júni alebo v auguste. Medzi pokosením a chemickým postrekom by nemal uplynúť dlhší časový interval ako dva-tri týždne, lebo pohánkovec veľmi rýchlo rastie. Pri zemných prácach spojených s presunom zeminy sa nesmú narúšať podzemné časti rastlín a transportovať ich na nové lokality.

1.3.2.2 GENERATÍVNE ROZMNOŽUJÚCE SA INVÁZNE DRUHY RASTLÍN

Heracleum mantegazzianum / boľševník obrovský

Ambrosia artemisiifolia / ambrózia palinolistá

1. Mechanické spôsoby ničenia

- Pastva - vhodná je na lokalitách s hromadným výskytom druhu. Pastvou hovädzieho dobytku, oviec alebo kôz sa ničí vegetatívna fáza vývoja rastlín a mechanicky sa ničia koreňové púčiky i celé rastliny. Pastvou sa početnosť jedincov na lokalite znižuje, ale bez použitia aj ďalších spôsobov k úplnému zničeniu nedochádza.
- Vytrhávanie - vhodný spôsob ničenia semenáčikov rastlín. Odporúčaný termín na realizáciu je apríl až máj.
- Vykopávanie rastlín - vhodný spôsob na lokalitách s malým počtom jedincov. Je nevyhnutné vykopať hlavu koreňa, výkop sa musí realizovať do minimálnej hĺbky 20 cm. Odporúčaný termín na realizáciu: začiatok vegetačného obdobia. Upozornenie: zo zvyškov koreňa je rastlina schopná v pôde regenerovať.
- Orba - vhodná na poľnohospodársky využívaných stanovištiach. Jej výhodou je súčasné ničenie semenáčikov i dospelých jedincov. Po orbe je nevyhnutné osiať plochu konkurenčne silnejšími druhmi, ako ozimné žito, jarný jačmeň.
- Sekanie - sekanie rýľom sa musí vykonávať pod pôdnym povrchom, kde sa nachádzajú koreňové rozmnožovacie púčiky. Preseknutie rastliny na úrovni alebo tesne pod povrchom je neúčinné a nezabráni regenerácii rastu. Sekanie sa odporúča využiť tiež v období tvorby ešte nezrelých zelených semien, vtedy môže byť rastlina po takomto zásahu celá zničená.
- Orezávanie - realizuje sa na kvitnúcich jedincoch na začiatku mája až júna. Okolíky po zrezaní je potrebné spáliť. Zrezaním alebo odseknutím súkvetia jeden až dva razy za vegetačné obdobie sa zníži celková vitalita rastliny. Upozornenie: rastliny môžu vytvoriť náhradné menšie súkvetie, a preto takýto zásah treba niekoľkokrát za rok zopakovať.
- Orezávanie súplodí - realizuje sa 2 až 4 týždne po odkvitnutí rastliny, približne v štádiu tvorby zelených semien. Odrezané súplodia je potrebné ihneď zozbierať do vriec a spáliť. Dbať, aby semená nevypadávali. Metóda je výhodná pre izolované a málo početné lokality.

2. Chemické spôsoby ničenia

Aplikovať najmä pri veľkoplošnom rozšírení druhu. Na ničenie možno využiť viac druhov chemických prostriedkov, ich výber závisí od typu stanovišťa. Chemická aplikácia sa vykonáva v marci - apríli, môže sa však aplikovať podľa potreby od mája do konca vegetačného obdobia, keď vyrastajú prízemné ružice listov. Druhú aplikáciu je potrebné vykonať koncom mája a začiatkom júna.

3. Mechanické a chemické spôsoby ničenia (kombinácia)

Využíva sa pre veľmi vysoké a husté porasty, kde samotná chemická aplikácia nie je účinná. Preto treba najprv vysoké porasty zrezať, vysekať alebo skosiť a regenerujúce časti rastlín postriekať chemickým prípravkom. Na jar treba vysekať a odstrániť nadzemné časti rastlín a následne chemicky ošetriť ich zvyšky, ktoré zostali v zemi. Začiatkom leta treba naplniť duté stonky chemickým roztokom, aby účinok na podzemnú časť rastliny bol čo najefektívnejší.

1.3.2.3 VEGETATÍVNE I GENERATÍVNE ROZMNOŽUJÚCE SA INVÁZNE DRUHY RASTLÍN

Helianthus tuberosus / slnečnica hlúznatá
Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá
Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská
Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská

Platia spôsoby uvedené v predchádzajúcich bodoch, doplnené o nasledujúce spôsoby:

1. Mechanické spôsoby ničenia

- Opakované kosenie, vytrhávanie celých rastlín vo vegetatívnej fáze pred tvorbou súkvetia, čo je spravidla koncom júla a začiatkom augusta. V prípade zlatobyle kanadskej a obrovskej vzhľadom na rozširovanie niektorých druhov vetrom ničenie uskutočniť pred vytvorením plodov. Treba dbať, aby sa najmä ulomené časti rastlín, napríklad netýkavky žliazkatej, nedostali do toku, a tak na nové stanovišťa, podzemné časti rastlín neboli premiestňované so zeminou na nové lokality.
- Orba - najmä na veľkoplošných rovinatých stanovištiach; nie je vhodná napríklad pre porasty sústredené v sprievodnej drevinovej vegetácii tokov.
- Následné osiatie plochy najvhodnejšie pôvodnými a konkurencieschopnými druhmi rastlín. Tento spôsob treba využiť najmä pri eliminovaní rôznych typov nevyužívaných stanovišť v krajine, ale i v intravilánoch miest a obcí (na tzv. mestských úhoroch).

2. Chemické spôsoby ničenia

Využívať na ničenie tam, kde nie je možné využívať mechanický spôsob ničenia, napríklad násypy železničných tratí, navážky a iné antropogénne stanovišťa. Chemické metódy využívať aj ako vhodný spôsob ničenia veľkoplošných zárastov. Výber prípravkov závisí od typu stanovišť, treba zvážiť najmä blízkosť vodných tokov. Ich aplikácia je najlepšia v čase, keď porasty nie sú vysoké, t. j. na väčšine lokalít v máji, lebo neskôr už ich výška väčšinou presahuje 1 meter.

3. Mechanické a chemické spôsoby ničenia (kombinácia)

Tento spôsob využívať na príliš vysoké a husté porasty, kde samotná chemická aplikácia nie je účinná. Preto treba najprv vysoké porasty pokosiť a regenerujúce časti rastlín chemicky postriekať.

1.3.3 MAPOVANIE INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN

V roku 2010 sa uskutočnilo mapovanie invázných druhov rastlín v chránených územiach, ako aj mimo chránených území Štátnou ochranou prírody SR. Pričom mimo chránených území bolo zaznamenaných 53 lokalít s výskytom invázných druhov rastlín.

Z hľadiska environmentálneho indikátora Výskyt invázných druhov rastlín v rámci dopravnej infraštruktúry bol zisťovaný výskyt invázných rastlín v rámci cestnej, leteckej, železničnej a vodnej dopravnej infraštruktúry príslušnými správcami dopravnej infraštruktúry a následne bola vytvorená centrálna evidencia Výskumným ústavom dopravným, a. s.

1.3.3.1 VÝSKYT INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN V RÁMCI CESTNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

V súvislosti s mapovaním výskytu invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry boli v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) oslovení správcovia pozemných komunikácií.

Výskyt invázných druhov rastlín z hľadiska jednotlivých druhov v roku 2014 znázorňuje tabuľka 1-29.

Tab. 1-29 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry z hľadiska druhov invázných rastlín v roku 2014

Druh	Výskyt	
	[m ²]	[ks]
<i>Acer negundo</i> / javorovec jaseňolistý	170,00	-
<i>Ailanthus altissima</i> / pajaseň žliazkatý	370,00	150
<i>Asclepias syriaca</i> / glejovka americká	50,00	-
<i>Datura stramonium</i> / durman obyčajný	0,40	-
<i>Echinocystis lobata</i> / ježatec laločnatý	100,00	-
<i>Fallopia</i> sp. / pohánkovec	25 209,00	-
<i>Helianthus tuberosus</i> / slnečnica hľuznatá	1 700,00	-
<i>Heracleum mantegazzianum</i> / boľševník obrovský	1 930,00	-
<i>Impatiens glandulifera</i> / netýkavka žliazkatá	125,00	-
<i>Lycium barbarum</i> / kustovnica cudzia	1 908,00	-
<i>Rhus typhina</i> / sumach pálkový	204,00	-
<i>Robinia pseudoacacia</i> / agát biely	42 265,90	200
<i>Solidago</i> sp. / zlatobyľ	30 655,00	-
Spolu	104 687,30	350

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., SSC, Granvia Operation, a. s., BBSK

V tabuľke 1-30 je znázornený výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry na pozemných komunikáciách v správe NDS, a. s., SSC, Granvia Operation, a. s. a Banskobystrického samosprávneho kraja v roku 2014.

Výskyt invázných druhov rastlín evidovaný za obdobie rokov 2005 až 2014 v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry na diaľniciach, rýchlostných komunikáciách v správe NDS, a. s., na cestách I. triedy v správe SSC, pozemných komunikáciách v správe spoločnosti Granvia Operation, a. s. (za roky 2013 a 2014) a vo vlastníctve a v správe Banskobystrického kraja (za obdobie rokov 2011 až 2014) uvádza tabuľka 1-31.

Tab. 1-30 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 1. časť

Lokalita	Druh	Výskyt	
		[m ²]	[ks]
NDS, a. s.			
SSÚD 01 Malacky			
D2	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	8 000,00	-
	Robinia pseudoacacia / agát biely	3 800	-
	Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý	260	-
	Acer negundo / javorovec jaseňolistý	170	-
	Rhus typhina / sumach pálkový	54	-
SSÚD 02 Bratislava			
D1	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	1 000,00	-
	Robinia pseudoacacia / agát biely	-	50
D2	Fallopia sp. / pohánkovec	500,00	-
	Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý	-	100
	Robinia pseudoacacia / agát biely	-	100
D4	Robinia pseudoacacia / agát biely	-	50
	Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý	-	50
SSÚD 03 Trnava			
D1	Helianthus tuberosus / slnečnica hluznatá	80,00	-
	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	150,00	-
	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	180,00	-
	Robinia pseudoacacia / agát biely	140,00	-
SSÚD 05 Považská Bystrica			
D1	Robinia pseudoacacia / agát biely	30,00	-
D3	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	100,00	-
SSÚD 08 Liptovský Mikuláš			
D1	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	175,00	-
SSÚD 09 Mengusovce			
D1 Važec - Jánovce	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	45,00	-
SSÚD 10 Beharovce			
D1 Beharovce - tunel Branisko	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	50,00	-
D1 obchvat Široké	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	6 000,00	-
D1 obchvat Fričovce	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	3 000,00	-
SSÚD 11 Prešov			
D1 Prešov - Budimír	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	140,00	-
	Robinia pseudoacacia / agát biely	3 200,00	-
R4 Svidník	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	30,00	-
	Robinia pseudoacacia / agát biely	40,00	-
SSÚR 01 Galanta			
R1 Trnava - Galanta	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	35,00	-
	Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá	25,00	-
	Rhus typhina / sumach pálkový	15,00	-
	Fallopia sp. / pohánkovec	45,00	-
R1 Galanta - Nitra	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	55,00	-
	Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá	55,00	-
	Rhus typhina / sumach pálkový	35,00	-
SSÚR 02 Nová Baňa			
R1 Žarnovica - Lehôtka pod Brehmi	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
R1 obchvat Žarnovica	Fallopia sp. / pohánkovec	200,00	-
R1 Hronský Beňadik - Nová Baňa	Fallopia sp. / pohánkovec	600,00	-
R1 Hronský Beňadik	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
R1 Lehôtka pod Brehmi - Šášov	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
R1 Nová Baňa - Rudno nad Hronom	Fallopia sp. / pohánkovec	500,00	-
SSÚR 03 Zvolen			
R1 - I/50 Budča - Šášovské Podhradie	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	500,00	-
R2 - I/50 obchvat Tornaľa	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	70,00	-
	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	100,00	-
R2 - I/50 Budča - Zvolen	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	50,00	-
SSÚR 04 Košice			
R4 Budimír - Košice	Fallopia sp. / pohánkovec	100,00	-
	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	850,00	-
R2 Košice - mestská časť Šaca - Košice	Fallopia sp. / pohánkovec	320,00	-
	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	300,00	-
R2 - I/50 Brzotín	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	100,00	-
Spolu		31 299,00	350

Tab. 1-30 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - 2. časť

Lokalita	Druh	Výskyt	
		[m ²]	[ks]
SSC			
I/51 - okres Levice	Robinia pseudoacacia / agát biely	10 000,00	-
I/51 - Krškany	Helianthus tuberosus / slnečnica hlúznatá	1 500,00	-
I/75 - Čaka	Robinia pseudoacacia / agát biely	3 000,00	-
I/75 - Demandice	Robinia pseudoacacia / agát biely	6 000,00	-
I/75 - Slatina	Robinia pseudoacacia / agát biely	10 000,00	-
I/76 - Šarovce	Robinia pseudoacacia / agát biely	3 000,00	-
I/76 - Tlmače	Robinia pseudoacacia / agát biely	3 000,00	-
I/63 - okres Komárno	Lycium barbarum / kustovnica cudzia	120,00	-
I/63 - Zlatná na Ostrove	Lycium barbarum / kustovnica cudzia	1 140,00	-
I/63 - Zlatná na Ostrove	Lycium barbarum / kustovnica cudzia	420,00	-
I/63 - Zlatná na Ostrove	Lycium barbarum / kustovnica cudzia	108,00	-
I/63 - Zlatná na Ostrove	Lycium barbarum / kustovnica cudzia	120,00	-
I/63 - Okoličná na Ostrove	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	180,00	-
I/64 - Ďulov Dvor	Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý	30,00	-
I/64 - Bajč	Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý	20,00	-
I/63 - Komárno	Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý	60,00	-
I/13 - Medvedov	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská, Acer negundo / javorovec jaseňolistý, Ambrosia artemisiifolia / ambrosia palinolistá, Ailanthus altissima / pajaseň žliazkatý, Fallopia japonica / pohánkovec japonský	200,00	-
I/64 - Žilina, k.ú. Bytčica, Lietavská Lúčka - Žilina	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	8 517,00	-
I/18 - Kraľovany	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	2 050,00	-
I/70 - Kraľovany - Párnica	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	1 030,00	-
I/70 - Veličná	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	150,00	-
I/14 - Štúrec	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	300,00	-
I/18 - Dubná skala - Vrútky	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	250,00	-
I/18 - Turany - Šútovo	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	150,00	-
I/18 - Vrútky	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	1,00	-
I/65 - Kremnické Bane - Turčianske Teplice	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	300,00	-
I/65 - Diviaky - Pribovce	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	300,00	-
I/65 - Pribovce - Martin	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	100,00	-
I/65D - Martin	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	150,00	-
I/49 - hranica SK/CZ - Púchov	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	1 750,00	-
I/61 - Považská Teplá - Plevník-Drienové	Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá	650,00	-
I/61 - Ladce - Považská Bystrica	Solidago gigantea / zlatobyľ obrovská	500,00	-
I/61 - Ilava - Ladce	Robinia pseudoacacia / agát biely	350,00	-
I/61 - Trenčianska Teplá - Ilava	Rhus typhina / sumach páľkový	650,00	-
I/50 - Trenčianska Turná	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	100,00	-
I/50 - Mníchova Lehota	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	30,00	-
I/75 - Dolné Plachtince	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	38,00	-
I/75 - Veľký Krtíš	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	26,00	-
I/66 - Terany	Fallopia sp. / pohánkovec	500,00	-
I/66 - Zvolen	Fallopia sp. / pohánkovec	550,00	-
I/66 - Hontianske Tesáre	Fallopia sp. / pohánkovec	100,00	-
I/50 - Zvolen	Fallopia sp. / pohánkovec	330,00	-
I/50 - Banská Štiavnica	Fallopia sp. / pohánkovec	550,00	-
I/51 - Žiar nad Hronom	Fallopia sp. / pohánkovec	200,00	-
I/51 - Ladomerská Vieska	Fallopia sp. / pohánkovec	220,00	-
I/65 - Orovnica	Fallopia sp. / pohánkovec	150,00	-
I/65 - Orovnica	Fallopia sp. / pohánkovec	400,00	-
I/65 - Orovnica - Nová Baňa	Fallopia sp. / pohánkovec	200,00	-
I/65 - Žiar nad Hronom	Fallopia sp. / pohánkovec	300,00	-
I/50 - Ožďany	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
I/50 - Rimavská Sobota	Fallopia sp. / pohánkovec	20,00	-
I/50 - Stárňa	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
I/67 - Kráľ	Fallopia sp. / pohánkovec	40,00	-
I/67 - Včelince	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	20,00	-
I/72 - Hnúšťa	Fallopia sp. / pohánkovec	30,00	-
I/72 - Hačava	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	100,00	-
I/72 - Hačava	Fallopia sp. / pohánkovec	50,00	-
I/72 - Tisovec	Fallopia sp. / pohánkovec	80,00	-
I/50 - Mýtna	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	45,00	-
I/71 - Šiatorská Bukovinka	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	28,00	-

Tab. 1-30 Výskyt invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014 - dokončenie

Lokalita	Druh	Výskyt	
		[m ²]	[ks]
SSC			
I/74 - Ladomirov	Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá	25,00	-
I/77 - križovatka Snakov	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	15,00	-
I/68 - Haniska	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	3 600,00	-
I/68 - Haniska	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	95,00	-
I/68 - Veľký Šariš	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	520,00	-
I/68 - Janovík	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	30,00	-
I/18 - Prešov	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	2 900,00	-
I/50 - obchvat Rožňavy	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	1 550,00	-
I/50 - Plešivec	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	800,00	-
I/67 - obchvat Rožňavy	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	450,00	-
I/68 - Šebastovce	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	75,00	-
rázcestie I/15 a I/73 Svidník	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	15,00	-
I/15 - Turany nad Ondavou	Impatiens glandulifera / netýkavka žliazkatá	20,00	-
I/73 - Giraltovece	Solidago canadensis / zlatobyľ kanadská	25,00	-
I/18 - obchvat mesta Vranov nad Topľou	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	250,00	-
Spolu		70 673,00	-
Granvia Operation, a. s.			
R1 km 45,1	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	4,00	-
R1 km 50,6	Robinia pseudoacacia / agát biely	0,50	-
R1 km 61,3	Robinia pseudoacacia / agát biely	0,40	-
R1 km 78,5-78,6	Robinia pseudoacacia / agát biely	20,00	-
R1 km 80,3-80,7	Robinia pseudoacacia / agát biely	10,00	-
R1 km 82,4-82,9	Robinia pseudoacacia / agát biely	25,00	-
R1 križovatka Nitra-západ, križovatková vetva I4	Datura stramonium / durman obyčajný	0,40	-
R1 križovatka Nitra-západ, križovatková vetva I4	Rhus typhina / sumach pálkový	100,00	-
Spolu		160,30	-
Samosprávne kraje			
Banskobystrický samosprávny kraj			
III/066036 Môlča	Heraclium mantegazzianum / boľševník obrovský	50,00	-
III/526013 Skorušíná	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	820,00	-
III/532017 Revúčka	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	400,00	-
III/532009 Gemerský Sad	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	2 350,00	-
III/050135 Španie Pole	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	700,00	-
III/050121 Teplý Vrch	Helianthus tuberosus / slnečnica hluznatá	100,00	-
II/527 Ipeľské Predmostie	Echinocystis lobata / ježatec laločnatý	100,00	-
II/527 Veľká Ves nad Iplom	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	50,00	-
II/527 Balog nad Iplom	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	50,00	-
II/527 Nová Ves	Asclepias syriaca / glejovka americká	50,00	-
II/527 Malý Krtíš	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	20,00	-
II/527B Veľký Krtíš	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	100,00	-
I/75 Veľký Krtíš	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	100,00	-
II/585 Dolná Strehová	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	100,00	-
II/591 Horná Strehová	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	200,00	-
III/527001 Sečianky	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	50,00	-
III/527002 Vinica	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	200,00	-
III/527002 Kosihovce	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	100,00	-
III/527013 Veľké Straciny	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	100,00	-
III/527017 Nenince	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	50,00	-
III/565002 Muľa	Helianthus tuberosus / slnečnica hluznatá	20,00	-
III/050076 Žiar nad Hronom	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	165,00	-
III/050078 Pitelová	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	60,00	-
III/050092 Šášovské Podhradie	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	300,00	-
III/050080 Jastrabá	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	140,00	-
III/065018 Žarnovica	Fallopia japonica / pohánkovec japonský	280,00	-
Spolu		6 655,00	-
SPOLU		108 787,30	350

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., SSC, Granvia Operation, a. s., BBSK

Vysvetlivky:

SSÚD - Stredisko správy a údržby diaľnic

SSÚR - Stredisko správy a údržby rýchlostných ciest

Tab. 1-31 Vývoj výskytu invázných druhov rastlín v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v rokoch 2005 – 2014

Druh	Plocha výskytu [m ²]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Acer negundo</i> / javorovec jaseňolistý	-	-	700,00	-	-	-	-	-	-	170,00
<i>Ailanthus altissima</i> / pajaseň žliazkatý	-	-	-	-	-	-	15,00	-	-	370,00
<i>Amorpha fruticosa</i> / beztvarec krovitý	-	-	2 500,00	-	430,00	430,00	-	-	-	-
<i>Asclepias syriaca</i> / glejovka americká	-	-	-	-	-	-	50,00	50,00	50,00	50,00
<i>Datura stramonium</i> / durman obyčajný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,40
<i>Echinocystis lobata</i> / ježatec laločnatý	-	-	-	-	-	-	100,00	100,00	100,00	100,00
<i>Fallopia</i> sp. / pohánkovec	9 990,00	16 450,00	19 180,00	1 350,00	4 791 998,00	7 168,00	12 253,00	13 791,00	22 959,00	25 209,00
<i>Helianthus tuberosus</i> / slnečnica hľuznatá	-	-	-	-	-	-	190,00	230,00	196,00	1 700,00
<i>Heracleum mantegazzianum</i> / boľševník obrovský	120,00	80,00	190,00	190,00	430,00	490,00	352,00	1 390,00	1 990,00	1 930,00
<i>Impatiens glandulifera</i> / netýkavka žliazkatá	460,00	490,00	300,00	300,00	100,00	190,00	610,00	420,00	360,00	125,00
<i>Lycium barbarum</i> / kustovnica cudzia	-	-	-	-	410,00	410,00	-	-	-	1 908,00
<i>Rhus typhina</i> / sumach pálkový	-	-	-	-	-	-	196,00	60,00	50,00	204,00
<i>Robinia pseudoacacia</i> / agát biely	-	-	13 500,00	100,00	395,00	450,00	643,00	5 040,00	4 674,10	42 265,90
<i>Rudbeckia laciniata</i> / rudbekia strapatá	60,00	200,00	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Solidago</i> sp. / zlatobyľ	26 750,00	65 350,00	65 700,00	16 500,00	15 490,00	15 525,00	81 008,00	24 370,00	46 623,00	30 655,00
<i>Solidago canadensis</i> / zlatobyľ kanadská, <i>Acer negundo</i> / javorovec jaseňolistý, <i>Ambrosia artemisiifolia</i> / ambrózia palinolistá, <i>Ailanthus altissima</i> / pajaseň žliazkatý, <i>Fallopia japonica</i> / pohánkovec japonský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200,00
<i>Heracleum mantegazzianum</i> / boľševník obrovský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Impatiens glandulifera</i> / netýkavka žliazkatá	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Rudbeckia laciniata</i> / rudbekia strapatá	-	-	250,00	-	-	-	-	-	-	-
<i>Fallopia japonica</i> , <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Rhus typhina</i>	-	-	-	-	-	100,00	-	3 900,00	3 900,00	3 900,00
Spolu	37 380,00	82 570,00	101 620,00	18 440,00	4 809 253,00	24 763,00	95 417,00	49 351,00	80 902,10	108 787,30
<i>Acer negundo</i> / javorovec jaseňolistý ¹⁾	-	-	-	-	-	-	550	550	310	-
<i>Ailanthus altissima</i> / pajaseň žliazkatý ¹⁾	-	-	-	-	-	-	700	1 000	730	150
<i>Fallopia japonica</i> / pohánkovec japonský ¹⁾	20	20	20	20	-	-	-	-	-	-
<i>Heracleum mantegazzianum</i> / boľševník obrovský ¹⁾	-	-	-	5 400	5 400	5 400	-	-	-	-
<i>Robinia pseudoacacia</i> / agát biely ¹⁾	-	-	-	-	-	-	14 600	14 800	10 250	200
<i>Rhus typhina</i> / sumach pálkový ¹⁾	-	-	-	-	-	-	180	180	85	-
<i>Solidago canadensis</i> / zlatobyľ kanadská ¹⁾	-	-	-	2 000	2 000	2 000	-	-	-	-
Spolu	20	20	20	7 420	7 400	7 400	16 030	16 530	11 375	350

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov NDS, a. s., SSC, Granvia Operation, a. s., BBSK

Vysvetlivky:

¹⁾ Výskytu invázneho druhu rastlín je uvedený v kusoch

1.3.3.2 VÝSKYT INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN V RÁMCI ŽELEZNIČNEJ DOPRAVNEJ

INFRAŠTRUKTÚRY

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR), Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s. a Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. nemajú spracovanú databázu výskytu invázných druhov rastlín. Invázne rastliny pri likvidácii burín na pozemkoch vo vlastníctve ŽSR nie sú objektom monitoringu. Likvidácia burín prebieha celoplošne bez presnej špecifikácie, či sa jedná o invázne druhy rastlín.

1.3.3.3 VÝSKYT INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN V RÁMCI LETECKEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Medzinárodné verejné letiská na území Slovenskej republiky - Letisko Piešťany a. s., Letisko Sliač a. s., Letisková spoločnosť Žilina a. s., Letisko Košice - Airport Košice a. s., Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava a. s., Letisko Poprad -Tatry a. s., Letisko Prievidza a Letisko Nitra nemonitorujú výskyt invázných druhov rastlín.

1.3.3.4 VÝSKYT INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN V RÁMCI VODNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

V roku 2014 bola zaznamenaný na ľavom brehu Dunaja výskyt pohánkovca japonského na ploche 100 m² a pajaseňa žliazkatého na ploche 10 800 m². Na pravom brehu Dunaja sa vyskytoval na ploche 200 m² zlatobyľ kanadská a na ploche 19 200 m² zlatobyľ obrovská a ambróziu palinolistou, ďalej pajaseň americký a zlatobyľ obrovská na ploche 120 m². Na pravom aj ľavom brehu Váhu bol sledovaný výskyt ambrózie palinolistej a pajaseňa žliazkatého na ploche 200 m². Pohánkovec japonský sa vyskytoval na pravom brehu Váhu na ploche 110 m². Ojedinelý výskyt boľševníka obrovského bol zaznamenaný na dolnom úseku toku Laborec. Ďalej masový výskyt zlatobyľe kanadskej, pohánkovca sachalinského a boľševníka obrovského bol sledovaný na dolnom úseku toku Hornád.

Na brehovom opevnení ľavého brehu Dunaja bol zaznamenaný v roku 2013 hojný výskyt pajaseňa žliazkatého (*Ailanthus altissima*) na ploche 10 000 m² a bežný výskyt na ploche 500 m². V inundačnom území pravého brehu rieky Dunaj bol zaznamenaný bežný výskyt zlatobyľe kanadskej (100 m²) a pohánkovca japonského (500 m²). Pajaseň žliazkatý spolu so zlatobyľou kanadskou bol sledovaný na pravom brehu Dunaja na ploche 120 m².

V rámci sledovanej vodnej cesty Váh na pravom aj ľavom brehu bol v roku 2013 zaznamenaný ojedinelý výskyt ambrózie palinolistej na ploche 400 m². Na pravom brehu rieky Váh bol zároveň sledovaný ojedinelý výskyt pohánkovca japonského (200 m²).

Na pravom brehu Váhu v km 0,000-25,000 na ploche 5,000 ha bol v roku 2012 sledovaný ojedinelý výskyt (najmä v blízkosti obrábaných polí) ambrózie palinolistej (*Ambrosia artemisiifolia*). Ojedinelý výskyt ambrózie palinolistej (*Ambrosia artemisiifolia*), najmä v blízkosti obrábaných polí bol zaznamenaný aj na ľavom brehu Váhu v km 0,000-25,000 na rovnakej ploche (5,000 ha). Na opevnení ľavého svahu koryta Dunaja bol zaznamenaný hojný výskyt pajaseňa žliazkatého (*Ailanthus altissima*) na ploche 2,000 ha.

V roku 2011 bol zaznamenaný na ľavostrannej ochrannnej hrádzi Dunaja v km hrádze 5,400-34,000 (po Komárno) výskyt malých skupín ambrózie palinolistej (*Ambrosia artemisiifolia*), zlatobyľe obrovskej (*Solidago gigantea*) a zlatobyľe kanadskej (*Solidago canadensis*). V km hrádze 0,000-51,000 (od Komárna) na ľavostrannej ochrannnej hrádzi Dunaja bol sledovaný výskyt malých skupín ambrózie palinolistej (*Ambrosia artemisiifolia*), zlatobyľe obrovskej (*Solidago gigantea*) a zlatobyľe kanadskej (*Solidago canadensis*). Na pravostrannej ochrannnej hrádzi Váhu, v km hrádze 1,800-22,900 bol zaznamenaný

výskyt malých skupín ambrózie palinolistej (*Ambrosia artemisiifolia*). Výskyt malých skupín ambrózie palinolistej (*Ambrosia artemisiifolia*) bol sledovaný na ľavostrannej ochrannnej hrádzi Váhu v km hrádze 0,000-27,000. Na hrádzi Váhu, km 46,600-48,500 na ploche 1,84 ha a na km 40,100-46,600 na ploche 2,10 ha bol zaznamenaný výskyt pohánkovca japonského (*Fallopia japonica*).

Výskyt invázneho druhu rastlín zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*) vo forme malých skupiniek bol v roku 2010 zaznamenaný v katastrálnom území Bratislavy na návodnej strane pravostrannej ochrannnej hrádze Dunaja na ploche 1 000 m² (0,001 km²). Odstraňovanie bolo vykonávané mechanickým spôsobom pri pravidelnej údržbe potokov. Na úseku Vážskej vodnej cesty bol odstránený pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) v lokalite rkm 46,400-46,600 (ľavá strana, plocha 6 400 m², t.j. 0,046 km²) a rkm 58,500-58,800 (pravá strana, plocha 4 200 m², t.j. 0,024 km²). Invázne rastliny boli odstraňované mechanickým spôsobom a chemickým postrekom.

V roku 2009 v rámci brehových porastov sledovaných vodných ciest, t.j. rieky Dunaj od riečného kilometra 1880,20 po riečny kilometer 1708,20, Morava riečny kilometer 0,00 – 6,00 a Váh riečny kilometer 0,00 – 26,13 bol zaznamenaný výskyt nasledujúcich inváznych druhov rastlín: pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Invázne druhy rastlín sú odstraňované mechanickým spôsobom pri pravidelnej údržbe brehov tokov. V rámci sledovanej vodnej cesty Váh od riečného kilometra 26,13 po riečny kilometer 70,00 dominuje pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) s výskytom malých skupín v riečnom kilometri 46,40 – 46,60 (ľavý breh) a 58,50 – 58,80 (pravý breh). Odstraňovanie na danom úseku sa vykonáva kombinovaným spôsobom.

V rámci vodnej dopravy Slovenský vodohospodársky podnik š.p. ako správca vodných tokov a povodí na Slovensku nezaznamenal výskytu inváznych druhov rastlín v rámci brehových porastov vnútrozemských vodných ciest v SR, t.j. medzinárodnej dunajskej vodnej cesty a dolného Váhu v roku 2008.

V rokoch 2005 - 2007 na úseku Váhu rkm 25,00 - 78,850 bol na brehových porastoch zistený lokálny výskyt inváznych rastlín, astry novobelgickej (*Aster novi-belgii*) a pohánkovca japonského (*Fallopia japonica*), ktoré boli odstraňované kosením.

1.3.3.5 ZHODNOTENIE STAVU EVIDENCIE VÝSKYTU INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN V RÁMCI DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Informácie o rozšírení inváznych druhov rastlín sú zatiaľ čiastkové. Mapovanie týchto druhov na chránených územiach SR je zabezpečené ŠOP SR. Ale v tzv. voľnej krajine je nedostatočné z dôvodu, že mnohé organizácie, ktoré sú vlastníčkami (správcami, nájomcami) pozemkov nevykonávajú monitoring inváznych druhov rastlín. Z tohto dôvodu je potrebné mapovať rozšírenie týchto druhov a priebežne sledovať a monitorovať ich výskyt, ako aj zabezpečiť odstraňovanie správnym spôsobom a tým zabráňovať ich ďalšiemu rozširovaniu. Podstatnú úlohu hrá aj skutočnosťou, že invázne rastliny sa často vyskytujú na pozemkoch v blízkosti alebo v susediacich s dopravnou infraštruktúrou. Vlastníci a správcovia dopravnej infraštruktúry nemajú z tohto dôvodu dosah na likvidáciu inváznych rastlín na týchto pozemkoch.

1.4 ZABRATIE PÔDY DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU

V zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky rozlišujeme tieto druhy pozemkov:

- ◆ ornú pôdu,
- ◆ chmeľnice,
- ◆ vinice,

- ◆ záhrady,
- ◆ ovocné sady,
- ◆ trvalé trávne porasty,
- ◆ lesné pozemky,
- ◆ vodné plochy,
- ◆ zastavané plochy a nádvoría,
- ◆ ostatné plochy.

Súhrn plochy všetkých druhov pozemkov tvorí celkovú plochu povrchu územia štátu – pôdny fond.

Pod pojmom poľnohospodárska pôda sa rozumie produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty.

Lesné pozemky sú pozemky:

- s lesnými porastmi,
- dočasne bez lesných porastov pri ich obnove alebo po vykonaní náhodnej ťažby,
- na ktorých sú zriadené lesné škôlky alebo semenné sady,
- o ktorých bolo rozhodnuté o ich dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich,
- bez lesných porastov
  - ktoré slúžia lesnému hospodárstvu a sú pre jeho činnosť nevyhnutné, najmä pozemky, na ktorých sú lesné cesty a zväžnice, lesné sklady a rozdeľovacie priesečky,
  - ktorých využívanie súvisí s využívaním funkcií lesa, najmä rekreačné miesta, políčka pre zver, ohryzové plochy pre zver, rašeliniská, sutiny, skaly a prameniská,
  - nad hornou hranicou stromovej vegetácie vo vysokohorských oblastiach s výnimkou zastavaných pozemkov a ich príjazdových komunikácií,
- vyhlásené za lesné pozemky podľa odsekov 2 a 3, § 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch alebo osobitných predpisov¹,
- na ktorých boli lesné porasty odstránené protiprávnym konaním.

Vodné plochy sú rybníky, potoky, močiare, jazerá, prielavy, odvodňovacie a zavodňovacie kanály a iné vodné toky.

Zastavané plochy a nádvoría tvoria pozemky, na ktorých sú postavené stavby a nádvoría, diaľnice, cesty, miestne komunikácie, dráhy, letiská, prístavy.

Ostatné plochy sú všetky pozemky, ktoré nie sú poľnohospodárskou pôdou, lesnými pozemkami, vodnými plochami a zastavanými plochami a nádvoriami.

Celková výmera SR v roku 2014 predstavovala 4 903 491 ha. V roku 2014 podiel poľnohospodárskej pôdy tvoril 48,88 % z celkovej výmery pôdy, podiel lesných pozemkov 41,14 % a nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 9,98 % (tabuľka 1-32, obr. 1-11).

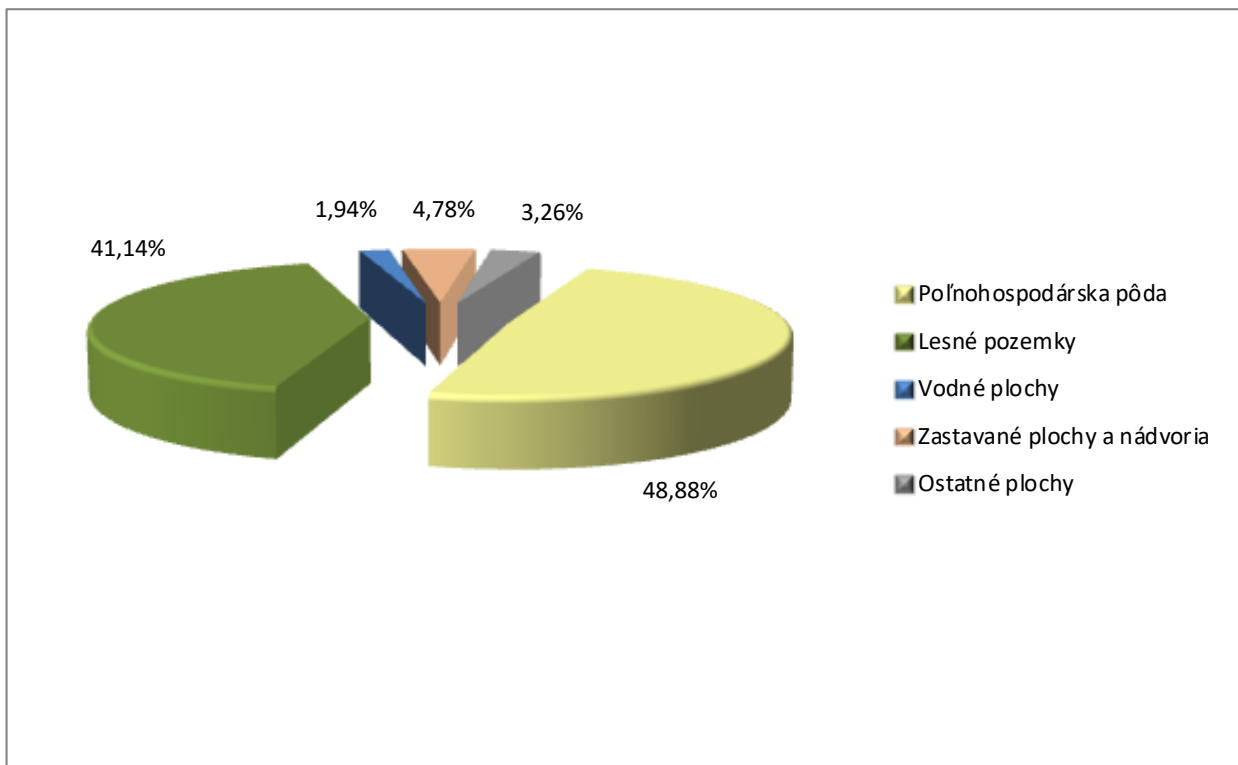
¹ Zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 359/2007 Z. z.

Tab. 1-32 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v SR v roku 2014

Druh pozemku	Výmera				+/-	
	2013		2014		ha	%
	ha	%	ha	%		
Poľnohospodárska pôda	2 401 693	48,98	2 397 041	48,88	-4 652	-0,19
Lesné pozemky	2 015 368	41,10	2 017 105	41,14	1 737	0,09
Vodné plochy	94 864	1,93	95 250	1,94	386	0,41
Zastavané plochy a nádvoría	233 305	4,76	234 416	4,78	1 111	0,48
Ostatné plochy	158 301	3,23	159 679	3,26	1 378	0,87
Celková výmera SR	4 903 531	-	4 903 491	-	-40	-0,001

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

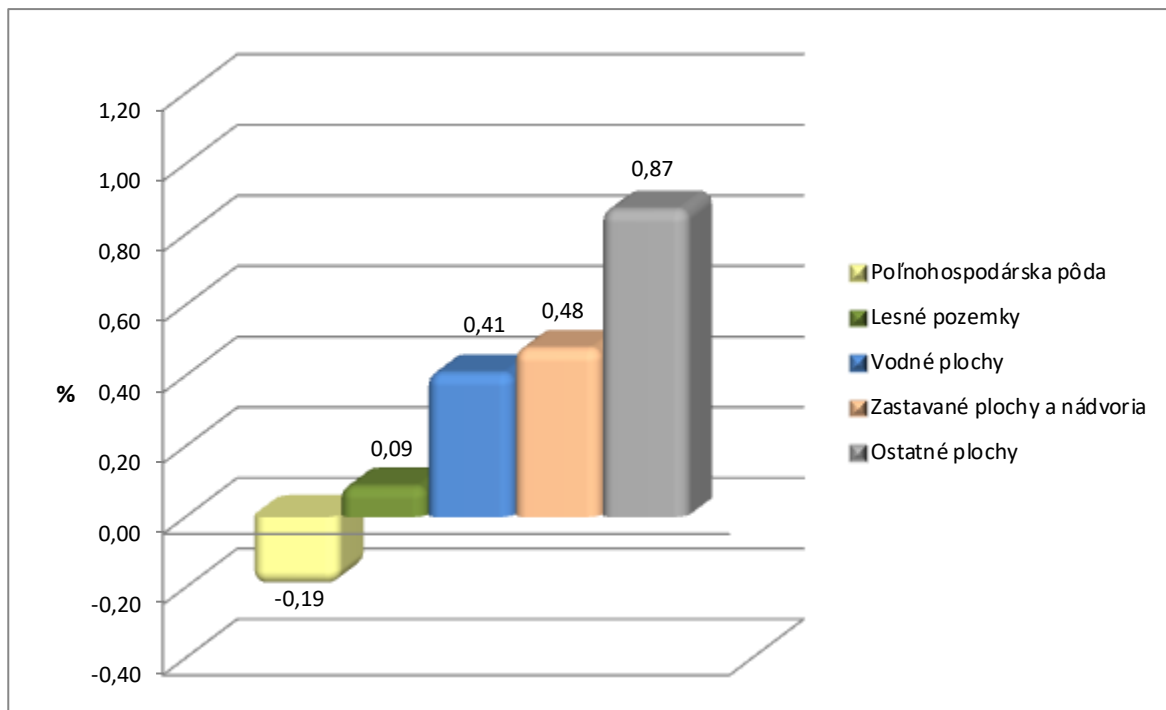
Obr. 1-11 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v SR v roku 2014

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

V roku 2009 úbytok poľnohospodárskej pôdy predstavoval 5 545 ha (-0,23 %). Trend úbytku poľnohospodárskej pôdy pokračuje aj v roku 2010, v ktorom predstavoval 3 642 ha (0,15 %) ako aj v roku 2011 (3 479 ha, t.j. 0,14 %), 2012 (4 841 ha, t.j. 0,20 %), 2013 (4 278 ha, t.j. 0,18 %) a 2014 (4 652 ha, t. j. 0,19 %). Prehľad o prírastkoch úhrnných hodnôt druhov pozemkov v roku 2014 uvádza tabuľka 1-32 a obr. 1-12.

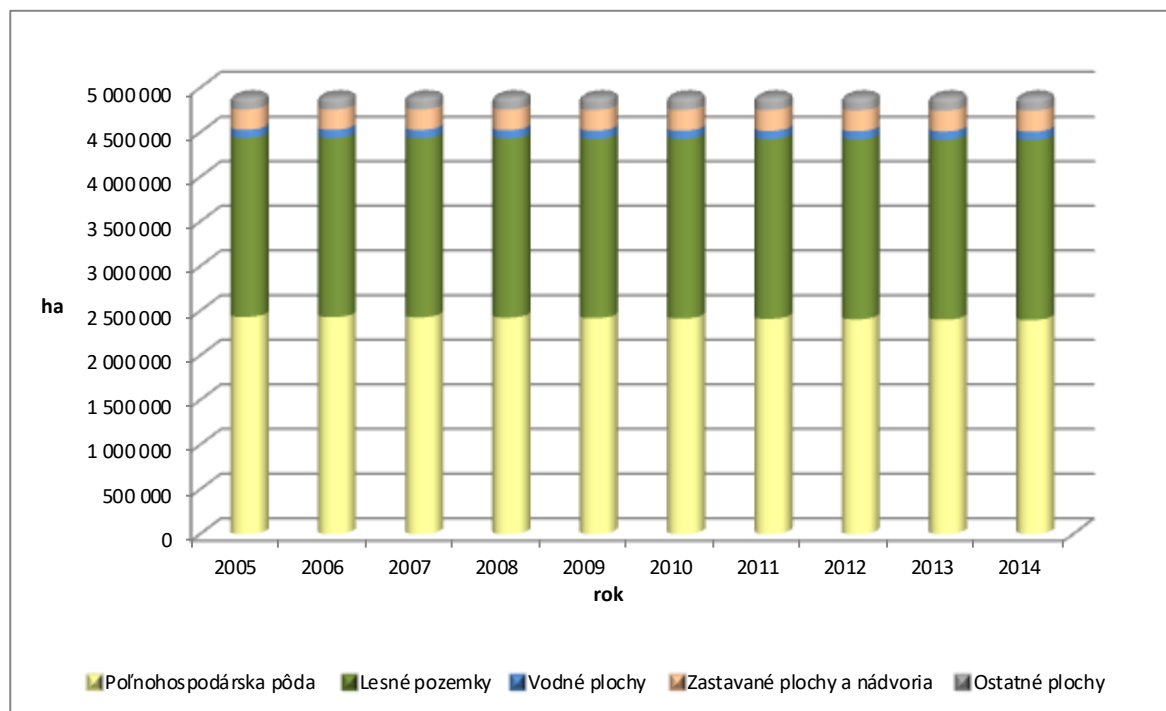
Obr. 1-12 Zmena úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v roku 2014

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Vývoj úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v rokoch 2005 – 2014, pre ktorý je typický úbytok poľnohospodárskej pôdy je znázornený v tabuľke 1-33 na obr. 1-13.

Obr. 1-13 Vývoj úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

Tab. 1-33 Vývoj úhrnných hodnôt druhov pozemkov v SR v rokoch 2005 – 2013

Druh pozemku	Výmera [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Poľnohospodárska pôda	2 432 979	2 430 683	2 428 899	2 423 478	2 417 933	2 414 291	2 410 812	2 405 971	2 401 693	2 397 041
Lesné pozemky	2 005 234	2 006 939	2 007 142	2 008 257	2 008 843	2 011 250	2 012 336	2 014 059	2 015 368	2 017 105
Vodné plochy	93 381	93 325	93 656	94 575	94 645	94 761	94 764	94 764	94 864	95 250
Zastavané plochy a nádvoría	226 257	227 092	227 931	229 059	229 941	230 589	231 967	232 599	233 305	234 416
Ostatné plochy	145 616	145 357	145 945	148 335	152 356	152 753	153 733	156 163	158 301	159 679
Celková výmera SR	4 903 467	4 903 397	4 903 573	4 903 704	4 903 717	4 903 644	4 903 613	4 903 557	4 903 531	4 903 491

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

Evidencia pôdneho fondu podľa jednotlivých druhov pozemkov je dôležitá na sledovanie vývoja štruktúry pôdneho fondu Slovenskej republiky (napr. sledovanie vývoja plochy poľnohospodárskej pôdy, ornej pôdy atď.).

1.4.1 VÝMERA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Na Slovensku, podobne ako v iných hospodársky vyspelých krajinách Európskej únie nedochádza k rozširovaniu, ale naopak úbytku poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Z tohto dôvodu je dôležitá starostlivosť o ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorý má význam v zabezpečení potravinovej sebestačnosti Slovenskej republiky.

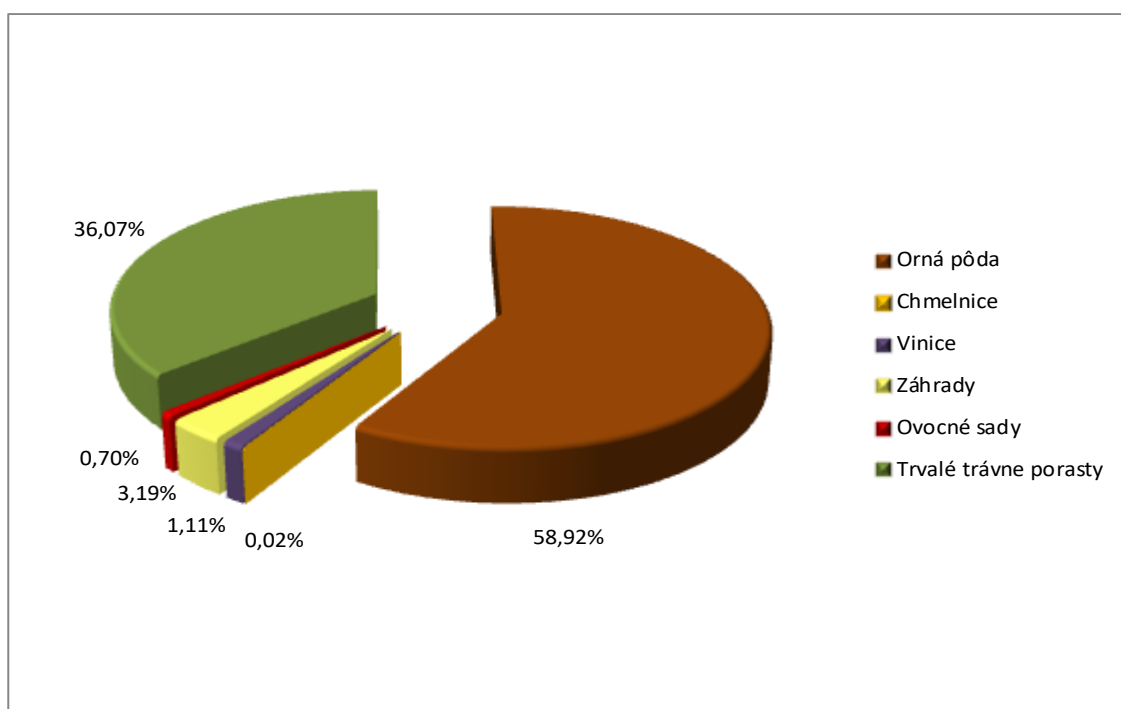
Výmera jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR za rok 2014 a úbytok oproti roku 2013 je uvedený tabuľke 1-34 a graficky znázornený na obr. 1-14, 1-15.

Tab. 1-34 Výmera jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v roku 2014

Druh pozemku	Výmera				+/-	
	2013		2014		ha	%
	ha	%	ha	%		
Orná pôda	1 413 129	58,84	1 412 228	58,92	-901	-0,06
Chmelnice	513	0,02	512	0,02	-1	-0,19
Vínice	26 750	1,11	26 513	1,11	-237	-0,89
Záhrady	76 447	3,18	76 362	3,19	-85	-0,11
Ovocné sady	16 793	0,70	16 744	0,70	-49	-0,29
Trvalé trávne porasty	868 061	36,14	864 681	36,07	-3 380	-0,39
Poľnohospodárska pôda	2 401 693	-	2 397 041	-	-4 652	-0,19

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Obr. 1-14 Výmera jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v roku 2014

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

V roku 2014 v rámci výmery úhrnných hodnôt jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy najväčší úbytok nastal rovnako ako v roku 2013 a 2012 u druhu pozemkov trvalé trávne porasty (3 380 ha, t.j. 0,39 %). Za nimi nasledoval druh pozemkov orná pôda, s úbytkom 901 ha (0,06 %).

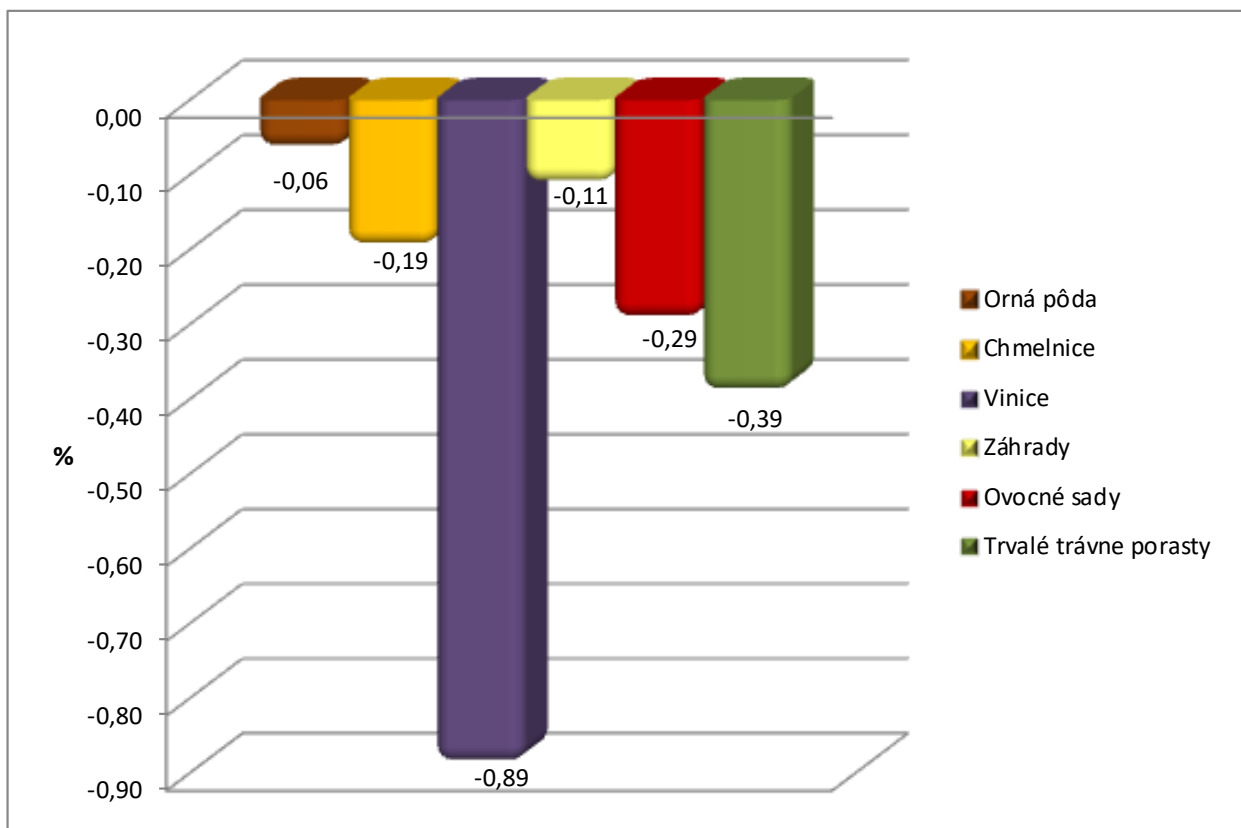
Najväčší úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Námestovo (540 ha), v okrese Levice (311 ha) a v okrese Veľký Krtíš (272 ha).

Najväčší úbytok ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Senica (187 ha), v okrese Žiar nad Hronom (134 ha) a v okrese Dunajská Streda (104 ha). Najväčší úbytok ornej pôdy do poľnohospodárskej pôdy zaznamenali: v okrese Lučenec (34 ha), v okrese Žiar nad Hronom (32 ha) a v okrese Revúca (23 ha).

Z rozboru zmien úhrnných hodnôt pozemkov za rok 2014 porovnaním s rokom 2013 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2014 (- 4 652 ha) je oproti roku 2013 (-4 278 ha) väčší o 374 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2014 (-901 ha) je oproti roku 2013 (-610 ha) väčší o 291 ha. Prírastok lesných pozemkov v roku 2014 (1 737 ha) je oproti roku 2013 (1 309 ha) väčší o 428 ha.

Vývoj pôdneho fondu v Slovenskej republike bol v roku 2014 poznačený ďalším ubúdaním poľnohospodárskej a ornej pôdy v prospech lesných, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov a nárastom lesných pozemkov z poľnohospodárskej pôdy a z nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov.

Obr. 1-15 Zmena výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v roku 2014

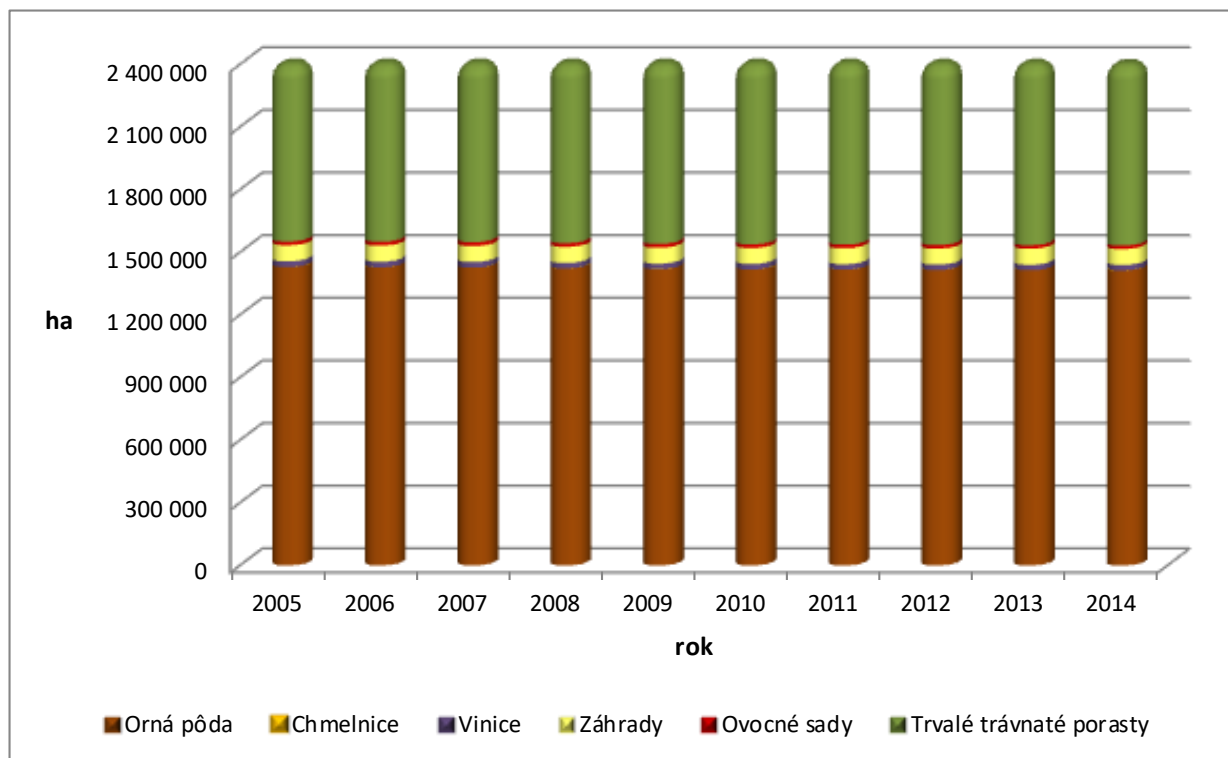

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Vývoj výmery poľnohospodárskej pôdy v SR v rokoch 2005 až 2014 je uvedený na obr. 1-16 a v tabuľke 1-35.

Obr. 1-16 Vývoj výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

Najvyšší úbytok výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v roku 2009 bol zaznamenaný u ornej pôdy a predstavoval 3 869 ha (0,27 % oproti roku 2008), na druhom mieste bol druh pozemku trvalé trávne porasty s úbytkom 1 383 ha (0,16 %).

Najväčšie úbytky poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Galanta – 387 ha (z toho 501 ha ornej pôdy) na výstavbu logistického centra, komplexu agrofariem a golfového ihriska; v okrese Trnava – 446 ha (z toho 438 ha ornej pôdy) na výstavbu logistického centra, priemyselných centier a komunikácií a v okrese Senec – 440 ha (z toho 438 ha ornej pôdy) na výstavbu miestnych komunikácií a rodinných domov, golfového ihriska, na ťažbu a skládku štrkopieskov, na výstavbu logistického parku.

Najväčší úbytok ornej pôdy do poľnohospodárskej pôdy zaznamenali: v okrese Martin – 631 ha do trvalých trávnatých porastov; v okrese Turčianske teplice – 195 ha do trvalých trávnatých porastov a v okrese Michalovce – 110 ha do trvalých trávnatých porastov a ostatnej poľnohospodárskej pôdy.

Z rozboru zmien úhrnných hodnôt druhov pozemkov za rok 2009 v porovnaní s rokom 2008 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy je v roku 2009 (-5 545 ha) oproti roku (-5 421 ha) väčší o 124 ha. Úbytok ornej pôdy je v roku 2009 (-3 869 ha) oproti roku (-4 044 ha) menší o 175 ha.

V roku 2010 v rámci výmery úhrnných hodnôt jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy najväčší úbytok nastal u druhu pozemkov trvalé trávne porasty (1 986 ha, t.j. 0,23 %). Za nimi nasledoval druh pozemkov orná pôda, s úbytkom 1 350 ha (0,10 %).

Najväčšie úbytky poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Detva – 198 ha (z toho 2 ha ornej pôdy) do lesných pozemkov rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu vo Zvolene za účelom zosúladenia skutočného stavu s evidovaným stavom v katastri nehnuteľností; v okrese Lučenec – 163 ha (z toho 162 ha ornej pôdy) na výstavbu fotovoltaiických elektrární a ťažbu štrkopieskov a v okrese Trebišov – 155 ha (z toho 80 ha ornej pôdy) rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Trebišove a na základe opravy chýb v katastrálnom operáte.

Najväčší úbytok ornej pôdy zaznamenali: v okrese Trebišov (189 ha) do ostatných druhov poľnohospodárskej pôdy, do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov; v okrese Bánovce nad Bebravou (108 ha) do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov a v okrese Detva (87 ha) na základe žiadostí vlastníkov pozemkov a iných oprávnených osôb, prípadne oznámení zmien ornej pôdy na trvalý trávny porast za účelom zosúladenia skutočného stavu s evidovaným.

Pri porovnaní úhrnných hodnôt pozemkov za rok 2010 s rokom 2009 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2010 (-3 642 ha) je oproti roku 2009 (-5 545 ha) menší o 1 903 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2010 (-1 350 ha) je v porovnaní s rokom 2009 (-3 869 ha) menší o 2 519 ha.

V roku 2011 v rámci výmery úhrnných hodnôt jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy najväčší úbytok nastal u druhu pozemkov trvalé trávne porasty (2 260 ha, t.j. 0,26 %). Za nimi nasledoval druh pozemkov orná pôda, s úbytkom 980 ha (0,07 %).

Najväčší úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Trenčín – (254 ha z toho 52 ha ornej pôdy) predovšetkým z dôvodu zápisu projektu pozemkových úprav; v okrese Nové Zámky – (188 ha) najmä zápisom projektu pozemkových úprav a na výstavbu priemyselno-logistického centra a v okrese Ružomberok – (188 ha) z dôvodu investičnej výstavby, na zalesnenie a ostatné účely po zápise projektu pozemkových úprav.

Najväčší úbytok ornej pôdy zaznamenali: v okrese Liptovský Mikuláš – (120 ha) po zápise projektu pozemkových úprav a z dôvodu občianskej a bytovej výstavby; v okrese Trnava (93 ha) do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov a v okrese Nové Zámky (88 ha) do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov aj z dôvodu výstavby priemyselno-logistického centra.

Z rozboru zmien úhrnných hodnôt druhov pozemkov za rok 2011 porovnaním s rokom 2010 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2011 (-3 479 ha) je oproti roku 2010 (-3 642 ha) menší o 1 903 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2011 (-980 ha) je oproti roku 2010 (-1 350 ha) menší o 370 ha.

V roku 2012 v rámci výmery úhrnných hodnôt jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy najväčší úbytok nastal u druhu pozemkov trvalé trávne porasty (2 900 ha, t.j. 0,33 %). Za nimi nasledoval druh pozemkov orná pôda, s úbytkom 1 914 ha (0,14 %).

Najväčší úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Bardejov – (402 ha) na rôzne druhy výstavby a ostatné účely; v okrese Dolný Kubín – (252 ha) zápisom projektu pozemkových úprav a z dôvodu zalesnenia a v okrese Rožňava – (215 ha) najmä zápisom projektu pozemkových úprav a prevodom trvalého trávnatého porastu do lesných pozemkov.

Najväčší úbytok ornej pôdy zaznamenali: v okrese Revúca – (120 ha) po zápise projektu pozemkových úprav do trvalého trávnatého porastu; v okrese Trenčín (131 ha) po zápise projektu pozemkových úprav a z dôvodu evidenčného zápisu diaľnice a diaľničného privádzača a v okrese Spišská Nová Ves (128 ha) po zápise projektu pozemkových úprav do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov.

Pri porovnaní úhrnných hodnôt pozemkov v roku 2012 s rokom 2011 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2012 (-4 841 ha) je oproti roku 2011 (-3 479 ha) väčší o 1 362 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2012 (-1 914 ha) je v porovnaní s rokom 2011 (-980 ha) väčší o 934 ha.

V roku 2013 v rámci výmery úhrnných hodnôt jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy najväčší úbytok nastal rovnako ako v roku 2012 u druhu pozemkov trvalé trávne porasty (3 263 ha, t.j. 0,37 %). Za nimi nasledoval druh pozemkov orná pôda, s úbytkom 610 ha (0,04 %).

Najväčší úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Dunajská Streda (402 ha) – na výstavbu aqua arény a na individuálnu bytovú výstavbu; v okrese Košice (214 ha) – zápisom projektu pozemkových úprav a na výstavbu diaľnice a v okrese Brezno (207 ha) na základe rozhodnutia pozemkového a lesného odboru okresného úradu Brezno.

Najväčší úbytok ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov zaznamenali: v okrese Košice (146 ha) zápisom projektu pozemkových úprav a na výstavbu diaľnice a retenčnej nádrže; v okrese Dunajská Streda (91 ha) na výstavbu aqua arény a v okrese Bánovce nad Bebravou (71 ha) na výstavbu rýchlostnej cesty.

Pri porovnaní úhrnných hodnôt pozemkov v roku 2013 s rokom 2012 vyplýva, že úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2013 (-4 278 ha) je oproti roku 2012 (-4 841 ha) menší o 563 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2013 (-610 ha) je v porovnaní s rokom 2012 (-1 914 ha) menší o 1 304 ha.

Tab. 1-35 Vývoj výmery jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy v SR v rokoch 2005 – 2014

Druh pozemku	Výmera [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Orná pôda	1 429 040	1 427 357	1 425 896	1 421 852	1 417 983	1 416 633	1 415 653	1 413 739	1 413 129	1 412 228
Chmelnice	538	534	530	520	519	520	517	515	513	512
Vinice	27 307	27 314	27 243	27 258	27 140	27 091	26 997	26 964	26 750	26 513
Záhrady	76 865	76 813	76 720	76 636	76 563	76 529	76 563	76 568	76 447	76 362
Ovocné sady	17 947	17 792	17 590	17 360	17 257	17 034	16 858	16 861	16 793	16 744
Trvalé trávnaté porasty	881 283	880 873	880 920	879 853	878 470	876 484	874 224	871 324	868 061	864 681
Poľnohospodárska pôda	2 432 979	2 430 683	2 428 899	2 423 478	2 417 933	2 414 291	2 410 812	2 405 971	2 401 693	2 397 041

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

Tab. 1-36 Vývoj výmery poľnohospodárskej a ornej pôdy na 1 obyvateľa v SR v rokoch 2005 – 2014

Druh pozemku	Výmera [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
poľnohospodárska pôda	0,4516	0,4509	0,4497	0,4478	0,4457	0,4442	0,4426	0,4447	0,4434	0,4421
z toho: orná pôda	0,2652	0,2648	0,2640	0,2627	0,2614	0,2606	0,2599	0,2613	0,2609	0,2605

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

1.4.1.1 VÝMERA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY NA JEDNÉHO OBYVATEĽA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

O zabezpečení produkčných, ekologických a ostatných potrieb v krajine informuje hodnota výmery ornej pôdy na 1 obyvateľa. Všeobecne je možné konštatovať, že ak je táto výmera menšia ako 0,15 - 0,16 ha na obyvateľa v SR, má to za následok ohrozenie potravinovej dostatočnosti a závislosť na dovoze aj základných potravín.

Výmera poľnohospodárskej pôdy na jedného obyvateľa SR v roku 2014 predstavovala 0,4421 ha, z toho 0,2605 ha ornej pôdy. V roku 2014 bol zaznamenaný rovnaký trend ako v roku 2013, kedy bol zaznamenaný úbytok poľnohospodárskej pôdy oproti roku 2012 o 0,0013 ha, z toho úbytok ornej pôdy na 1 obyvateľa predstavoval 0,0004 ha (tabuľka 1-37).

Tab. 1-37 Výmera poľnohospodárskej a ornej pôdy na 1 obyvateľa v SR v roku 2014

Druh pozemku	Výmera [ha]		+/-	
	2013	2014	ha	%
poľnohospodárska pôda	0,4434	0,4421	-0,0013	-0,29
z toho: orná pôda	0,2609	0,2605	-0,0004	-0,15

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

Z vyššie uvedeného vyplýva, že výmera ornej pôdy na jedného obyvateľa je v SR na hranici dostatočnosti pre zabezpečenie produkčných, ekologických a ostatných potrieb Slovenskej republiky.

Antropogénny tlak na využívanie pôdy na iné účely ako na plnenie jej primárnych produkčných a environmentálnych funkcií spôsobuje jej pozvoľný úbytok.

V rokoch 2005 až 2014 môžeme pozorovať trend poklesu výmery poľnohospodárskej pôdy na jedného obyvateľa, čo je z environmentálneho hľadiska negatívny jav najmä, ak je orná pôda vynímaná z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a preradená do kategórie zastavaných plôch (tabuľka 1-36, obr. 1-17).

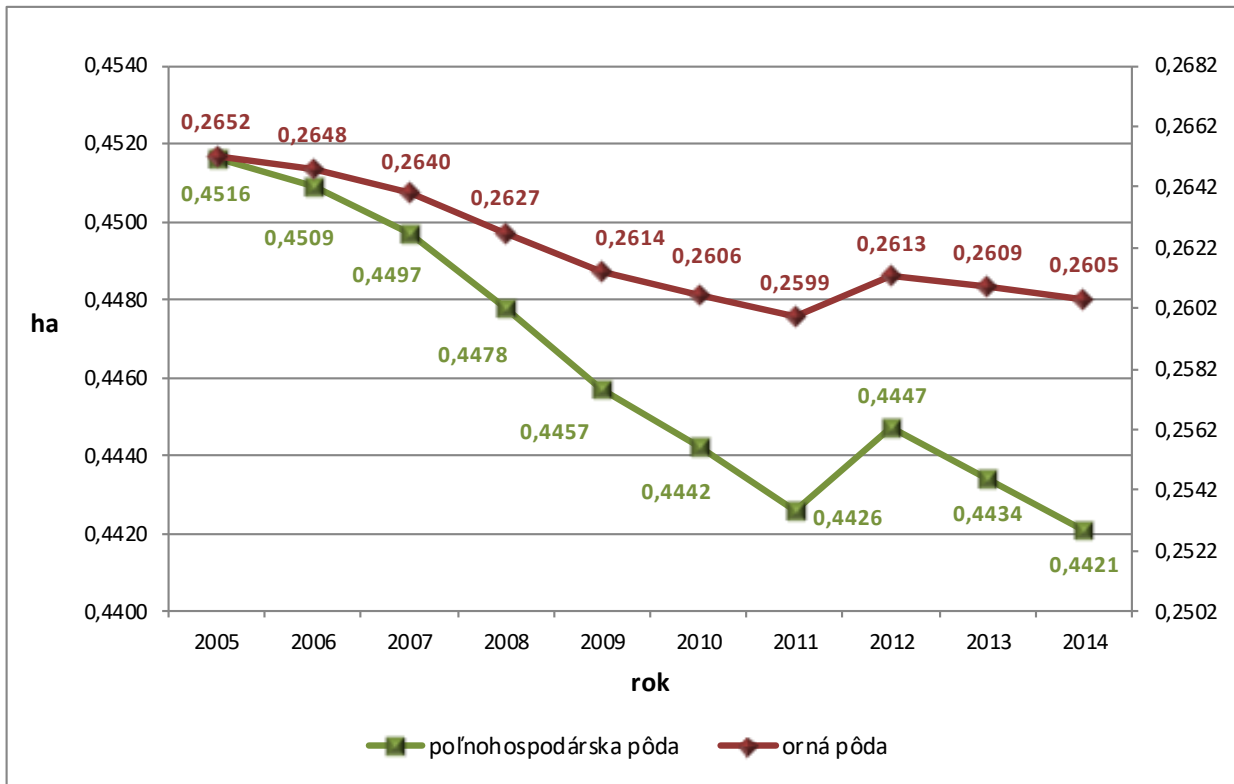
Napríklad v roku 2010 pripadalo na 1 obyvateľa Slovenskej republiky v súvislosti s úbytkom výmery poľnohospodárskej a prírastkom obyvateľstva 0,4442 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 0,2606 ha ornej pôdy. Úbytok poľnohospodárskej pôdy za rok 2010 oproti roku 2009 predstavuje 0,0015 ha, z toho 0,0008 ha ornej pôdy na 1 obyvateľa.

V roku 2011 výmera poľnohospodárskej pôdy na jedného obyvateľa SR predstavovala 0,4426 ha, z toho 0,2599 ha ornej pôdy. Oproti roku 2010 úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2011 tvoril 0,0016 ha, z toho 0,0007 ha ornej pôdy na 1 obyvateľa.

Výmera poľnohospodárskej pôdy na jedného obyvateľa SR v roku 2012 predstavovala 0,4447 ha, z toho 0,2613 ha ornej pôdy. V roku 2013 výmera poľnohospodárskej pôdy na jedného obyvateľa SR tvorila 0,4434 ha, z toho 0,2609 ha ornej pôdy.

Najmä v prípade úbytku vysoko produkčnej ornej pôdy z dôvodu výstavby si treba uvedomiť, že dopestovanie plodín ako základných potravín v horších klimatických oblastiach a na nižšie bonitovaných pôdnych jednotkách si vyžaduje vyššie vstupy, čo má negatívny ekonomický, ale aj environmentálny dopad (nutnosť vyšších dávok hnojív, agrochemikálií a pod).

Obr. 1-17 Vývoj výmery poľnohospodárskej a ornej pôdy na 1 obyvateľa v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

1.4.1.2 ÚBYTOK POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Zmeny vo využívaní pozemkov predstavujú úbytky alebo prírastky pôdy do iných kategórií plôch. Antropogénny tlak na pôdu spôsobuje najmä úbytky poľnohospodárskej pôdy a nárast zastavaných plôch a lesných pozemkov.

V súčasnosti dochádza k úbytku poľnohospodárskeho pôdneho fondu v súvislosti so záberom poľnohospodárskej pôdy na účely výstavby (priemyselnej, občianskej, bytovej, poľnohospodárskej, vodných diel, iné investičné účely), zalesňovania a na ostatné účely.

Tabuľka 1-38 a obr. 1-18 znázorňujú úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v roku 2014.

Antropogénny tlak na využívanie pôdy na iné účely ako na plnenie jej primárnych produkčných a environmentálnych funkcií sa prejavuje v rokoch 2005 až 2014 v pokračujúcom trende úbytku poľnohospodárskej pôdy (obr. 1-19).

Napríklad v roku 2009 predstavoval úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 5 834 ha. Úbytok poľnohospodárskej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov tvoril 4 202 ha v roku 2010, 3 857 ha v roku 2011, 4 956 ha v roku 2012, 3 833 ha v roku 2013 a 4321 ha v roku 2014.

Vývoj úbytku poľnohospodárskej pôdy podľa účelu použitia za obdobie rokov 2005 - 2014 je uvedený v tabuľke 1-39 a graficky znázornený na obr. 1-20.

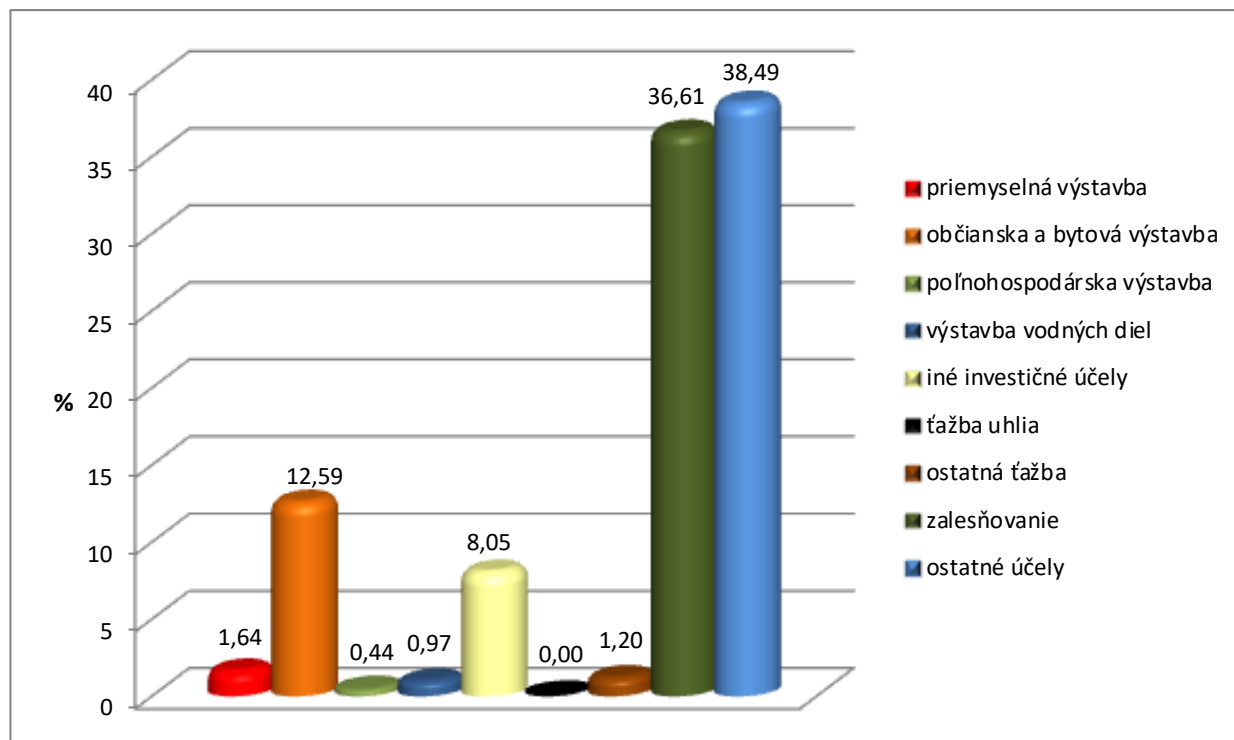
O negatívny jav ide najmä v prípade úbytku vysoko produkčných pôd (černozeme, hnedozeme) na účely výstavby. Zaberanie takejto poľnohospodárskej pôdy treba zamedziť a orientovať na menej kvalitné pôdy.

Tab. 1-38 Úbytok poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v roku 2014

Úbytky poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy		Výmera	
		ha	%
na výstavbu	priemyselnú	71	1,64
	občiansku a bytovú	544	12,59
	poľnohospodársku	19	0,44
	vodných diel	42	0,97
	iné investičné účely	348	8,05
<i>Spolu</i>		<i>1 024</i>	<i>23,70</i>
na ťažbu	uhlia	0	0,00
	ostatnú	52	1,20
<i>Spolu</i>		<i>52</i>	<i>1,20</i>
ostatné úbytky	zalesňovanie	1 582	36,61
	ostatné účely	1 663	38,49
<i>Spolu</i>		<i>3 245</i>	<i>75,10</i>
Spolu		4 321	-

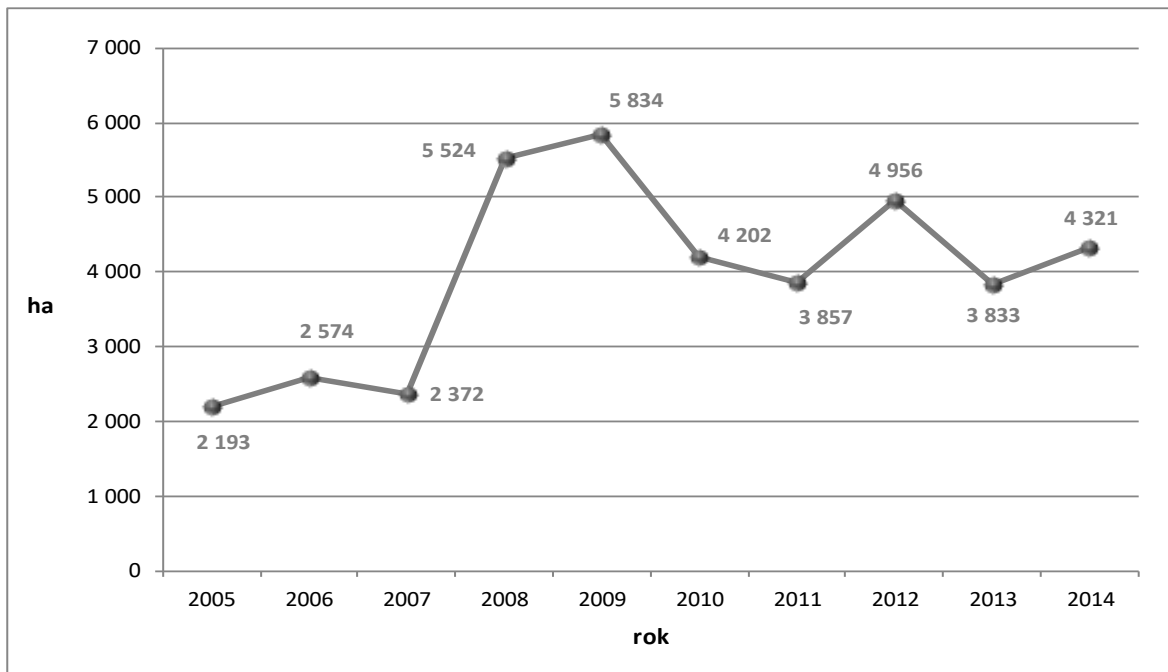
Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Obr. 1-18 Úbytky poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v roku 2014

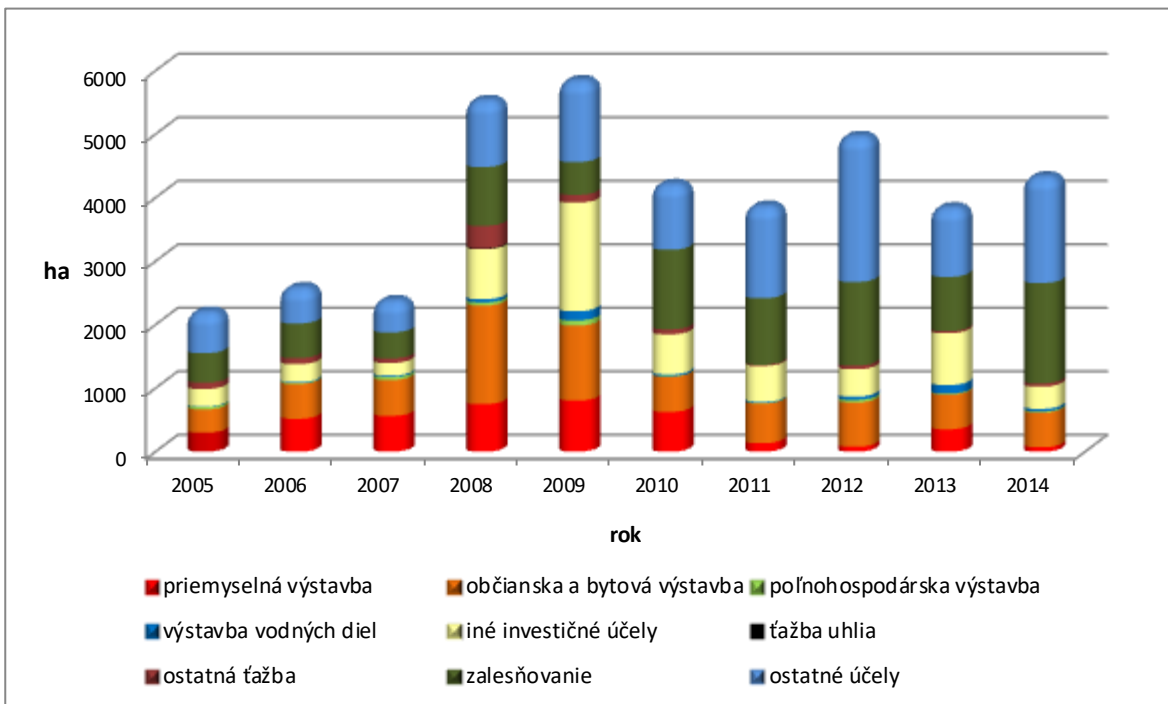
Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Obr. 1-19 Vývoj úbytku poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

Obr. 1-20 Vývoj úbytku poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

Tab. 1-39 Vývoj úbytky poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy do lesných pozemkov, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov podľa účelu použitia v SR v rokoch 2005 - 2014

Úbytky poľnohospodárskej pôdy vrátane ornej pôdy		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
na výstavbu	priemyselnú	299	13,63	518	20,12	563	23,74	749	13,56	805	13,80	626	14,90	134	3,47	78	1,57	353	9,21	71	1,64
	občiansku a bytovú	367	16,74	548	21,29	566	23,86	1 553	28,11	1 181	20,24	554	13,18	625	16,20	697	14,06	548	14,30	544	12,59
	poľnohospodársku	40	1,82	15	0,58	50	2,11	51	0,92	82	1,41	9	0,21	8	0,21	42	0,85	13	0,34	19	0,44
	vodných diel	8	0,36	13	0,51	20	0,84	49	0,89	145	2,49	30	0,71	18	0,47	50	1,01	137	3,57	42	0,97
	iné investičné účely	274	12,49	286	11,11	199	8,39	788	14,27	1 708	29,28	629	14,97	566	14,67	432	8,72	816	21,29	348	8,05
Spolu		988	45,05	1380	53,61	1 398	58,94	3 190	57,75	3 921	67,21	1 848	43,98	1 351	35,03	1 299	26,21	1 867	48,71	1 024	23,70
na ťažbu	uhlia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12	0,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	ostatnú	101	4,61	95	3,69	70	2,95	353	6,39	124	2,13	80	1,90	18	0,47	56	1,13	31	0,81	52	1,20
Spolu		101	4,61	95	3,69	70	2,95	365	6,61	124	2,13	80	1,90	18	0,47	56	1,13	31	0,81	52	1,20
ostatné úbytky	zalesňovanie	464	21,16	546	21,21	410	17,28	930	16,84	516	8,84	1 253	29,82	1 048	27,17	1 318	26,59	857	22,36	1 582	36,61
	ostatné účely	640	29,18	553	21,49	494	20,83	1 039	18,81	1 273	21,82	1 021	24,30	1 440	37,33	2 283	46,07	1 078	28,12	1 663	38,49
Spolu		1104	50,34	1099	42,70	904	38,11	1 969	35,64	1 789	30,67	2 274	54,12	2 488	64,51	3 601	72,66	1 935	50,48	3 245	75,10
Spolu		2 193	-	2 574	-	2 372	-	5 524	-	5 834	-	4 202	-	3 857	-	4 956	-	3 833	-	4 321	-

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Tab. 1-40 Vývoj výmery zabratej pôdy urbanizáciou v SR v rokoch 2005 – 2014

Druh pozemku	Výmera [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zastavané plochy a nádvoría	226 257	227 092	227 931	229 059	229 941	230 589	231 967	232 599	233 305	234 416
Zabratie územia Slovenskej republiky [%]	4,61	4,63	4,65	4,67	4,69	4,70	4,73	4,74	4,76	4,78

Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD a. s. na základe údajov ÚGKK SR a ŠÚ SR

1.4.2 ZABRATIE PÔDY URBANIZÁCIOU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

V rámci výstavby priemyselných parkov, stavieb pre obchodné reťazce, občianskej a bytovej výstavby dochádza k presunu pôdy medzi jednotlivými kategóriami pôdneho fondu. V súvislosti s uvedenými presunmi zaznamenávame v roku 2014 nárast zastavaných plôch o 1 111 ha, t. j. 0,48 % (tabuľka 1-41).

Tab. 1-41 Výmera zabratej pôdy urbanizáciou v SR v roku 2014

Druh pozemku	Výmera				Prírastok	
	2013		2014		ha	%
	ha	%	ha	%		
Zastavané plochy a nádvoría	233 305	4,76	234 416	4,78	1 111	0,48

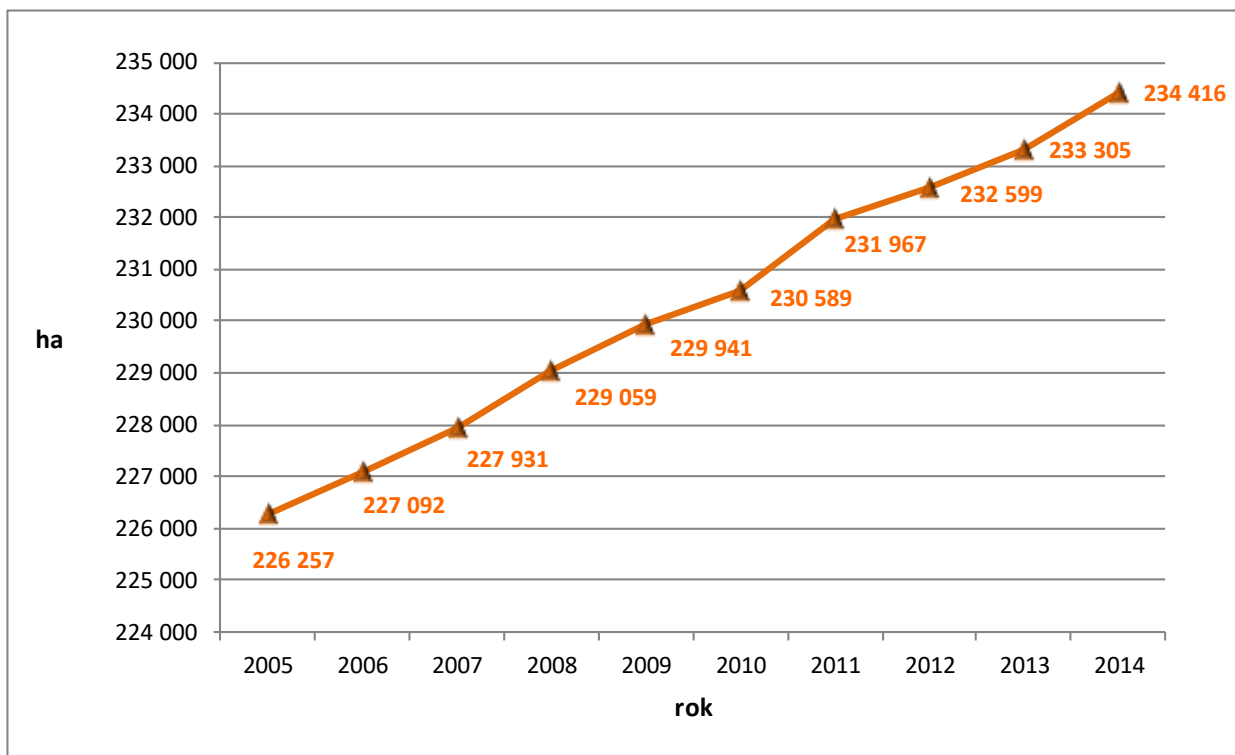
Zdroj: ÚGKK SR a výpočty VÚD a. s. na základe údajov ÚGKK SR a ŠÚ SR

Vývoj výmery zabratej pôdy urbanizáciou za obdobie rokov 2005 až 2014 znázorňuje tabuľka 1-40 a obr. 1-21.

Napríklad v roku 2010 predstavoval prírastok zastavaných plôch 648 ha (0,28 %). Obdobný trend pokračoval aj v roku 2011 (prírastok zastavaných plôch tvoril 0,60 %, t.j. 1 378 ha), v roku 2012, v ktorom prírastok zastavaných plôch tvoril 0,27 %, t.j. 632 ha a v roku 2013 (nárast zastavaných plôch o 706 ha, t. j. 0,30 %).

V súčasnosti pôda zabratá urbanizáciou predstavuje 4,78 % plochy Slovenska, čo predstavuje nárast zastavaných plôch za obdobie rokov 2005 až 2014 o 3,61 %.

Obr. 1-21 Vývoj výmery zabratej pôdy urbanizáciou v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: ÚGKK SR, Spracoval: VÚD, a. s.

1.4.3 ZABRATÁ PÔDA CESTNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU, ŽELEZNIČNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU, LETECKOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU A VODNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A V KRAJSKÝCH MESTÁCH

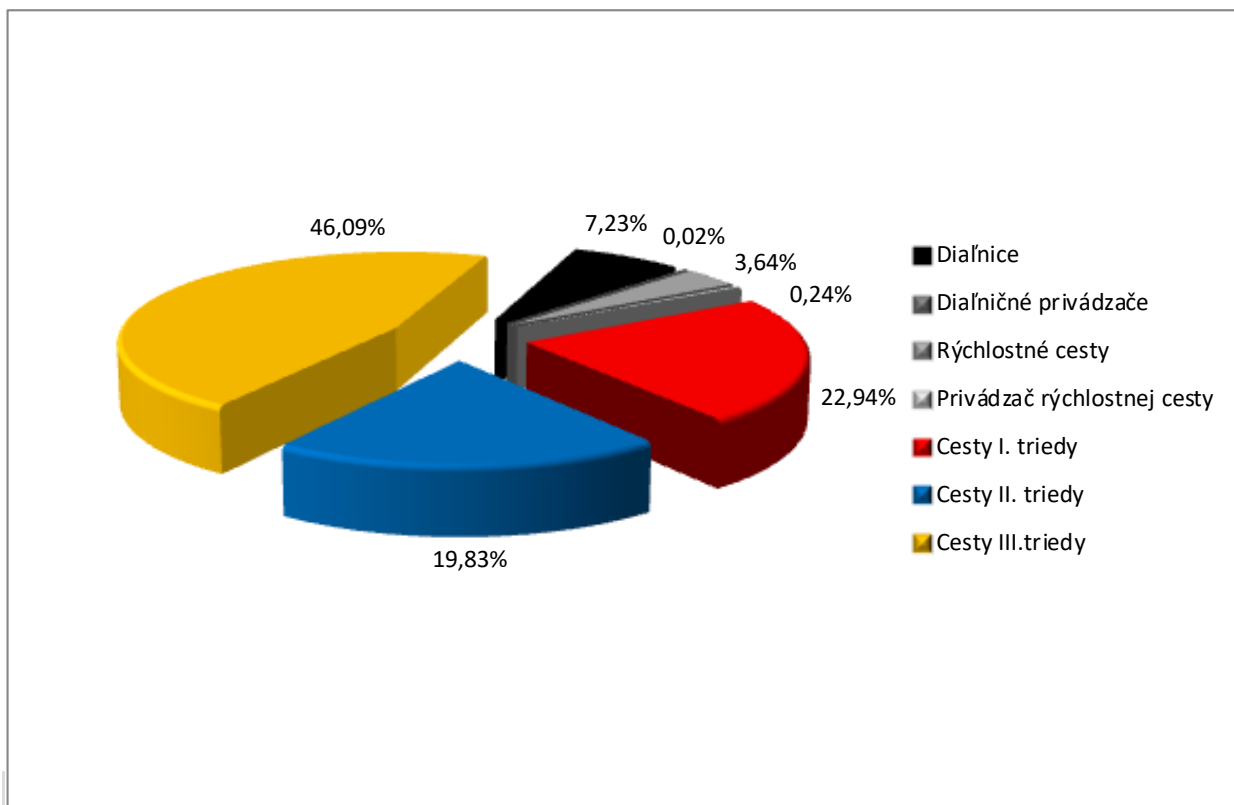
1.4.3.1 ZABRATÁ PÔDA CESTNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a STN 73 6100 sa pozemné komunikácie rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na: diaľnice, cesty pre motorové vozidlá (rýchlostné cesty), cesty (cesty I. triedy, cesty II. triedy, cesty III. triedy), miestne komunikácie a účelové komunikácie.

Plocha záberu pôdy cestnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike bola stanovená na základe plochy vozoviek jednotlivých tried cestných komunikácií.

Prírastok výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou – plochou vozovky v roku 2014 tvoril 15,7534 ha (0,11 %) (tabuľka 1-42, obr. 1-22). Pri stanovení výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou bola braná do úvahy plocha vozovky diaľnic, diaľničných privádzačov, rýchlostných ciest, privádzačov rýchlostných ciest, ciest I. triedy, ciest II. triedy a ciest III. triedy.

Obr. 1-22 Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v roku 2014

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov SSC

Tab. 1-42 Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v roku 2014

	Diaľnice	Diaľničné privádzače	Rýchlostné cesty	Privádzač rýchlostnej cesty	Cesty I. triedy	Cesty II. triedy	Cesty III. triedy	Spolu
dĺžka vozovky [km]	903,138	2,457	507,229	32,211	3 455,121	3 679,189	10 412,863	18 992,208
plocha vozovky [ha]	1 008,7837	2,6864	507,7209	33,9364	3 199,6006	2 765,3947	6 427,4167	13 945,5393
%	7,23	0,02	3,64	0,24	22,94	19,83	46,09	-
Prírastok								
plocha vozovky [ha]	0,5450	-4,0875	8,9897	-0,6704	10,7431	3,7990	-3,5653	15,7534
%	0,05	-60,34	1,80	-1,94	0,34	0,14	-0,06	0,11

Zdroj: SSC a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Z dôvodu, že údaje o výmere plochy vozovky miestnymi komunikáciami sú zisťované na základe štatistického zisťovania od roku 2009 v intervale troch rokov, nie sú z hľadiska sledovania trendu zmien vo výmere pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou za obdobie rokov 2005 až 2014 brané do úvahy (obr. 1-23 a tabuľka 1-43).

V roku 2009 predstavuje prírastok výmery pôdy zabratej cestnou dopravou v Slovenskej republike 78,7351 ha, t. j. 0,58 %.

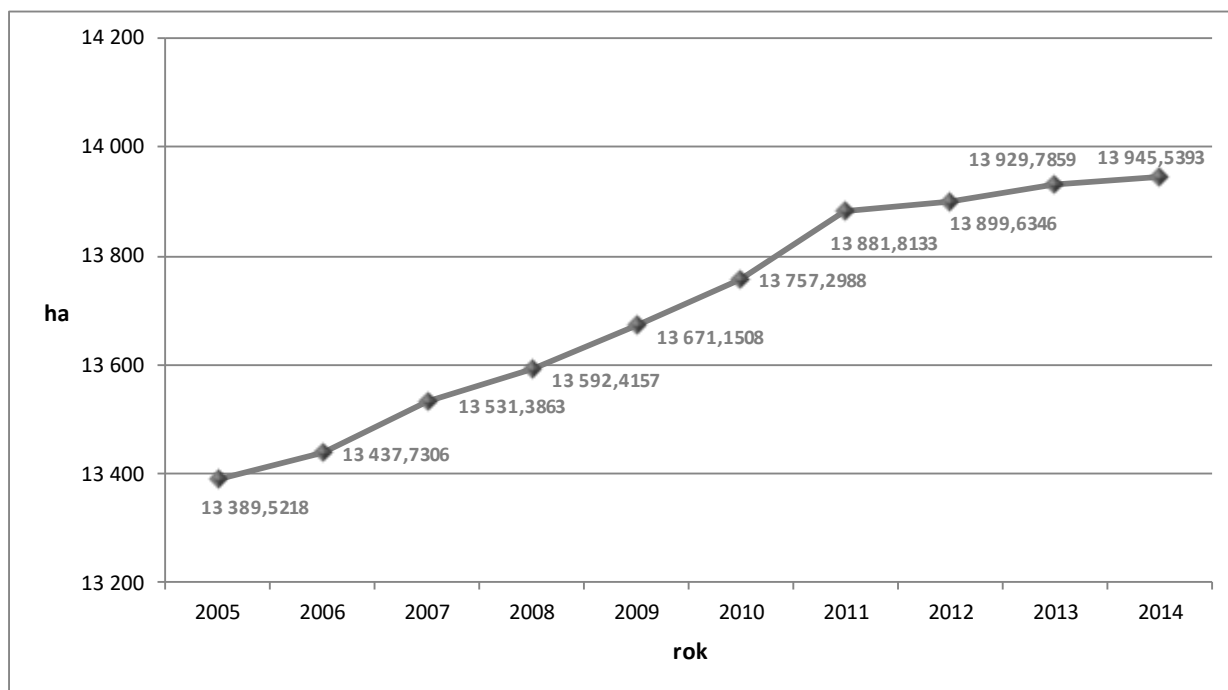
Prírastok výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou – plochou vozovky v roku 2010 tvoril 86,1480 ha (0,63 %).

V roku 2011 predstavuje prírastok výmery pôdy zabratej cestnou dopravou v Slovenskej republike 124,5145 ha, t. j. 0,91 %.

Prírastok výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou – plochou vozovky zaznamenaný v roku 2012 tvoril 17,8213 ha (0,13 %) a v roku 2013 predstavoval 30,1513 ha, t. j. 0,22 %.

Nárast zabratej pôdy cestnou dopravou - plochou vozovky súvisí s výstavbou dopravnej infraštruktúry, predovšetkým diaľnic a rýchlостných ciest.

Obr. 1-23 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: SSC, Spracoval: VÚD, a. s.

Tab. 1-43 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravou infraštruktúrou - plochou vozovky v SR v rokoch 2005 - 2014

Trieda cestnej komunikácie	Zabratie pôdy [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Diaľnice	770,0570	770,3788	844,2088	889,6773	919,6341	976,6079	983,3984	983,3984	1 008,2387	1 008,7837
Diaľničné privádzače	9,9624	9,9760	12,4566	13,4270	13,5450	17,2930	17,1907	21,7650	6,7739	2,6864
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	341,3389	359,8788	438,5345	450,6718	498,7312	507,7209
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-	-	32,5985	33,8978	34,6068	33,9364
Cesty I. triedy	3 349,0293	3 383,6980	3 394,7330	3 457,9134	3 184,3136	3 185,5314	3 191,0855	3 189,3531	3 188,8575	3 199,6006
Cesty II. triedy	2 837,0483	2 850,6416	2 852,4273	2 799,1723	2 779,5850	2 779,9905	2 776,2064	2 772,9209	2 761,5957	2 765,3947
Cesty III. triedy	6 423,4248	6 423,0362	6 427,5605	6 432,2257	6 432,7342	6 437,9971	6 442,7992	6 447,6277	6 430,9820	6 427,4167
Spolu	13 389,5218	13 437,7306	13 531,3863	13 592,4157	13 671,1508	13 757,2988	13 881,8133	13 899,6346	13 929,7859	13 945,5393

Zdroj: SSC, Spracoval: VÚD, a. s.

1.4.3.2 ZABRATÁ PÔDA CESTNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V KRAJSKÝCH MESTÁCH

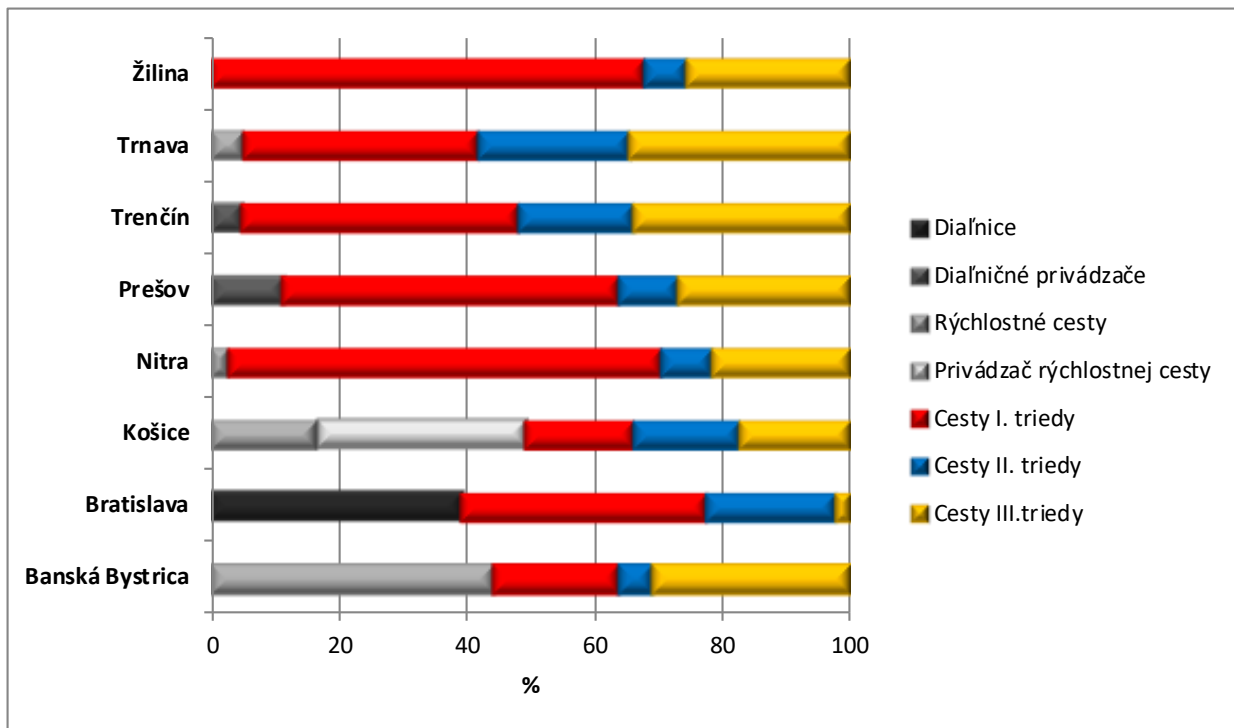
Plocha záberu pôdy cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách Slovenskej republiky bola stanovená na základe plochy vozoviek jednotlivých tried cestných komunikácií v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a STN 73 6100.

V zmysle bodu 6, článku IV. licenčnej zmluvy č. 440/2015/2100, ktorou poskytuje Slovenská správa ciest (SSC) databázu geografických údajov cestnej siete Slovenskej republiky Výskumnému ústavu dopravnému, nadobúdateľ (VÚD, a. s.) nie je oprávnený používať databázu spôsobom, ktorého výsledkom by bol výstup v akejkoľvek podobe, ktorého vytvorenie spadá do kompetencie poskytovateľa na základe štatútu a zriaďovacej listiny poskytovateľa.

V priebehu mesiaca november 2015 prebieha spracovanie štatistického prehľadu zabratia pôdy cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR za rok 2014 spracovateľom Slovenskou správou ciest. Údaje budú doplnené po zverejnení podkladových dát Slovenskou správou ciest a ich spracovaní Výskumným ústavom dopravným, a. s. pre potreby projektu.

Dáta predstavujúce zabratie pôdy cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách za rok 2013 sú uvedené v tabuľke 1-44 a graficky znázornené na obr. 1-24.

Obr. 1-24 Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v roku 2013

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov SSC

Tab. 1-44 Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v roku 2013

Krajské mesto	Zabratie pôdy							Spolu
	Diaľnice	Diaľničné privádzače	Rýchlostné cesty	Privádzač rýchlostnej cesty	Cesty I. triedy	Cesty II. triedy	Cesty III. triedy	
Banská Bystrica								
ha	-	-	27,0342	-	12,0513	3,1552	18,9756	61,2163
%	-	-	44,16	-	19,69	5,15	31,00	-
Bratislava								
ha	80,0047	-	-	-	78,7291	41,3295	5,1678	205,2311
%	38,98	-	-	-	38,36	20,14	2,52	-
Košice								
ha	-	-	11,0753	21,7646	11,4246	11,2333	11,6330	67,1308
%	-	-	16,50	32,42	17,02	16,73	17,33	-
Nitra								
ha	-	-	0,6835	-	16,3968	1,9616	5,2296	24,2715
%	-	-	2,82	-	67,56	8,08	21,55	-
Prešov								
ha	-	3,9484	-	-	18,4504	3,2392	9,4630	35,1009
%	-	11,25	-	-	52,56	9,23	26,96	-
Trenčín								
ha	-	1,6494	-	-	14,5281	6,0762	11,5029	33,7566
%	-	4,89	-	-	43,04	18,00	34,08	-
Trnava								
ha	-	-	0,6504	-	4,6436	2,9979	4,4029	12,6948
%	-	-	5,12	-	36,58	23,62	34,68	-
Žilina								
ha	-	-	-	-	33,4838	3,4175	12,6610	49,5623
%	-	-	-	-	67,56	6,90	25,55	-
Spolu								
ha	80,0047	5,5978	39,4434	21,7646	189,7077	73,4104	79,0358	488,9643
%	16,36	1,14	8,07	4,45	38,80	15,01	16,16	-

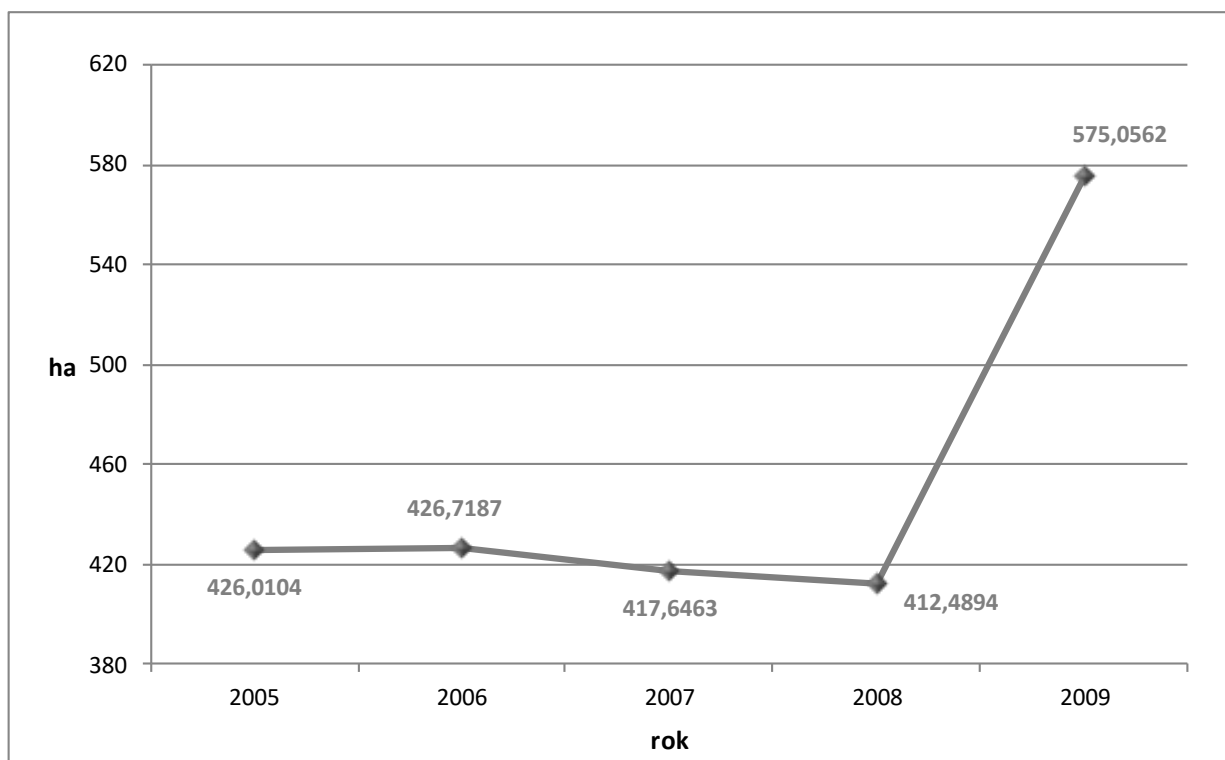
Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov SSC

Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR za obdobie rokov 2005 až 2009 je uvedený tabuľke 1-45 a graficky znázornený na obrázku 1-25.

Nárast výmery pôdy zabratej cestnou dopravou v krajských mestách SR zaznamenaný v rokoch 2005 až 2009 súvisí s výstavbou dopravnej infraštruktúry, najmä diaľnic a rýchlostných ciest.

Obr. 1-25 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2005 – 2009

Zdroj: Výpočty VÚD, a.s. na základe údajov SSC

V roku 2009 sa uskutočnili nové merania umiestnenia dopravných značiek určujúcich začiatok a koniec obce, ako aj šírky niektorých pozemných komunikácií. Z tohto dôvodu prírastok v roku 2009 oproti roku 2008 a porovnanie dát za roky 2008 a 2009 na obr. 1-25 a v tabuľke 1-45 predstavujúce vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou – plochou vozovky v krajských mestách SR za obdobie rokov 2005 až 2009 môžu byť skreslené.

Tab. 1-45 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2009 - 1. časť

Trieda cestnej komunikácie	Zabratie pôdy [ha]				
	2005	2006	2007	2008 ¹⁾	2009
Banská Bystrica					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	6,8363
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	29,3028	29,3029	29,3029	28,9952	38,3298
Cesty II. triedy	3,9520	3,9520	3,9520	3,9520	4,1938
Cesty III. triedy	14,4715	14,4715	13,1583	13,1583	18,4751
Spolu	47,7263	47,7263	46,4131	46,1054	67,8350
Bratislava					
Diaľnice	58,7760	58,7760	56,2934	56,2934	77,9889
Diaľničné privádzače	0,7230	0,7230	0,7230	0,7230	0,8433
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	-
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	70,9629	70,8611	67,5632	67,6294	75,1289
Cesty II. triedy	27,5647	27,5628	27,5628	27,5628	37,9682
Cesty III. triedy	4,8608	4,8608	4,8608	4,8608	7,1401
Spolu	162,8874	162,7837	157,0031	157,0693	199,0694
Košice					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	32,6453
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	34,1016	34,1056	34,0660	33,5293	15,5469
Cesty II. triedy	12,5318	13,6660	11,1276	11,1276	15,0860
Cesty III. triedy	11,2354	10,9673	10,9673	10,9673	17,8362
Spolu	57,8688	58,7389	56,1610	55,6242	81,1144
Nitra					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	1,5993
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	19,2357	19,4294	19,4294	19,4294	15,0467
Cesty II. triedy	1,6709	1,6709	1,6709	1,6709	6,1005
Cesty III. triedy	9,2748	9,2748	9,2748	9,2748	12,0442
Spolu	30,1814	30,3751	30,3751	30,3751	34,7906
Prešov					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	-
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	17,4086	17,4086	18,0266	18,0266	26,7916
Cesty II. triedy	3,3972	3,3972	3,3972	3,3972	6,4695
Cesty III. triedy	12,4898	12,4898	12,5508	12,5508	18,0606
Spolu	33,2956	33,2956	33,9746	33,9746	51,3217

Tab. 1-45 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2009 - dokončenie

Trieda cestnej komunikácie	Zabratie pôdy [ha]				
	2005	2006	2007	2008 ¹⁾	2009
Trenčín					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	0,6619	0,6619	0,6619	0,6619	2,2678
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	-
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	11,9955	12,0727	11,8666	11,8666	12,3226
Cesty II. triedy	4,7673	4,7673	4,7828	4,7828	7,3585
Cesty III. triedy	9,2332	9,2333	9,3440	9,3440	14,0218
Spolu	26,6579	26,7350	26,6552	26,6552	35,9707
Trnava					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	1,2810
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	11,5643	11,2354	11,2354	11,5949	14,4570
Cesty II. triedy	6,9292	6,9292	6,9292	6,9089	8,2492
Cesty III. triedy	3,5444	3,5444	3,5444	3,6356	16,5485
Spolu	22,0379	21,7091	21,7091	22,1394	40,5358
Žilina					
Diaľnice	-	-	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	-
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	28,0435	28,0435	28,0435	23,2346	31,1487
Cesty II. triedy	4,3370	4,3370	4,3370	4,3370	6,9387
Cesty III. triedy	12,9746	12,9746	12,9746	12,9746	26,3313
Spolu	45,3551	45,3551	45,3551	40,5462	64,4188
Spolu					
Diaľnice	58,7760	58,7760	56,2934	56,2934	77,9889
Diaľničné privádzače	1,3848	1,3848	1,3848	1,3848	3,1110
Rýchlostné cesty	-	-	-	-	42,3618
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-	-	-
Cesty I. triedy	222,6150	222,4592	219,5337	214,3059	228,7724
Cesty II. triedy	65,1500	66,2822	63,7594	63,7391	92,3644
Cesty III. triedy	78,0845	77,8165	76,6751	76,7663	130,4576
Spolu	426,0104	426,7187	417,6463	412,4894	575,0562

Zdroj: SSC, Spracoval: VÚD, a. s.

¹⁾ Revidované údaje

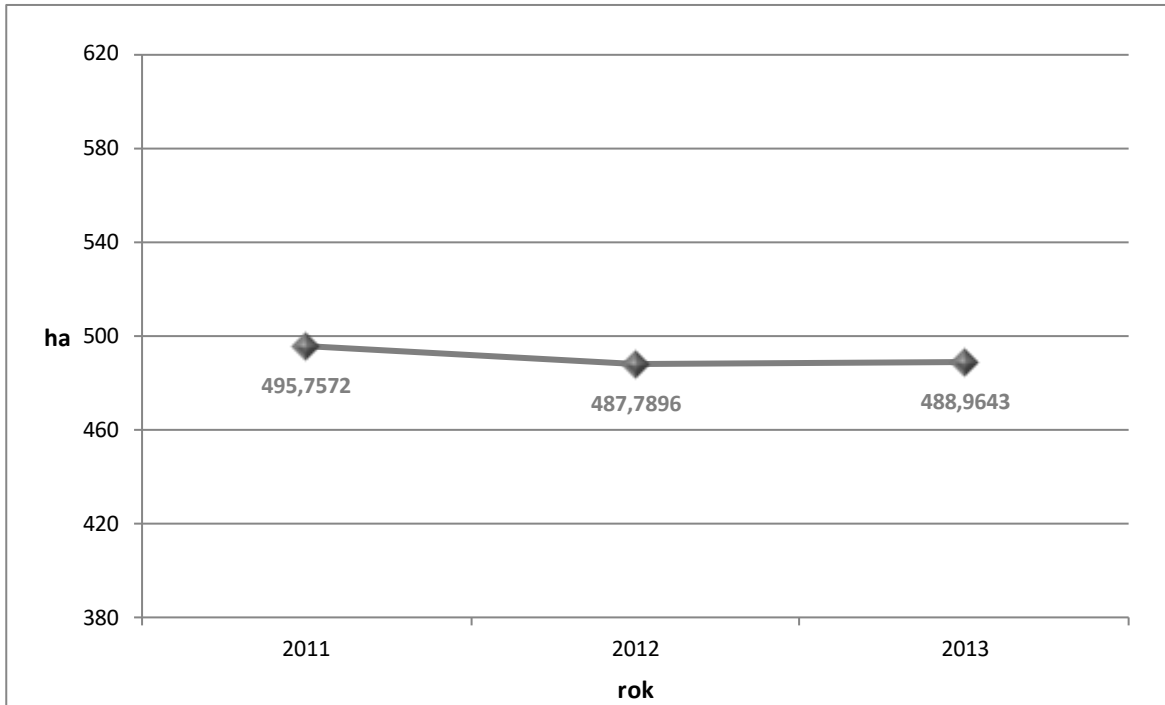
Poznámka: V krajských mestách SR k 1.1. 2009 nebola určovaná plocha vozovky osobitne pre cestné komunikácie - rýchlostné cesty.

Zabratie pôdy cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách za rok 2010 (tabuľka 1-46) bolo stanovené VÚD, a. s. na základe novej metodiky, pri ktorej sa pomocou GIS stanovila výmera plochy vozoviek pozemných komunikácií v rámci územia krajských miest. Na základe uvedeného neuvádzame porovnanie s údajmi za rok 2009, ako aj neuvádzame dáta za rok 2010 v tabuľke 1-45 a na obr. 1-25 v rámci ktorých sa sleduje vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách od roku 2005 do roku 2009.

V zmysle bodu 5, článku IV. licenčnej zmluvy č. 1284/2012/2100, ktorou poskytuje Slovenská správa ciest (SSC) databázu geografických údajov cestnej siete Slovenskej republiky Výskumnému ústavu dopravnému nadobúdateľ (VÚD, a. s.) nie je oprávnený používať databázu spôsobom, ktorého výsledkom by bol výstup v akejkoľvek podobe, ktorého vytvorenie spadá do kompetencie poskytovateľa na základe štatútu a zriaďovacej listiny poskytovateľa. Z daného dôvodu VÚD, a. s. neuvádza v správe údaje o zabratí pôdy dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách za rok 2011 spracované rovnakou metodikou ako dáta za rok 2010. Zároveň na základe vyššie uvedeného nie je možné zo strany VÚD, a. s. doplniť údaje za rok 2010 spracované rovnakou metodikou ako dáta za rok 2011. Slovenská správa ciest údaje o zabratí pôdy dopravnou infraštruktúrou za rok 2010 Výskumnému ústavu dopravnému, a. s. v roku 2011 neposkytla. Z technických dôvodov nie je možné zo strany SSC poskytnúť späť údaje za rok 2010 spracované rovnakou metodikou ako dáta vyjadrujúce stav zabratia pôdy dopravnou infraštruktúrou v roku 2011.

Na základe vyššie uvedených dôvodov uvádzame vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách za rok 2011 až 2013 osobitne v tabuľke 1-47 a na obr. 1-26.

Obr. 1-26 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v rokoch 2011 – 2013

Zdroj: Výpočty VÚD, a.s. na základe údajov SSC

Z dôvodu, že údaje o výmere plochy vozovky miestnymi komunikáciami sú zisťované na základe štatistického zisťovania od roku 2009 v intervale troch rokov, nie sú z hľadiska sledovania trendu zmien vo výmere pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou za obdobie rokov 2005 až 2012 brané do úvahy.

Tab. 1-46 Výmera pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky v krajských mestách SR v roku 2010

Krajské mesto	Zabratie pôdy						
	Diaľnice	Diaľničné privádzače	Rýchlostné cesty	Cesty I. triedy	Cesty II. triedy	Cesty III. triedy	Spolu
Banská Bystrica							
ha	-	-	18,1646	23,4342	4,7850	22,3270	68,7108
%	-	-	26,44	34,11	6,96	32,49	-
Bratislava							
ha	132,2003	3,3455	-	87,2204	42,2557	12,7081	277,7300
%	47,60	1,20	-	31,40	15,21	4,58	-
Košice							
ha	-	-	56,1264	17,9509	26,4519	29,4276	129,9567
%	-	-	43,19	13,81	20,35	22,64	-
Nitra							
ha	-	-	14,8600	22,9138	8,4308	11,1346	57,3392
%	-	-	25,92	39,96	14,70	19,42	-
Prešov							
ha	1,1910	-	-	23,9709	6,1963	15,1635	46,5217
%	2,56	-	-	51,53	13,32	32,59	-
Trenčín							
ha	12,2902	3,4417	-	13,6015	9,6045	13,8400	52,7779
%	23,29	6,52	-	25,77	18,20	26,22	-
Trnava							
ha	8,2067	-	9,5005	24,3148	11,6656	9,1702	62,8577
%	13,06	-	15,11	38,68	18,56	14,59	-
Žilina							
ha	1,7640	-	-	48,0943	6,4537	16,8421	73,1541
%	2,41	-	-	65,74	8,82	23,02	-
Spolu							
ha	155,6522	6,7872	98,6515	261,5006	115,8435	130,6131	769,0481
%	20,24	0,88	12,83	34,00	15,06	16,98	-

Zdroj: Výpočty VÚD, a.s. na základe údajov SSC

Tab. 1-47 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky
v krajských mestách SR v rokoch 2011 - 2013 - 1. časť

Trieda cestnej komunikácie	Zabratie pôdy [ha]		
	2011	2012	2013
Banská Bystrica			
Diaľnice	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-
Rýchlostné cesty	12,4065	23,3179	27,0342
Privádzač rýchlostnej cesty	-	1,2993	-
Cesty I. triedy	17,5481	14,7256	12,0513
Cesty II. triedy	3,7407	3,7407	3,1552
Cesty III. triedy	15,5263	15,5292	18,9756
Spolu	49,2214	58,6127	61,2163
Bratislava			
Diaľnice	78,3404	78,1242	80,0047
Diaľničné privádzače	0,8331	0,8331	-
Rýchlostné cesty	-	-	-
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-
Cesty I. triedy	84,3974	82,1434	78,7291
Cesty II. triedy	40,9920	40,9920	41,3295
Cesty III. triedy	7,0018	6,9605	5,1678
Spolu	211,5646	209,0532	205,2311
Košice			
Diaľnice	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-
Rýchlostné cesty	8,7250	8,7250	11,0753
Privádzač rýchlostnej cesty	18,9434	18,9434	21,7646
Cesty I. triedy	11,4189	11,4189	11,4246
Cesty II. triedy	11,7572	11,7572	11,2333
Cesty III. triedy	12,8315	12,8315	11,6330
Spolu	63,6760	63,6760	67,1308
Nitra			
Diaľnice	-	-	-
Diaľničné privádzače	-	-	-
Rýchlostné cesty	0,4308	0,4308	0,6835
Privádzač rýchlostnej cesty	0,0400	0,0400	-
Cesty I. triedy	16,4258	16,4591	16,3968
Cesty II. triedy	1,9664	1,9664	1,9616
Cesty III. triedy	5,2522	5,2522	5,2296
Spolu	24,1152	24,1484	24,2715
Prešov			
Diaľnice	0,0128	0,0128	-
Diaľničné privádzače	-	3,9514	3,9484
Rýchlostné cesty	-	-	-
Privádzač rýchlostnej cesty	-	-	-
Cesty I. triedy	22,8334	18,6880	18,4504
Cesty II. triedy	3,2497	3,2497	3,2392
Cesty III. triedy	16,7377	9,3602	9,4630
Spolu	42,8334	35,2619	35,1009

Tab. 1-47 Vývoj výmery pôdy zabratej cestnou dopravnou infraštruktúrou - plochou vozovky
 v krajských mestách SR v rokoch 2011 - 2013 - dokončenie

Trieda cestnej komunikácie	Zabratie pôdy [ha]		
	2011	2012	2013
Trenčín			
Diaľnice	-	-	-
Diaľničné privádzzače	1,6907	1,6907	1,6494
Rýchlostné cesty	-	-	-
Privádzzač rýchlostnej cesty	-	-	-
Cesty I. triedy	12,7506	16,1791	14,5281
Cesty II. triedy	6,6287	6,6287	6,0762
Cesty III. triedy	11,8860	11,8079	11,5029
Spolu	32,9559	36,3064	33,7566
Trnava			
Diaľnice	-	-	-
Diaľničné privádzzače	-	-	-
Rýchlostné cesty	0,6767	0,6767	0,6504
Privádzzač rýchlostnej cesty	-	-	-
Cesty I. triedy	12,0239	5,3625	4,6436
Cesty II. triedy	6,6976	3,0919	2,9979
Cesty III. triedy	3,7643	4,5590	4,4029
Spolu	23,1625	13,6901	12,6948
Žilina			
Diaľnice	-	-	-
Diaľničné privádzzače	-	-	-
Rýchlostné cesty	-	-	-
Privádzzač rýchlostnej cesty	-	-	-
Cesty I. triedy	30,6335	30,6335	33,4838
Cesty II. triedy	4,9622	4,9622	3,4175
Cesty III. triedy	12,6325	11,4449	12,6610
Spolu	48,2282	47,0406	49,5623
Spolu			
Diaľnice	78,3531	78,1370	80,0047
Diaľničné privádzzače	2,5237	6,4752	5,5978
Rýchlostné cesty	22,2389	33,1504	39,4434
Privádzzač rýchlostnej cesty	18,9834	20,2827	21,7646
Cesty I. triedy	208,0315	195,6101	189,7077
Cesty II. triedy	79,9944	76,3888	73,4104
Cesty III. triedy	85,6322	77,7454	79,0358
Spolu	495,7572	487,7896	488,9643

Zdroj: SSC, Spracoval: VÚD, a. s.

¹⁾ Revidované údaje

Poznámka: V krajských mestách SR k 31.12. 2010 nebola určovaná plocha vozovky osobitne pre cestné komunikácie - privádzzač rýchlostnej cesty.

1.4.3.3 ZABRATÁ PÔDA ŽELEZNIČNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V SLOVENSKEJ

REPUBLIKE

Na Slovensku sa od 1. januára 2002 Železnice SR (ŽSR) podľa Projektu transformácie a reštrukturalizácie ŽSR rozdelili na dva samostatné subjekty – ŽSR a Železničnú spoločnosť, a. s. (ZSSK). Následne 1. januára 2005 sa ZSSK rozdelila na Železničnú spoločnosť Slovensko, a. s. (ZSSK) zabezpečujúcu osobnú dopravu a Železničnú spoločnosť Cargo Slovakia, a. s. (ZSSK Cargo) zabezpečujúcu nákladnú dopravu.

Výmera pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou je uvedená pre osobnú aj nákladnú dopravu v rámci železničnej dopravnej infraštruktúry.

V roku 2014 bol zaznamenaný rovnaký trend ako v roku 2013. Nárast výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou o 0,91 % (105,1978 ha) vznikol v súvislosti s odpredajom nehnuteľného majetku a na základe majetkoprávneho usporiadania (tabuľka 1-48).

Tab. 1-48 Výmera pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v SR v roku 2014

Železničná dopravná infraštruktúra	Zabratie pôdy [ha]		+/-	
	2013	2014	ha	%
Slovenská republika	11 622,0624	11 727,2602	105,1978	0,91

Zdroj: ŽSR, ZSSK, ZSSK CARGO a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

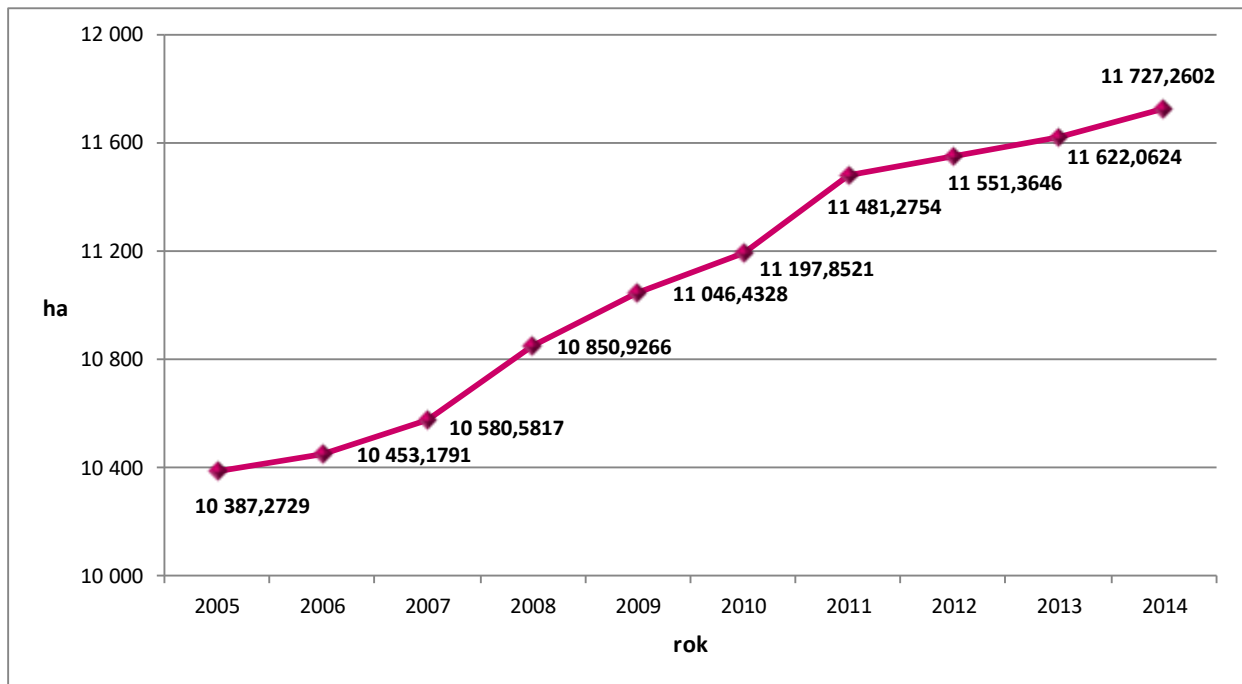
Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou za obdobie rokov 2005 až 2014 znázorňuje obr. 1-27 a tabuľka 1-49.

Prírastok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v roku 2006 v porovnaní s rokom 2005 tvoril 0,63 % (65,9062 ha). Tento trend pokračoval aj v roku 2007, v ktorom prírastok predstavoval 1,22 % (127,4026 ha) v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Prírastok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike v roku 2008 tvoril 270,3449 ha, t. j. 2,56 %. Tento trend pokračuje aj v roku 2009, v ktorom tvoril nárast výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou 195,5062 ha (1,80 %). V roku 2010 prírastok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou tvoril 1,37 % (151,4194 ha). Nárast výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v roku 2011 predstavoval 283,4233 ha (2,53 %). V roku 2012 bol zaznamenaný úbytok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou o 1,21 % (139,1938 ha) v súvislosti s odpredajom nehnuteľného majetku Železničnou spoločnosťou Cargo Slovakia, a. s. spoločnosti Slovenská kombinovaná doprava INTRANS, a. s. V rámci spoločnosti Železnice Slovenskej republiky rozdiely vo výmerách vznikli na základe majetkoprávneho usporiadania. V roku 2013 bol zaznamenaný opačný trend ako v roku 2012. Nárast výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou o 0,61 % (70,6978 ha) vznikol v súvislosti s odpredajom nehnuteľného majetku a na základe majetkoprávneho usporiadania.

Za obdobie 2005 až 2014 je pozorovaný pozvoľný nárast záberu pôdy železničnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike. Zmena vo výmere pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou rokoch 2005 až 2011 nepredstavuje reálny nárast záberu pôdy. Vznikla v súvislosti s majetkoprávnym usporiadaním pozemkových plôch pod dopravnou infraštruktúrou a z dôvodu zabezpečenia pozemkových plôch pre účely modernizácie infraštruktúry (modernizácia tratí – koridory). V roku 2006 bola zmena vo výmere pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou ovplyvnená odpredajom 0,3791 ha Železničnou spoločnosťou Slovensko, a. s. obci Trenčianska Teplá a v roku 2011 odpredajom 0,8604 ha spoločnosti TLD, a. s.

Obr. 1-27 Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: ZSSK CARGO, ŽSR a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

Tab. 1-49 Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 - 2014

Železničná dopravná infraštruktúra	Zabratie pôdy [ha]									
	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007 ¹⁾	2008 ¹⁾	2009 ¹⁾	2010 ¹⁾	2011 ¹⁾	2012	2013	2014
Slovenská republika	10 387,2729	10 453,1791	10 580,5817	10 850,9266	11 046,4328	11 197,8521	11 481,2754	11 551,3646	11 622,0624	11 727,2602

Zdroj: ŽSR, ZSSK, ZSSK CARGO a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

¹⁾ Revidované údaje

1.4.3.4 ZABRATÁ PÔDA ŽELEZNIČNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V KRAJSKÝCH MESTÁCH

Výmeru pôdy zabratú železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách v roku 2014 znázorňuje tabuľka 1-50.

V roku 2014 bol zaznamenaný nárast výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou o 0,94 % (9,1389 ha) v súvislosti s majetkoprávnym usporiadaním nehnuteľného majetku Železníc Slovenskej republiky.

Tab. 1-50 Výmera pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v roku 2014

Krajské mesto	Zabratie pôdy [ha]		+/-	
	2013	2014	ha	%
Banská Bystrica	38,7782	38,7782	0,0000	0,00
Bratislava	374,4491	382,4102	7,9611	2,13
Košice	219,2164	216,8545	-2,3620	-1,08
Nitra	50,2502	50,2846	0,0344	0,07
Prešov	70,3913	70,5968	0,2055	0,29
Trenčín	64,2201	64,0375	-0,1826	-0,28
Trnava	43,1646	46,6646	3,5000	8,11
Žilina	116,1813	116,1638	-0,0175	-0,02
Spolu	976,6512	985,7902	9,1389	0,94

Zdroj: ŽSR, ZSSK, ZSSK CARGO a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

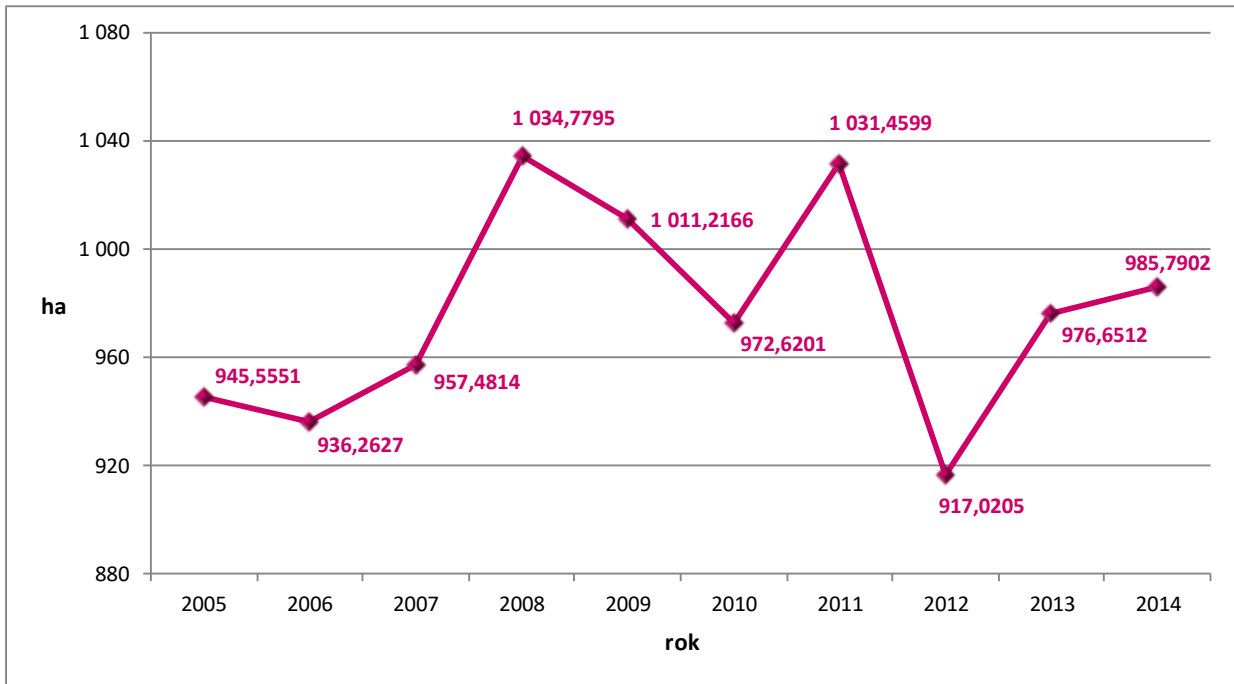
Trend záberu pôdy železničnou dopravnou infraštruktúrou za obdobie 2005 - 2014 v krajských mestách SR je uvedený na obr. 1-28 a v tabuľke 1-51.

Rok 2006 v krajských mestách z hľadiska železničnej dopravnej infraštruktúry predstavoval oproti roku 2005 opačný trend ako v roku 2007, t.j. pokles záberu pôdy železničnou dopravnou infraštruktúrou, a to o 9,2924 ha (0,98 %). V roku 2007 prírastok predstavoval 21,2187 ha (2,27 %). Z hľadiska zabratia pôdy železničnou dopravnou infraštruktúrou predstavuje rok 2009 pokles o 23,5629 (2,28 %) opačný trend ako v roku 2008 (prírastok o 77,2981 ha, t.j. 8,07%). V roku 2010 pokračuje klesajúci trend z roku 2009, kde úbytok pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou tvoril 3,82 % (38,5965 ha). V roku 2011 prírastok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou predstavoval 58,8398 ha (6,05 %). V roku 2012 bol zaznamenaný úbytok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou o 11,09 % (114,4394 ha) v súvislosti s odpredajom nehnuteľného majetku vo výmere 0,0157 ha Železničnou spoločnosťou Cargo Slovakia, a. s. spoločnosti Slovenská kombinovaná doprava INTRANS, a. s. a na základe majetkoprávneho usporiadania nehnuteľného majetku Železníc Slovenskej republiky. V roku 2013 bol zaznamenaný prírastok výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou, ktorý tvoril 6,50 % (59,6307 ha).

Zmeny výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v období rokov 2005 až 2014 vznikli z dôvodu majetkoprávneho usporiadania pozemkov pod dopravnou infraštruktúrou a zabezpečenia pozemkových plôch pre účely modernizácie dopravnej infraštruktúry (modernizácie tratí) v rámci spoločnosti Železnice Slovenskej republiky.

Obr. 1-28 Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: ZSSK CARGO, ŽSR a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

Tab. 1-51 Vývoj výmery pôdy zabratej železničnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014

Krajské mesto	Zabratie pôdy [ha]									
	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007 ¹⁾	2008 ¹⁾	2009 ¹⁾	2010 ¹⁾	2011 ¹⁾	2012	2013	2014
Banská Bystrica	36,3999	36,3999	36,3999	36,2296	37,6174	37,6174	37,6174	38,7782	38,7782	38,7782
Bratislava	359,2256	357,7003	357,4056	432,1321	409,6527	373,3671	385,9015	361,3213	374,4491	382,4102
Košice	223,6958	218,2425	218,6157	221,0977	220,1759	217,7834	249,6810	190,3362	219,2164	216,8545
Nitra	28,2348	28,1053	49,9472	50,5953	54,1890	53,2408	53,6053	51,0148	50,2502	50,2846
Prešov	63,9758	63,8439	63,6395	63,2584	63,4160	63,3404	78,2926	62,5562	70,3913	70,5968
Trenčín	70,1992	69,9473	69,9473	69,9473	69,8854	71,4888	56,9786	63,6540	64,2201	64,0375
Trnava	49,0503	47,9997	47,9997	48,0651	42,0789	40,9501	44,0997	43,4514	43,1646	46,6646
Žilina	114,7737	114,0238	113,5265	113,4540	114,2013	114,8321	125,2838	105,9084	116,1813	116,1638
Spolu	945,5551	936,2627	957,4814	1 034,7795	1 011,2166	972,6201	1 031,4599	917,0205	976,6512	985,7902

Zdroj: ŽSR, ZSSK, ZSSK CARGO a výpočty VÚD a .s. na základe poskytnutých údajov

¹⁾ Revidované údaje

1.4.3.5 ZABRATÁ PŔDA LETECKOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Záber pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou bol stanovený na základe výmery medzinárodných letísk na území Slovenskej republiky:

- Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava,
- Letiska Košice,
- Letiska Piešťany,
- Letiska Sliač,
- Letiska Žilina,
- Letiska Poprad-Tatry,
- Letiska Prievidza,
- Letiska Nitra.

V roku 2014 predstavoval prírastok výmery pôdy zabratej leteckou dopravou 3,8862 ha (0,25 %). Výmera Letiska M. R. Štefánika platná v roku 2013 sa zmenila v roku 2014 o úbytok 0,4576 ha (0,09 %) v súvislosti s odpredajom pozemkov ako nepotrebného majetku a právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, na základe ktorého bol pozemok o výmere 0,0313 ha priznaný do vlastníctva tretích osôb. V rámci Letiska Poprad-Tatry nastala v roku 2014 zmena výmery na základe rozhodnutia o oprave chýb, stanovenia nového stavu výmer k niektorým parcelám na základe geometrických plánov a konvalidácie pozemkov. Rozdiel vo výmere Letiska Sliač oproti roku 2013 bol spôsobený prebiehajúcimi výkupmi pozemkov (tabuľka 1-52).

Tab. 1-52 Výmera pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v SR v roku 2014

Názov letiska	Zabratie pôdy [ha]		+/-	
	2013	2014	ha	%
Letisko M.R.Štefánika - Airport Bratislava	513,4985	513,0409	-0,4576	-0,09
Letisko Košice	348,0000	348,0000	0,0000	0,00
Letisko Piešťany	155,3168	155,3168	0,0000	0,00
Letisko Poprad -Tatry	180,9282	181,7667	0,8385	0,46
Letisko Sliač	233,1674	236,6727	3,5053	1,50
Letisko Žilina	37,2711	37,2711	0,0000	0,00
Letisko Prievidza	25,4911	25,4911	0,0000	0,00
Letisko Nitra	39,7292	39,7292	0,0000	0,00
Spolu	1 533,4023	1 537,2885	3,8862	0,25

Zdroj: Medzinárodné letiská, CLC 2002 a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Vývoj výmery pôdy zabratej leteckou dopravnou infraštruktúrou za obdobie 2005 – 2014 v SR je uvedený na obr. 1-29 a v tabuľke 1-53.

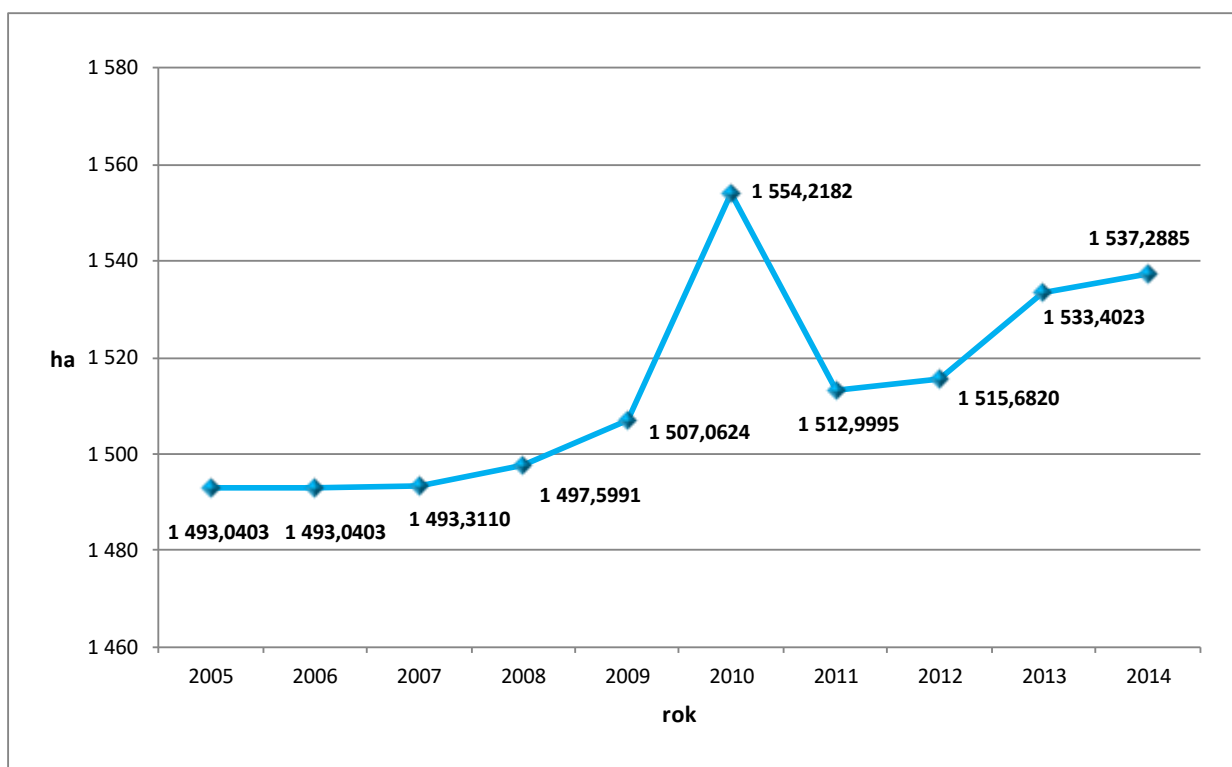
V roku 2009 predstavoval prírastok výmery pôdy zabratej leteckou dopravou 9,4633 ha (0,63 %). Výmera Letiska Žilina platná v roku 2008 sa zmenila v roku 2009 o prírastok 9,4728 ha (38,39 %) z dôvodu výkupu pozemkov, ktorých územný obvod tvorí ochranné pásma leteckých pozemných zariadení. V rámci Letiska Poprad - Tatry nastal v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 pokles o 0,0095 ha (-0,01 %) v súvislosti s predajom pozemkov.

Výmera pôdy zabratej leteckou dopravnou infraštruktúrou v roku 2010 predstavovala 1 544,2182 ha s prírastkom 47,1558 ha (3,13 %). Prírastok 4,8000 ha (1,42 %) bol zaznamenaný v rámci Letiska Košice z dôvodu odkúpenia pozemkov. Zmeny vo výmere Letiska Poprad –Tatry (prírastok 0,2184 ha, t.j. 0,12 %) vznikli v súvislosti s odpredajom pozemkov, zmenou vlastníckych vzťahov v súvislosti s výstavbou diaľnice a opravou v katastri nehnuteľností. Prírastok 42,1374 ha (18,89 %) u Letiska Sliač nastal z dôvodu zmeny majetkovo-právnych vzťahov.

V roku 2011 predstavoval prírastok výmery pôdy zabratej leteckou dopravou 8,7231 ha (0,56 %). V rámci Letiska Košice nastal v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 nárast o 5,6 ha (1,64 %) v súvislosti odkúpením pozemkov v katastrálnom území Barca a Poľov. Výmera Letiska Žilina platná v roku 2010 sa zmenila v roku 2011 o prírastok 3,1231 ha (9,15 %) z dôvodu výkupu pozemkov, ktorých územný obvod tvorí ochranné pásma leteckých pozemných zariadení (svetelné zabezpečovacie zariadenie, systém zariadení na presné priblíženie a pristátie).

V roku 2013 predstavoval prírastok výmery pôdy zabratej leteckou dopravou 18,8812 ha (1,25 %). Výmera Letiska M. R. Štefánika platná v roku 2012 sa zmenila v roku 2013 o prírastok 2,6834 ha (0,53 %) v súvislosti s vyňatím príslušného územia z poľnohospodárskeho pôdneho fondu za účelom umiestnenia stavby „Logistické centrum Letisko M. R. Štefánika“.

Obr. 1-29 Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov CLC 2002 a medzinárodných letísk SR

Tab. 1-53 Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v SR v rokoch 2005 – 2014

Názov letiska	Zabratie pôdy [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Letisko M.R. Štefánika - Airport Bratislava	510,8151 ¹⁾	510,8151 ¹⁾	510,8151 ¹⁾	510,8151 ¹⁾	510,8151 ¹⁾	510,8151	510,8151	510,8151	513,4985	513,0409
Letisko Košice	337,6000 ¹⁾	337,6000 ¹⁾	337,6000 ¹⁾	337,6000 ¹⁾	337,6000 ¹⁾	342,4000	348,0000	348,0000	348,0000	348,0000
Letisko Piešťany	155,5158 ¹⁾	155,5158 ¹⁾	155,5158 ¹⁾	155,5158	155,5158	155,5158	155,5158	155,5158	155,3168	155,3168
Letisko Poprad -Tatry	178,1774 ¹⁾	178,1774 ¹⁾	178,4481 ¹⁾	180,7193 ¹⁾	180,7098	180,9282	180,9282	180,9282	180,9282	181,7667
Letisko Sliač	221,0365	221,0365	221,0365	223,0534	224,575 ¹⁾	266,7124 ¹⁾	216,7706 ¹⁾	216,7706 ¹⁾	233,1674	236,6727
Letisko Žilina	24,6752	24,6752	24,6752	24,6752	34,1480	34,1480	37,2711	37,2711	37,2711	37,2711
Letisko Prievidza	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911	25,4911
Letisko Nitra	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292	39,7292	39,7292
Spolu	1 493,0403¹⁾	1 493,0403¹⁾	1 493,3110¹⁾	1 497,5991¹⁾	1508,5840¹⁾	1555,7398¹⁾	1514,5211¹⁾	1 514,5211	1 533,4023	1 537,2885

Zdroj: Medzinárodné letiská, CLC 2002 a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

¹⁾ Revidované údaje

1.4.3.6 ZABRATÁ PÔDA LETECKOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V KRAJSKÝCH MESTÁCH

Záber pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách predstavuje záber pôdy Letiskom M. R. Štefánika - Airport Bratislava, Letiskom Košice a Letiskom Nitra.

M. R. Štefánika - Airport Bratislava je situované v Bratislavskom kraji:

- okres Bratislava II., obec Bratislava – mestská časť Ružinov, katastrálne územie Trnávka,
- okres Bratislava II., obec Bratislava – mestská časť Vrakuňa, katastrálne územie Vrakuňa,
- okres Senec, obec Ivanka pri Dunaji, katastrálne územie Farná,
- okres Senec, obec Most pri Bratislave, katastrálne územie Most pri Bratislave.

Letisko Košice je situované v Košickom kraji:

- okres Košice II., obec Košice – Poľov, katastrálne územie Poľov,
- okres Košice IV., obec Košice – Barca, katastrálne územie Barca,
- okres Košice IV., obec Košice – Šebastovce, katastrálne územie Šebastovce,
- okres Košice – okolie, obec Haniska, katastrálne územie Haniska.

Letisko Nitra situované v Nitrianskom Kraji:

- okres Nitra, obec Nitra, katastrálne územie Veľké Janíkovce.

Pri stanovení záberu pôdy dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách vychádzalo sa z katastrálneho územia v rámci ktorého bolo letisko situované.

V roku 2014 nastal pokles výmery pôdy zabratej leteckou dopravou v krajských mestách SR oproti roku 2013 o 0,06 %, t.j. 0,4576 ha (tabuľka 1-54).

Tab. 1-54 Výmera pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v roku 2014

Názov letiska	Zabratie pôdy [ha]		+/-	
	2013	2014	ha	%
Letisko M.R.Štefánika - Airport Bratislava	433,1563	432,6987	-0,4576	-0,11
Letisko Košice	326,6000	326,6000	0,0000	0,00
Letisko Nitra	39,7292	39,7292	0,0000	0,00
Spolu	799,4855	799,0279	-0,4576	-0,06

Zdroj: Medzinárodné letiská, CLC 2002 a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Vývoj záberu pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách za obdobie rokov 2005 až 2014 je evidovaný v tabuľke 1-55 a graficky znázornený na obr. 1-30.

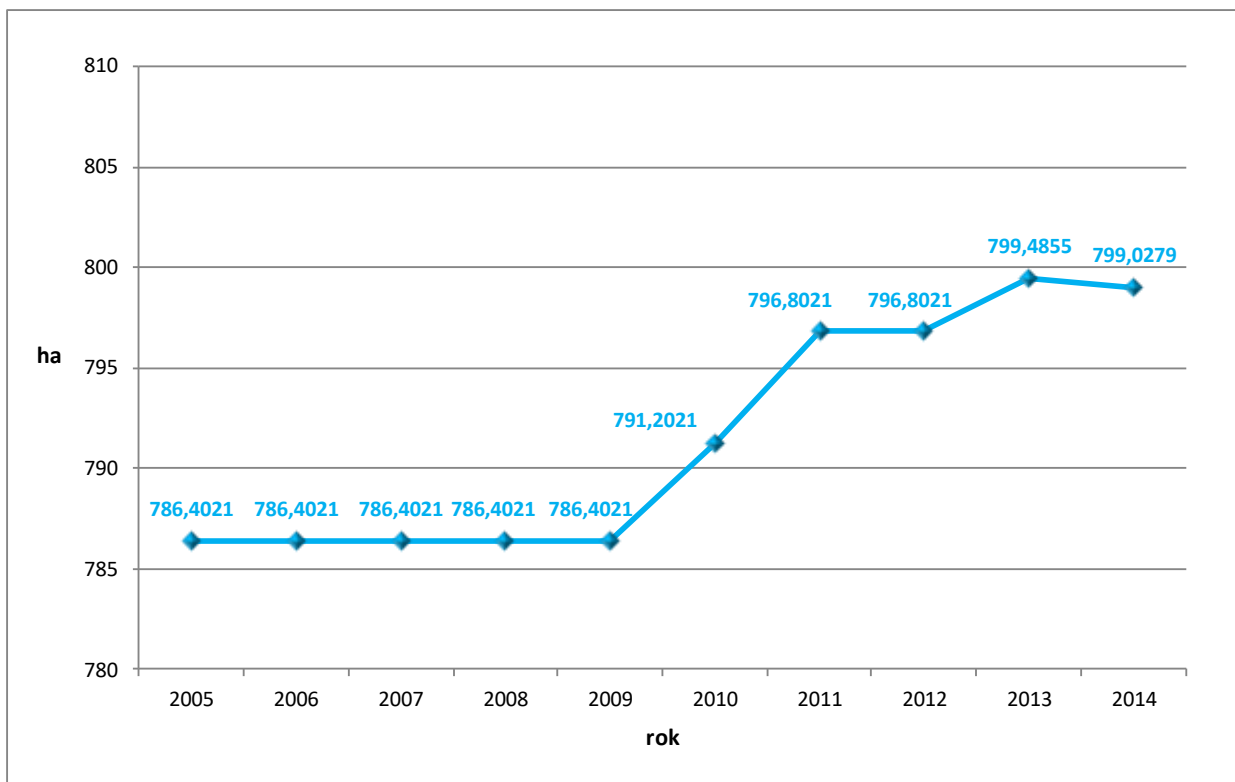
V období rokov 2005 až 2009 nedošlo k zmene výmery pôdy zabratej leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR.

Výmera leteckej dopravnej infraštruktúry u krajských miest zaznamenala v roku 2010 prírastok 4,8000 ha (1,52 %) v rámci Letiska Košice.

V roku 2011 nastal nárast vo výmere pôdy zabratej leteckou dopravou v krajských mestách SR oproti roku 2010 o 1,74 %, t.j. 5,6 ha v súvislosti s odkúpením pozemkov v katastrálnych územiach Barca a Poľov.

V roku 2013 nastal nárast vo výmere pôdy zabratej leteckou dopravou v krajských mestách SR oproti roku 2012 o 0,62 %, t.j. 2,6834 ha (tabuľka 143) v súvislosti s vyňatím príslušného územia z poľnohospodárskeho pôdneho fondu za účelom umiestnenia stavby „Logistické centrum Letisko M. R. Štefánika“.

Obr. 1-30 Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: Výpočty VÚD, a. s. na základe údajov CLC 2002 a medzinárodných letísk

Tab. 1-55 Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy leteckou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v rokoch 2005 - 2014

Názov letiska	Zabratie pôdy [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Letisko M.R.Štefánika - Airport Bratislava	430,4729 ¹⁾	430,4729 ¹⁾	430,4729 ¹⁾	430,4729 ¹⁾	430,4729 ¹⁾	430,4729 ¹⁾	430,4729 ¹⁾	430,4729	433,1563	432,6987
Letisko Košice	316,2000 ¹⁾	316,2000 ¹⁾	316,2000 ¹⁾	316,2000 ¹⁾	316,2000 ¹⁾	321,0000	326,6000	326,6000	326,6000	326,6000
Letisko Nitra	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292 ¹⁾	39,7292	39,7292	39,7292
Spolu	786,4021 ¹⁾	786,4021 ¹⁾	786,4021 ¹⁾	786,4021 ¹⁾	786,4021 ¹⁾	791,2021 ¹⁾	796,8021 ¹⁾	796,8021	799,4855	799,0279

Zdroj: Medzinárodné letiská, CLC 2002 a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

¹⁾ Revidované údaje

1.4.3.7 ZABRATÁ PÔDA VODNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Z hľadiska záberu pôdy dopravnou infraštruktúrou vodnej dopravy sa brali do úvahy verejné prístavy Slovenskej republiky:

- Verejný prístav Bratislava
- Verejný prístav Komárno
- Verejný prístav Štúrovo

V roku 2014 nebola zaznamenaná zmena výmery pôdy zabratej vodnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike (tabuľka 1-56).

Tab. 1-56 Výmera zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi SR v roku 2014

Verejný prístav	Zabratie pôdy [ha]		Prírastok	
	2013	2014	ha	%
Bratislava	158,1280	158,1280	0,0000	0,000
Komárno	25,5852	25,5852	0,0000	0,00
Štúrovo	1,3518	1,3518	0,0000	0,00
Spolu	185,0650	185,0650	0,0000	0,000

Zdroj: VP a. s. a výpočty VÚD, a. s. na základe poskytnutých údajov

Vývoj výmery zabratia pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou v rokoch 2005 až 2012 charakterizuje pozvoľný nárast v období 2005 – 2008 s ustálením sa v rokoch 2009 až 2012 na rovnakej hodnote ako v roku 2008 (obr. 1-31, tabuľka 1-57).

Pokles výmery pôdy zabratej verejným prístavom Bratislava v roku 2006 predstavuje 2,2659 ha (1,55 %) z dôvodu zabratia pozemku v súvislosti s výstavbou mosta Apollo. Nárast výmery verejného prístavu Komárno o 1,2693 ha (5,09 %) v roku 2006 vznikol v dôsledku prevzatia pozemkov od Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

V roku 2007 nastal nárast výmery verejného prístavu Bratislava o 3,1532 ha (2,18 %) z dôvodu vrátenia pozemku zámenou za iný v súvislosti zabratia pozemku pri výstavbe mosta Apollo v predchádzajúcom roku. K poklesu výmery verejného prístavu Komárno o 0,1823 (0,70 %) v roku 2007 došlo z dôvodu odpredaja pozemku na podnikateľské účely. Zmena výmery zabratej pôdy verejným prístavom Štúrovo v roku 2007 predstavuje 0,0516 ha (3,68 %) z dôvodu výstavby protipovodňového objektu (protipovodňového mostíka).

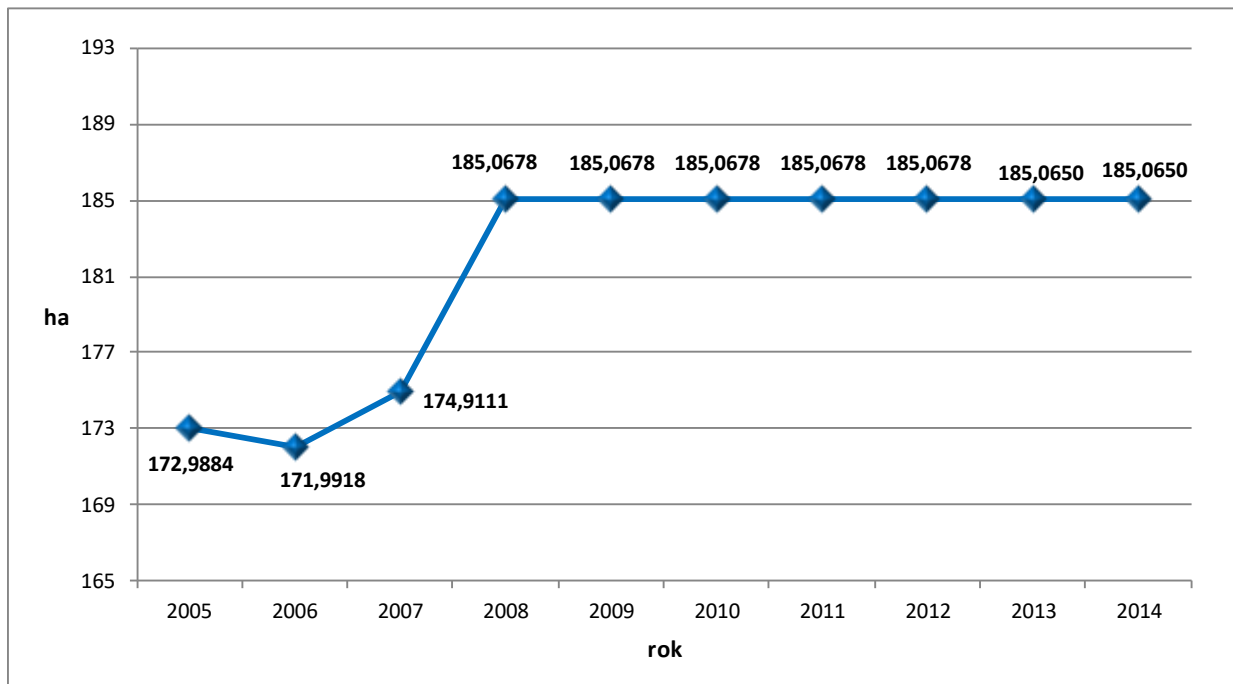
Prírastok výmery pôdy zabratej verejnými prístavmi SR v roku 2008 predstavoval 10,1567 ha (5,81 %). Zmena výmery pôdy zabratej verejnými prístavmi Slovenskej republiky v roku 2008 súvisí so zmenou prevádzkovateľa verejných prístavov v dôsledku transformačného procesu.

V roku 2009 až 2012 nenastala zmena výmery pôdy zabratej vodnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike.

V roku 2013 nastala zmena výmery pôdy zabratej vodnou dopravnou infraštruktúrou v Slovenskej republike v súvislosti s opravou chyby Správou katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, ktorá bola spôsobená nesprávnou výmerou parcely verejného prístavu Bratislava. Na základe toho došlo k číselnej zmene výmery pozemkov, ale nie k zmene skutočnej výmery.

Obr. 1-31 Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou – verejnými prístavmi v SR v rokoch 2005 - 2014

Zdroj: ŠPS a VP a. s., Spracoval: VÚD, a. s.

Tab. 1-57 Vývoj výmery pôdy zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou – verejnými prístavmi v SR v rokoch 2005 - 2014

Verejný prístav	Zabratie pôdy [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bratislava	146,6322	144,3663	147,5195	158,1308	158,1308	158,1308	158,1308	158,1308	158,1280	158,1280
Komárno	24,9528	26,2221	26,0398	25,5852	25,5852	25,5852	25,5852	25,5852	25,5852	25,5852
Štúrovo	1,4034	1,4034	1,3518	1,3518	1,3518	1,3518	1,3518	1,3518	1,3518	1,3518
Spolu	172,9884	171,9918	174,9111	185,0678	185,0678	185,0678	185,0678	185,0678	185,0650	185,0650

Zdroj: ŠPS a VP a. s., Spracoval: VÚD, a. s.

1.4.3.8 ZABRATÁ PÔDA VODNOU DOPRAVNOU INFRAŠTRUKTÚROU V KRAJSKÝCH MESTÁCH

Záber pôdy vodnou dopravou infraštruktúrou (verejnými prístavmi) v krajských mestách predstavuje záber pôdy verejným prístavom Bratislava.

V roku 2014 zmena výmery pôdy zabratej vodnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR nebola zaznamenaná (tabuľka 1-58).

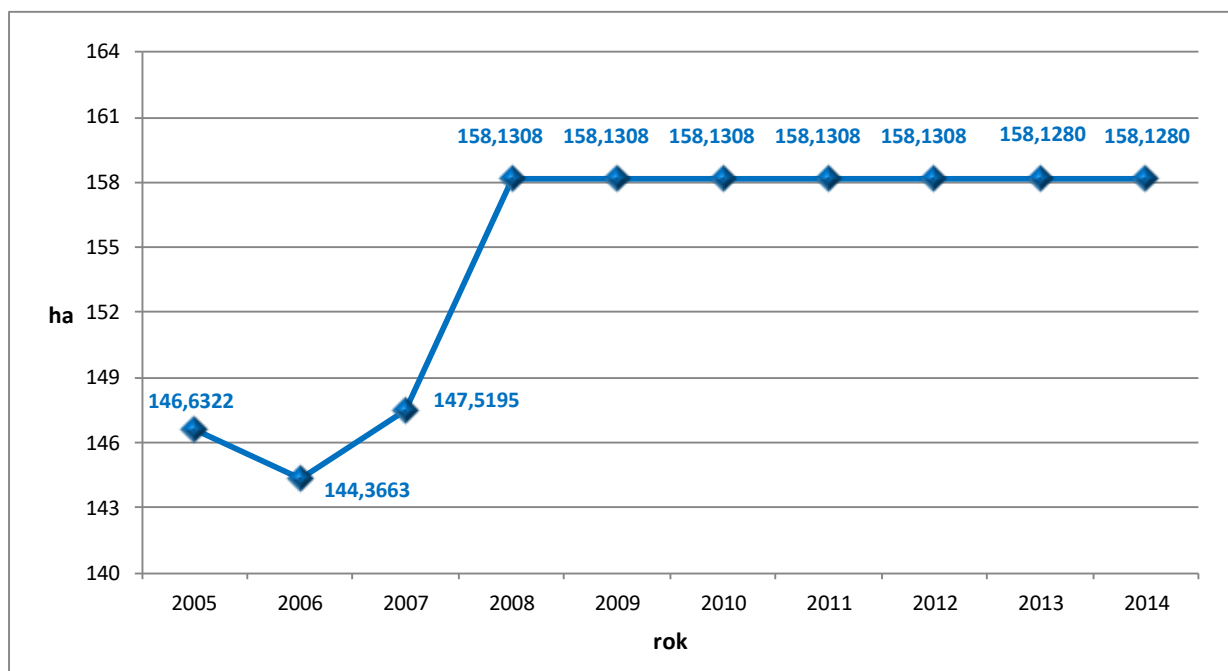
Tab. 1-58 Výmera zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi v krajských mestách SR v roku 2014

Verejný prístav	Zabratie pôdy [ha]		Prírastok	
	2013	2014	ha	%
Bratislava	158,1280	158,1280	0,0000	0,000
Spolu	158,1280	158,1280	0,0000	0,000

Zdroj: VP a. s. a výpočty VÚD a. s. na základe poskytnutých údajov

V období rokov 2006 až 2008 pozorujeme pozvoľný nárast výmery pôdy zabratej dopravnou infraštruktúrou vodnej dopravy v krajských mestách SR oproti roku 2005 s následnou stabilizáciou v rokoch 2009 až 2012 na rovnakej hodnote ako v roku 2008 (tabuľka 1-59, obr. 1-32).

Obr. 1-32 Vývoj výmery zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi v krajských mestách SR v rokoch 2005 – 2014

Zdroj: ŠPS a VP a. s., Spracoval: VÚD, a. s.

V roku 2006 dôvodom poklesu výmery pôdy zabratej verejným prístavom Bratislava o 2,2659 ha (1,55 %) bolo zabratie pozemku v súvislosti s výstavbou mosta Apollo.

Nárast výmery verejného prístavu Bratislava o 3,1532 ha (2,18 %) v roku 2007 nastal z dôvodu vrátenia pozemku zámenou za iný v súvislosti zabratia pozemku pri výstavbe mosta Apollo v predchádzajúcom roku.

Prírastok výmery pôdy zabratej vodnou dopravou v roku 2008 tvorí 10,6113 ha (7,19 %). Zmena výmery verejných prístavov v krajských mestách Slovenskej republiky v roku 2008 súvisí so zmenou prevádzkovateľa verejných prístavov v dôsledku transformačného procesu.

V roku 2013 nastala zmena výmery pôdy zabratej vodnou dopravnou infraštruktúrou v krajských mestách SR v súvislosti s opravou chyby Správou katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, ktorá bola spôsobená nesprávnou výmerou parcely verejného prístavu Bratislava. Na základe toho došlo k číselnej zmene výmery pozemkov, ale nie k zmene skutočnej výmery.

Tab. 1-59 Vývoj výmery zabratej pôdy vodnou dopravnou infraštruktúrou - verejnými prístavmi v krajských mestách SR v rokoch 2005 – 2014

Verejný prístav	Zabratie pôdy [ha]									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bratislava	146,6322	144,3663	147,5195	158,1308	158,1308	158,1308	158,1308	158,1308	158,1280	158,1280
Spolu	146,6322	144,3663	147,5195	158,1308	158,1308	158,1308	158,1308	158,1308	158,1280	158,1280

Zdroj: ŠPS a VP a. s., Spracoval: VÚD, a. s.

1.4.4 HUSTOTA CESTNEJ A ŽELEZIČNEJ SIETE SLOVENSKEJ REPUBLIKY A VYBRANÝCH KRAJÍN

EURÓPSKEJ ÚNIE

Uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 18 z 10. Januára 2001 bol schválený súbor indikátorov stavu a ochrany biodiverzity. Hustota cestnej infraštruktúry predstavuje indikátor tlaku na biodiverzitu. V tabuľke 1-60 uvádzame porovnanie hustoty diaľnic Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie. Vzhľadom na dostupnosť údajov a potrebu výberu porovnateľných údajov je v tabuľke 1-60 uvedená hustota diaľnic, pričom neboli brané do úvahy privádzače diaľnic.

Tab. 1-60 Vývoj hustoty diaľnic Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 – 2013

Štát / rok	Hustota cestnej siete - rýchlostné cesty, cesty I., II., III. triedy a miestne komunikácie [km/tis.km ²]								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Belgium	4 901	4 930	4 957	4 974	4 983	5 026	-	-	-
Bulgaria	171	171	171	171	171	171	172	172	-
Czech Republic	1 621	1 647	1 646	1 647	1 647	1 648	1 647	1 647	-
Denmark	-	1 662	1 680	1 682	-	-	-	-	-
Estonia	1 258	1 271	1 281	1 289	1 289	1 289	1 291	1 297	1 301
Ireland	1 379	-	1 376	1 376	1 376	1 363	1 363	1 363	1 363
Spain	305	305	302	300	299	299	299	298	-
France	-	1 585	1 606	1 607	1 628	1 641	1 646	1 666	-
Croatia	485	490	493	496	497	496	498	449	451
Italy	750	763	796	803	802	823	809	818	-
Cyprus	1 283	1 300	1 321	1 329	1 336	1 347	1 352	1 357	1 361
Latvia	919	916	919	917	920	913	911	907	907
Lithuania	1 211	1 220	1 231	1 236	1 241	1 253	1 265	-	-
Luxembourg	1 062	1 062	1 062	1 062	1 062	-	-	-	-
Hungary	-	-	-	2 123	2 110	2 129	2 144	2 155	-
Netherlands	3 038	3 052	3 063	3 074	3 088	3 097	3 103	-	-
Austria	1 260	1 259	1 274	1 273	1 294	1 346	1 464	1 459	1 465
Poland	1 220	1 224	1 225	1 226	1 228	1 299	1 318	1 318	1 328
Portugal	-	112	112	112	113	113	116	122	-
Romania	310	334	338	343	343	344	350	353	353
Slovenia	1 870	1 874	1 881	1 883	1 883	1 888	1 888	1 885	1 880
Slovakia	885	886	886	886	887	875	876	876	-
Finland	306	308	310	310	312	310	314	314	315
Sweden	316	318	318	318	331	-	-	-	-
United Kingdom	1 647	1 673	1 675	1 674	1 674	1 674	1 674	-	-

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov Eurostat-u

Porovnanie hustoty rýchlostných ciest (bez privádzačov rýchlostných ciest), ciest I. triedy, II. triedy, III. triedy a miestnych komunikácií Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 až 2013 znázorňuje tabuľka 1-61.

Tab. 1-61 Vývoj hustoty rýchlostných ciest, ciest I. triedy, II. triedy, III. triedy a miestnych komunikácií Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 – 2013

Štát / rok	Hustota cestnej siete - rýchlostné cesty, cesty I., II., III. triedy a miestne komunikácie [km/tis.km ²]								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Belgium	4 901	4 930	4 957	4 974	4 983	5 026	-	-	-
Bulgaria	171	171	171	171	171	171	172	172	-
Czech Republic	1 621	1 647	1 646	1 647	1 647	1 648	1 647	1 647	-
Denmark	-	1 662	1 680	1 682	-	-	-	-	-
Estonia	1 258	1 271	1 281	1 289	1 289	1 289	1 291	1 297	1 301
Ireland	1 379	-	1 376	1 376	1 376	1 363	1 363	1 363	1 363
Spain	305	305	302	300	299	299	299	298	-
France	-	1 585	1 606	1 607	1 628	1 641	1 646	1 666	-
Croatia	485	490	493	496	497	496	498	449	451
Italy	750	763	796	803	802	823	809	818	-
Cyprus	1 283	1 300	1 321	1 329	1 336	1 347	1 352	1 357	1 361
Latvia	919	916	919	917	920	913	911	907	907
Lithuania	1 211	1 220	1 231	1 236	1 241	1 253	1 265	-	-
Luxembourg	1 062	1 062	1 062	1 062	1 062	-	-	-	-
Hungary	-	-	-	2 123	2 110	2 129	2 144	2 155	-
Netherlands	3 038	3 052	3 063	3 074	3 088	3 097	3 103	-	-
Austria	1 260	1 259	1 274	1 273	1 294	1 346	1 464	1 459	1 465
Poland	1 220	1 224	1 225	1 226	1 228	1 299	1 318	1 318	1 328
Portugal	-	112	112	112	113	113	116	122	-
Romania	310	334	338	343	343	344	350	353	353
Slovenia	1 870	1 874	1 881	1 883	1 883	1 888	1 888	1 885	1 880
Slovakia	885	886	886	886	887	875	876	876	-
Finland	306	308	310	310	312	310	314	314	315
Sweden	316	318	318	318	331	-	-	-	-
United Kingdom	1 647	1 673	1 675	1 674	1 674	1 674	1 674	-	-

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov Eurostat-u

Pri výpočte hustoty železničnej siete za obdobie rokov 2005 až 2013 vzhľadom na dostupnosť podkladových údajov a požiadavku porovnania údajov bol použitý parameter celkovej stavebnej dĺžky spravovaných železničných tratí Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie (tabuľka 1-62).

Tab. 1-62 Vývoj hustoty železničných tratí Slovenskej republiky a vybraných krajín Európskej únie za obdobie rokov 2005 – 2013

Štát / rok	Hustota železničných tratí [km/tis.km ²]								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Belgium	204	199	195	206	211	-	-	-	-
Bulgaria	54	54	54	53	53	53	51	51	-
Czech Republic	205	201	200	199	199	199	199	198	-
Germany	197	197	197	197	197	105	117	116	116
Estonia	40	60	49	47	48	48	48	48	47
Ireland	27	-	26	27	-	34	34	35	35
Greece	23	23	23	23	-	-	-	-	-
Spain	-	-	-	-	-	37	38	38	-
France	78	78	78	-	81	-	-	-	-
Croatia	73	72	72	73	72	72	72	73	72
Italy	76	77	77	79	80	80	80	80	-
Latvia	40	40	40	40	34	34	34	33	33
Lithuania	33	33	33	33	33	33	33	-	-
Luxembourg	-	106	106	239	106	-	-	-	-
Hungary	137	102	99	99	99	99	102	144	-
Austria	-	-	99	-	-	-	-	-	-
Poland	124	124	124	122	122	121	122	120	118
Portugal	-	-	-	31	31	31	30	28	-
Romania	89	87	87	87	86	86	84	84	85
Slovenia	108	108	108	108	108	108	107	107	107
Slovakia	75	75	74	74	74	74	74	74	-
Finland	25	26	26	26	26	26	26	26	25
Sweden	35	35	35	35	35	35	36	-	-
United Kingdom	127	125	-	125	125	126	-	-	-

Spracoval: VÚD, a. s. na základe údajov Eurostat-u

2. ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] Akčný plán pre implementáciu opatrení vyplývajúcich z Aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020 bol schválený uznesením vlády SR č. 442 zo dňa 10. 9. 2014.
- [2] Ligasová, G. 2010. Fragmentácia ekosystémov v krajine dopravnou infraštruktúrou. In Enviromagazín, ročník 15, 2010, č.3. ISSN 1335-1877, str. 20-21.
- [3] Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, MŽP SR a SAŽP.
- [4] Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010.
- [5] Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. Výročná správa za rok 2010, 2011, 2012, 2012, 2013. Banská Bystrica: ŠOP SR.
- [6] Vyhláška 24/2003 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- [7] Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

PRÍLOHY

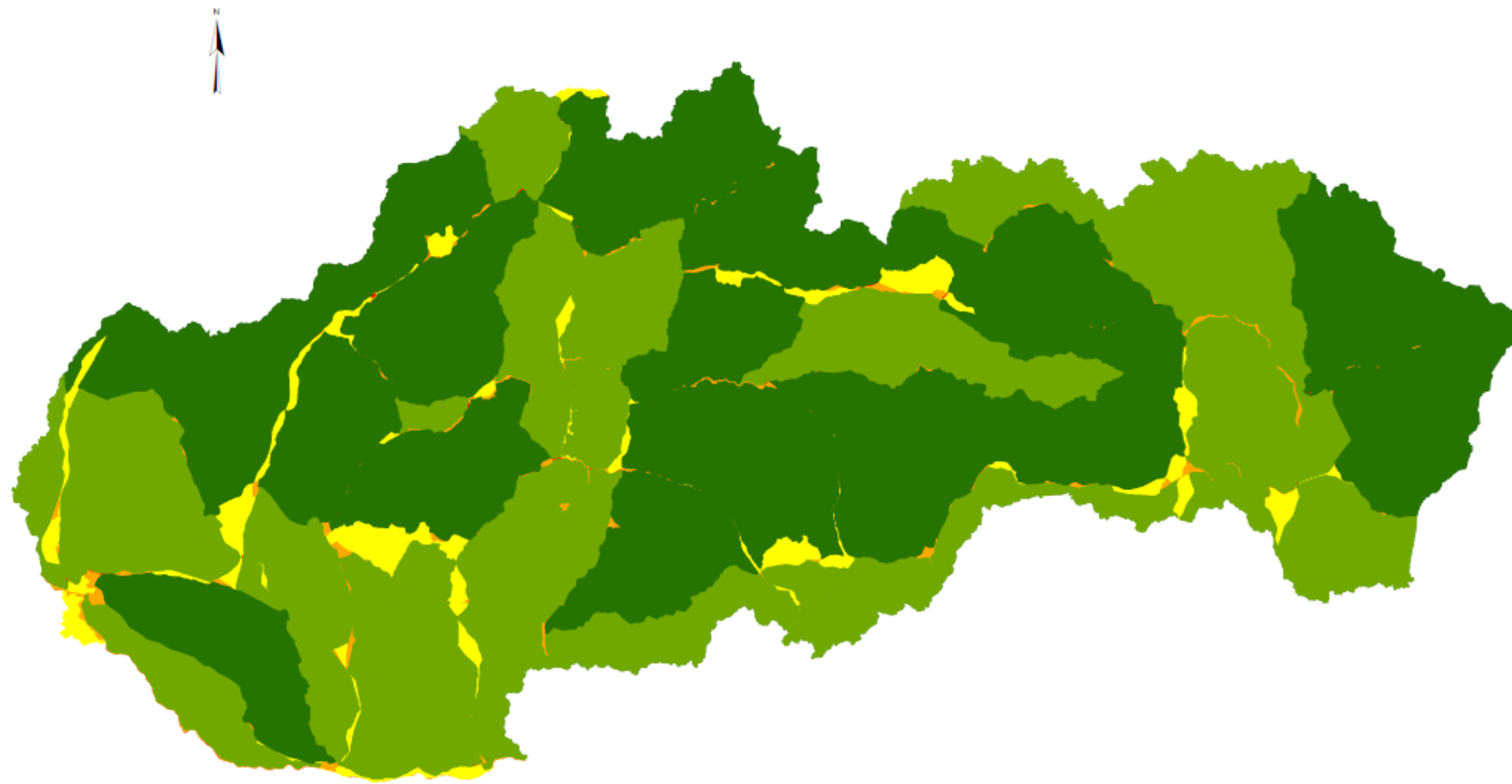
Príloha 1 – Fragmentácia územia Slovenskej republiky dopravnou infraštruktúrou v roku 2014

Príloha 2 – Konfliktné územia stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnéj infraštruktúry v roku 2014

PRÍLOHA 1

Fragmentácia územia Slovenskej republiky dopravnou infraštruktúrou v roku 2014

**FRAGMENTÁCIA ÚZEMIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2014**

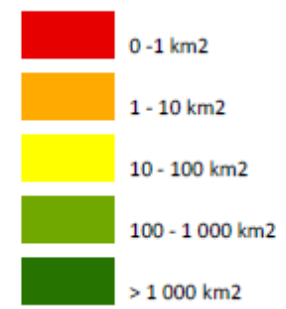
Názov projektu:
SPRACOVÁVANIE MONITORINGU A ANALÝZY
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOPRAVE

Objednávateľ:
Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja SR

Zhotoviteľ:
Výskumný ústav dopravný, a. s.

Legenda

Rozdelenie fragmentov podľa veľkosti

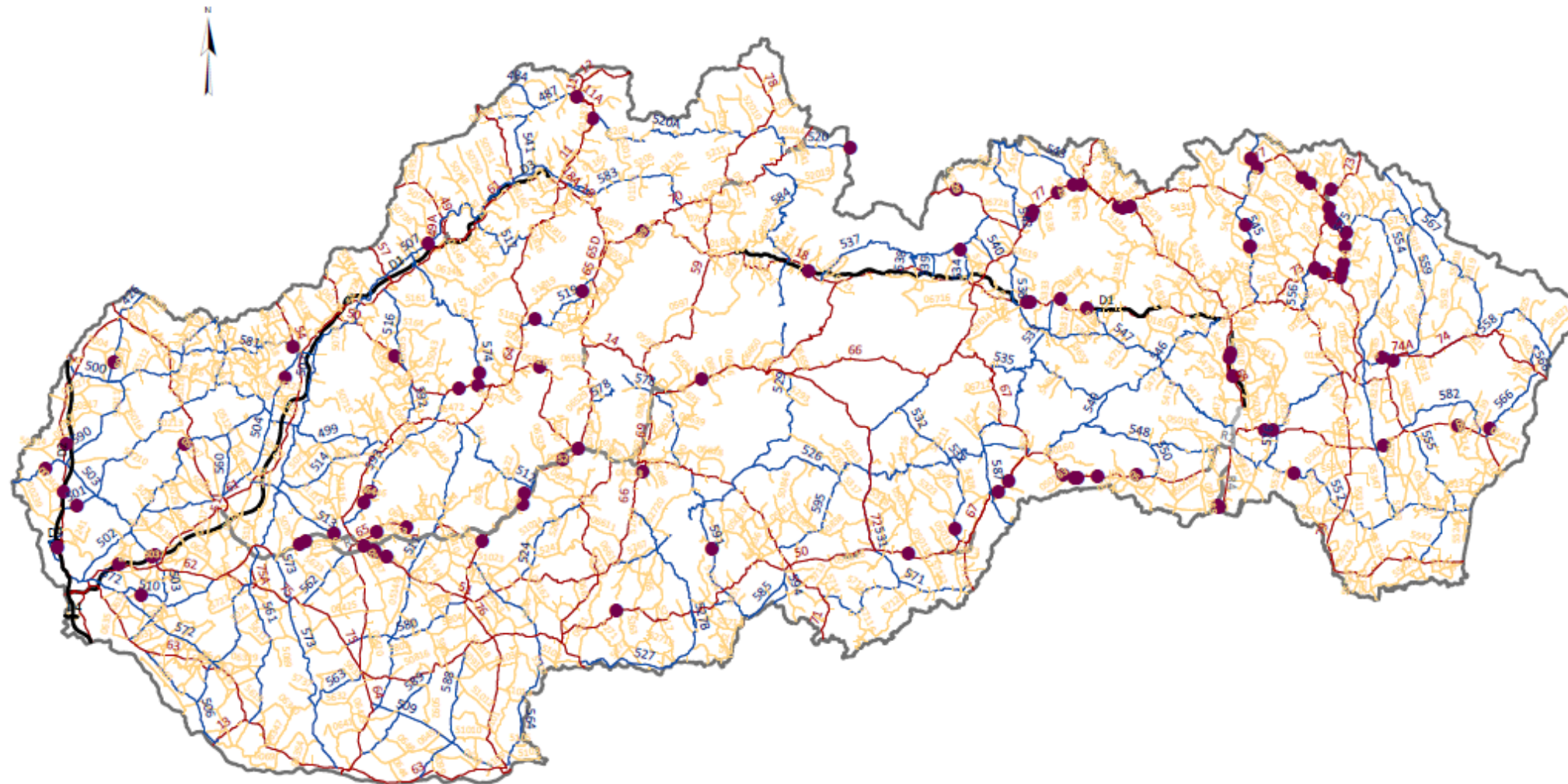

PRÍLOHA 2

Konfliktné územia stretov živočíchov s dopravnými prostriedkami v rámci cestnej dopravnej infraštruktúry v roku 2014

KONFLIKTNÉ ÚZEMIA STRETŮV ŽIVOČÍCHOV
S DOPRAVNÝMI PROSTRIEDKAMI
V RÁMCI CESTNEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY
V ROKU 2014

Názov projektu:
SPRACOVÁVANIE MONITORINGU A ANALÝZY
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOPRAVE

Objednávateľ:
Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja SR

Zhotoviteľ:
Výskumný ústav dopravný, a. s.

Legenda

- Druh dopravnej nehody: zrážka s lesnou zverou
- Diaľnica
- Cesta I. triedy
- Cesta II. triedy
- Cesta III. triedy
- Rýchlostná cesta
- Privádzač diaľnice
- Privádzač rýchlostnej cesty
- Štátna hranica